

MINISTARSTVO FINANCIJA

Nacrt _____

NACRT PRIJEDLOGA
ZAKONA O DOPRINOSIMA
(S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA)

Zagreb, svibanj 2008.

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. a u svezi s člankom 56. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

A) Ocjena stanja

1. Opis

Porezna uprava, pozivom na opis poslova i ovlasti propisane člankom 3. stavcima 2. i 3. **Zakona o Poreznoj upravi** (Narodne novine, broj 67/01, 94/01 i 177/04), nadležna je, među ostalim poslovima, i za poslove utvrđivanja, naplate i nadzora doprinosa za obvezna osiguranja. Obveznim osiguranjima smatraju se:

- a) mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti (I. STUP)
- b) mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (II. STUP)
- c) obvezno zdravstveno osiguranje
- d) zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu i
- e) osiguranje za slučaj nezaposlenosti.

Obvezno osigurane osobe te prava i obveze iz obveznih osiguranja, nositelji obveznih osiguranja (javne ustanove – zavodi) i financiranje obveznih osiguranja uređeni su propisima o obveznim osiguranjima. U skladu s odredbama tih propisa obvezna osiguranja financiraju se iz doprinosa što ih plaćaju osiguranici i druge osobe za osiguranike te iz drugih izvora, **a pitanja obveznika doprinosa i stope za obračun uređuju se posebnim propisom.**

Posebni propis, u odnosu na propise o obveznim osiguranjima, u ovom je slučaju **Zakon o doprinosima za obvezna osiguranja** (Narodne novine, broj 147/02 i 177/04). Tim su Zakonom propisane obveze doprinosa te vrste doprinosa i stope za obračun, osnovice za obračun, način utvrđivanja obveze, rokovi za uplatu, obveza izvješćivanja i druga pitanja vezana uz poslove prikupljanja doprinosa. Riječ je o jedinstvenom propisu:

- **koji uređuje pitanja doprinosa za sva obvezna osiguranja i**
- **sukladno čijim se odredbama obvezni doprinosi plaćaju i prikupljaju kao prihod državnog proračuna, a**
- **prikupljena sredstva od doprinosa, preko državne riznice, raspodjeljuju nositeljima sredstava – zavodima koji provode obvezna osiguranja i osiguravaju prava osiguranicima iz obveznih osiguranja.**

Odredbe toga Zakona primjenjuju se od 1. siječnja 2003., ali već je u prvoj godini njegove primjene donesena Uredba o izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima za obvezna osiguranja (Narodne novine, broj 175/03), a nakon toga i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima za obvezna osiguranja (Narodne novine, broj 177/04) s početkom primjene od 1. siječnja 2005.

Odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima za obvezna osiguranja izmijenjeno je ili dopunjeno više od polovice prvobitnog teksta Zakona.

2. Pregovori o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji te usklađivanje zakonodavstva i stvaranje potrebnih kapaciteta za usvajanje i provedbu pravne stečevine EU

Vezano uz pregovore o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji, odnosno uz Pregovaračko stajalište za pregovaračko poglavlje 19. „Socijalna politika i zapošljavanje“, a na što se nadovezuje dopis Vlade Republike Hrvatske, Koordinacije za pregovore o pristupanju Republike Hrvatske EU, KLASA: 022-03/05-02/31, URBROJ: 5030123-08-1 od 28. ožujka 2008. (potanko opisano pod III. USKLAĐIVANJE ZAKONODAVNOG OKVIRA S PRAVNOM STEČEVINOM EU, pod III.a „Radno zakonodavstvo“, pokazalo se nužnim izmijeniti odredbe Zakona o doprinosima za obvezna osiguranja.

Riječ je o provedbi Direktive Vijeća 97/81/EZ od 15. prosinca 1997. o okvirnom sporazumu o radu s nepunim radnim vremenom, koji su sklopili UNICEF, CEEP i ETUC, te o obvezi da se u tom smislu izmijene i dopune odredbe Zakona u dijelu koji uređuje obveze doprinosa za osiguranika po osnovi radnog odnosa – radnika koji s poslodavcem ima sklopljen ugovor o radu s nepunim radnim vremenom.

Naime, prema odredbi članka 39. Zakona o radu (Narodne novine, broj 137/04 – pročišćeni tekst), ugovor o radu može se sklopiti i za nepuno radno vrijeme, odnosno za vrijeme kraće od 40 sati tjedno, pa je za takve slučajeve, sukladno važećim odredbama Zakona o doprinosima za obvezna osiguranja, za radnika koji radi s nepunim radnim vremenom uređeno i pitanje visine osnovice za obračun doprinosa, ali različito kad je riječ o doprinosima za mirovinsko osiguranje u odnosu na doprinose za zdravstveno osiguranje i za zapošljavanje, pa stoga:

- za obračun doprinosa za mirovinsko osiguranje, ako je plaća niža od najniže mjesečne osnovice, najniža mjesečna osnovica utvrđuje se razmjerno ugovorenim satima rada u odnosu na puno radno vrijeme (članak 26. stavak 2. Zakona), a
- za obračun doprinosa za zdravstveno osiguranje i doprinosa za zapošljavanje, ako je plaća niža od najniže mjesečne osnovice, doprinosi se obračunavaju i plaćaju prema najnižoj mjesečnoj osnovici (članak 26. stavak 3. Zakona).

3. Ostali razlozi

Osim navedenoga, postoji i više ostalih razloga za izmjenu važećih odredaba Zakona o doprinosima za obvezna osiguranja, a to su:

- mjere za suzbijanje sive ekonomije
- novi (preustrojeni) sustav obveznoga zdravstvenog osiguranja
- donošenje novih propisa iz raznih područja društvenih djelatnosti koji posredno ili neposredno, osim pitanja iz osnovnog područja, uređuju i neka pitanja vezana uz obvezna osiguranja i obvezno osigurane osobe, odnosno uz prava ili obveze, ali su neka pitanja ostavljena da se urede propisom o doprinosima
- uređenje pitanja koja odredbama važećega Zakona nisu uređena ili nisu primjereno uređena, zbog čega dolazi do različitih tumačenja i primjene.

K tomu, treba tekst nomotehnički urediti, a pojedine dijelove i sadržajno kako bi propis mogao slijediti sve moguće pojave, kako bi se mogli dati odgovori na svako postavljeno pitanje glede obveze i obveznika te načina postupanja i kako bi odredbe Zakona bile jasne i primjenjive za sve osobe koje su obveznici doprinosa ili koje su dužne u skladu s njim postupiti.

3.1. Mjere za suzbijanje sive ekonomije

Vlada Republike Hrvatske zadužila je Ministarstvo financija, a u sklopu dugoročnih mjera za suzbijanje sive ekonomije, da izmijeni i dopuni odredbe Zakona o doprinosima za obvezna osiguranja. Tim bi se izmjenama i dopunama trebali urediti postupci i obveze kojima bi se učinkovitije obvezalo poslodavce da redovito plaćaju doprinose za radnike te uvela sistemska kontrola poslodavaca koji svoje obveze, glede doprinosa, ne ispunjavaju u skladu s pozitivnim propisima.

3.2. Novi (preustrojeni) sustav obveznoga zdravstvenog osiguranja

Tijekom 2006. izvršena je reforma sustava zdravstvene zaštite i obveznoga zdravstvenog osiguranja u Republici Hrvatskoj. Time je uveden novi ustroj obveznoga zdravstvenog osiguranja, a sve na temelju novih propisa:

- Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine, broj 85/06, 105/06, 18/06, 77/07, 111/07 I 35/08) i
- Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu (Narodne novine, broj 85/06).

Preustrojem obveznoga zdravstvenog osiguranja, do tada jedinstveni sustav podijeljen je na dva sustava, a to su:

- obvezno zdravstveno osiguranje i
- zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu.

Sukladno novom uređenju i novim propisima o obveznim zdravstvenim osiguranjima kojima su uređene nove osnove obveznih osiguranja i novi nositelji obveznih zdravstvenih osiguranja, potrebno je u propisu koji uređuje obveze i način prikupljanja doprinosa urediti obveze za neke nove obveznike, propisati nove vrste doprinosa i nove nositelje korisnika sredstava od doprinosa te odrediti tijela koja su Poreznoj upravi dužna dostavljati podatke o osiguranicima potrebne za utvrđivanje i naplatu doprinosa.

3.3. Ostali novi propisi

U razdoblju od stupanja na snagu posljednjih izmjena i dopuna Zakona (od 1. siječnja 2005.), osim novih propisa o obveznim zdravstvenim osiguranjima (opisano pod 3.2) doneseno je i više drugih propisa ili izmjena i dopuna postojećih propisa iz djelokruga raznih društvenih djelatnosti, čije odredbe posredno ili neposredno utječu na područje doprinosa (obveznike i način utvrđivanja, plaćanja i izvješćivanja), iz čega proizlazi potreba usklađivanja odredaba Zakona o doprinosima s odredbama tih propisa. Riječ je o sljedećim propisima:

- Zakon o porezu na dohodak (Narodne novine, broj 177/04)
- Zakon o porezu na dobit (Narodne novine, broj 177/04, 90/05, 57/06)
- Pomorski zakonik (Narodne novine, broj 181/04) te Zakon o izmjenama i dopunama Pomorskog zakonika (Narodne novine, broj 76/07)
- Zakon o zaštiti i spašavanju (Narodne novine, broj 174/04)
- Zakon o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (Narodne novine, broj 174/04)
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (Narodne novine, broj 33/05)
- Zakon o športu (Narodne novine, broj 71/06)

- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obrtu (Narodne novine, broj 68/07)
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj skrbi (Narodne novine, broj 79/07).

Svi navedeni propisi, uz osnovna pitanja, uređuju i neka pitanja s kojima u mnogim elementima moraju biti usklađene i odredbe zakona koji uređuje doprinose za obvezna osiguranja. To se osobito odnosi na pitanja kao što su:

- novi izvori oporezivih dohodaka - **primici od kojih se utvrđuje drugi dohodak** (uređeno Zakonom o porezu na dohodak),
- novi način oporezivanja primitaka od obavljanja samostalnih djelatnosti - **utvrđivanje dobiti fizičkih osoba koje obavljaju samostalnu djelatnost** (uređeno Zakonom o porezu na dobit),
- nove osnove obveznih osiguranja – pomorac, član posade broda u međunarodnoj plovidbi - **sami su obveznici doprinosa za osobna osiguranja** (uređeno Pomorskim zakonikom i Zakonom o izmjenama i dopunama Pomorskog zakonika),
- nove osnove obveznih osiguranja – roditelj njegovatelj – **za čije osiguranje doprinose plaća Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi** (uređeno Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj skrbi),
- novi način isplate naknade plaće osobama koje su mobilizirane - **plaću isplaćuje poslodavac, a zatim je refundira od tijela koje je naložilo mobilizaciju** (uređeno Zakonom o zaštiti i spašavanju),
- novi oblici samostalnih djelatnosti slobodnih zanimanja - **profesionalne djelatnosti športaša** (uređeno Zakonom o športu),
- novi oblici samostalnih djelatnosti sličnih obrtu – **domaća radinost i sporedno zanimanje** (uređeno Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o obrtu).

3.4. Potrebna poboljšanja temeljnih odredaba Zakona

Osim navedenoga, u praćenju primjene Zakona o doprinosima za obvezna osiguranja (s dosadašnjim izmjenama i dopunama) i iskustva stečenog u njegovoj primjeni i provedbi uočeno je da se neka osnovna pitanja mogu i moraju temeljitije urediti, a napose da cijeli propis valja temeljitije urediti nomotehnički.

4. Prijedlog za donošenje novoga Zakona o doprinosima

Zbog izloženoga, a ponajprije zbog obveze usklađivanja hrvatskoga zakonodavstva i stvaranja potrebnih kapaciteta za usvajanje i provedbu pravne stečevine EU, te zbog konkretne obveze što ju je Republika Hrvatska preuzela iz Pregovaračkog stajališta za Poglavlje 19. „**Socijalna politika i zapošljavanje**“, a koja se tiče izmjena i dopuna odredaba Zakona o doprinosima za obvezna osiguranja u dijelu koji uređuje primjenu najniže mjesečne osnovice za obračun doprinosa za radnika koji radi u nepunom radnom vremenu, k tomu i zbog toga:

- daljnjeg unapređenja sustava i učinkovitijeg prikupljanja obveznih doprinosa, što je obveza Porezne uprave propisana člankom 3. stavkom 3. Zakona o Poreznoj upravi, te
- ostalih navedenih razloga, ali i zbog
- činjenice da je od početka primjene Zakona (od 1. siječnja 2003.) do sada izmijenjeno više od polovice članaka, a u prvotni tekst Zakona dodani su i novi članci te nove prijelazne i završne odredbe (Uredbom i Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima za obvezna osiguranja),

predlaže se donošenje novoga jedinstvenog propisa o doprinosima.

B) Osnovna pitanja koja bi trebalo urediti predloženim Zakonom

Novim propisom o doprinosima za obvezna osiguranja trebalo bi:

- preurediti odredbe o primjeni najniže mjesečne osnovice za obračun doprinosa u odnosu na osiguranika – radnika koji radi s nepunim radnim vremenom,
- detaljnije i jasnije urediti obveze poslodavaca glede obveze i načina utvrđivanja i plaćanja doprinosa za osiguranike po osnovi radnog odnosa, te posebno, u okviru kaznenih odredaba, preciznije opisati prekršajno djelo koje će se prekršajnom normom obuhvatiti sankcioniranje nezakonitog postupanja, a osobito urediti neobračunavanje obveznih doprinosa prema svim oblicima isplata oporezivih primitaka radnicima,
- propisati obvezu vođenja registra obveznika doprinosa te obvezu nositeljima osiguranja (zavodima) da dostavljaju podatke o poslodavcima i broju zaposlenih te o ostalim obveznicima doprinosa koji su dužni prijaviti fizičke osobe na obvezna osiguranja, radi učinkovitije kontrole ispunjavanja obveze obračuna i plaćanja doprinosa za zaposlenike,
- propisati obvezu poslodavcima i ostalim osobama koje, prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju i zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu, imaju dospjele obveze doprinosa za ta osiguranja, da im se novčana sredstava na koja imaju pravo prebiju s obvezom (dugom) doprinosa te preusmjere radi naplate duga,
- propisati mjere kojim će se poticati nova zapošljavanja (izuzeti od obveze doprinosa na osnovicu poslodavcima za osobe koje se zapošljavaju prvi put),
- izuzeti od obveze doprinosa prema drugom dohotku što ga ostvare korisnici mirovine
- izuzeti od obveze doprinosa osobe koje obavljaju domaću radinost i sporedno zanimanje a korisnici su mirovine,
- propisati osnovice i vrste doprinosa, te postupak utvrđivanja i izvješćivanja za nove osnove osiguranja i nove nositelje (zavode) sredstava od doprinosa, kao i obveze novim nositeljima glede podataka Poreznoj upravi o osiguranicima tih osiguranja,
- izjednačiti odredbe o obvezama za sve poslovne subjekte koji obavljaju slične poslovne aktivnosti i spriječiti legalizaciju povoljnijeg položaja na tržištu rada,
- uskladiti odredbe Zakona s odredbama posebnih propisa,
- ujednačiti postupak utvrđivanja obveze i načina izvješćivanja o utvrđenim obvezama,
- nomotehnički urediti tekst, a osobito urediti tekst propisa tako da bude čitljiv i praktičan za primjenu obveznicima doprinosa te svim drugim pojedincima i poslovnim subjektima koji su dužni postupati sukladno njegovim odredbama, ali i poreznom tijelu koje je dužno nadzirati primjenu propisa.

C) Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći

1. Odredbe Zakona bit će usklađene s pozitivnim propisima Europske unije vezano uz Pregovaračko poglavlje 19. „Socijalna politika i zapošljavanje“ i u dijelu koji uređuje fleksibilne oblike rada i za provedbu Direktive Vijeća 97/81/EZ od 15. prosinca 1997. o okvirnom sporazumu o radu s nepunim radnim vremenom.

2. Odredbe Zakona bit će djelotvornije u dijelu koji uređuje doprinose za osiguranike po osnovi radnog odnosa.

U cilju suzbijanja sive ekonomije na tržištu rada i zapošljavanja, odnosno sprječavanja zapošljavanja radnika mimo odredaba propisa o radu i zapošljavanju, predlaže se urediti sljedeće:

- preciznije se određuje osnovica prema kojoj su poslodavci dužni obračunati (utvrditi) obvezu doprinosa i platiti doprinose, te se odvojeno navodi plaća (za određeni mjesec

dana rada) od ostalih raznih primitaka podložnih porezu na dohodak prema kojima je obveza obračunati i uplatiti doprinose,

- propisana je i obveza doprinosa u slučaju kada se plaća i/ili dio plaće ili ostalih oporezivih primitaka daje u naravi ili raznim pravima umjesto u novcu,
- novina je i u odredbi prema kojoj mjesečna osnovica prema plaći (za mjesec dana rada) **ne može iznositi manje od najvišeg iznosa što ga je poslodavac ili druga osoba umjesto poslodavca dužna isplatiti zaposleniku prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu odnosno drugom aktu koji uređuje obveze poslodavca prema radniku, a k tome ne može, za rad u punom radnom vremenu, biti niža od najniže mjesečne osnovice,**
- propisuju se veći iznosi novčanih kazni za financijske prekršaje poslodavcima koji ne obračunaju ili ne uplate doprinose ili ne izvijeste o nastaloj obvezi doprinosa,
- uvođenjem posebne evidencije – registra obveznika doprinosa – u sustavu evidencija Porezne uprave bit će obuhvaćeni i redovito ažurirani podaci o svakom poslodavcu i drugim osobama koje su dužne prijaviti fizičke osobe na obvezna osiguranje te o broju prijavljenih osoba u svakom mjesecu za koje imaju podnijeti izvješće Poreznoj upravi,
- propisivanje obveze prema kojoj će poslodavci prilikom podnošenja zahtjeva za refundaciju isplaćene naknade plaće i pojedini osiguranici prilikom podnošenja zahtjeva za isplatu naknade plaće imati obvezu dokazivanja da su namirili sve dospjele obveze doprinosa za zdravstvena osiguranja, pospješit će naplatu doprinosa za zdravstvena osiguranja.

3. Mjere za poticanje novih zapošljavanja

Radi poticanja zapošljavanja osoba koje se prvi put zapošljavaju, ili imaju ugovor o volonterskom radu, predlaže se oslobođenje od obveze doprinosa koji se obračunavaju „na osnovicu“ i koji su obveza poslodavca i to u trajanju do jedne godine od dana prvog zaposlenja odnosno od početka rada po volonterskom ugovoru.

4. Mogućnost rada osobama koje su stekle prava iz mirovinskog osiguranja

Osobama koje su korisnici prava iz mirovinskog osiguranja primici po osnovi njihova rada a od kojih se utvrđuje drugi dohodak bit će izuzeti od obveze doprinosa a osobe koje obavljaju domaću radinost ili sporedno zanimanje, istovremeno uz korištenje prava na mirovinu, nemaju obveze doprinosa po osnovi obavljanja tih djelatnosti.

5. Obveze doprinosa izjednačuju se u slučajevima istih izvora primitaka

Kao novina, propisuje se obveza doprinosa (teret) fizičkim osobama koje obavljaju samostalne djelatnosti obrta ili slobodnih zanimanja odnosno poljoprivrede i šumarstva kao drugu djelatnost, odnosno kao dopunsku ili sporednu djelatnost istodobno uz radni odnos (zaposleni su) a od te djelatnosti, umjesto dohotka, utvrđuju dobit i plaćaju porez na dobit. Time se izjednačuju u obvezama u odnosu na osobe koje obavljaju te djelatnosti i utvrđuju dohodak te plaćaju porez na dohodak i koje, uz obvezu poreza na dohodak imaju i obvezu doprinosa (ovisno o ostvarenom dohotku).

Radi izjednačivanja u obvezama s drugim obveznicima doprinosa, propisuje se odredba sukladno kojoj se s djelatnostima obrta izjednačuje i djelatnost fizičke osobe koja ostvaruje primitke od imovine i/ili imovinskih prava kada od tih primitaka, na osobni zahtjev ili po sili zakona, utvrđuje dohodak na način kako je propisano za utvrđivanje dohotka od samostalne djelatnosti, ili utvrđuje dobit.

6. Izjednačuje se način postupanja u sličnim slučajevima

Kao novina, kad su posrijedi osobe koje su prijavljene na produženo mirovinsko osiguranje kao supružnici profesionalnog ili ugovornog diplomata, propisuje se da je obveza doprinosa (teret) te obveza obračunavanja i plaćanja doprinosa na mjerodavnom ministarstvu koje u svom sustavu zapošljava osobe sa statusom diplomata. Naime, prema odredbama Zakona o inozemnim poslovima, supružnici profesionalnog te ugovornog diplomata koriste posebno pravo, pa im se i sada doprinos za mirovinsko osiguranje plaća iz sredstava državnog proračuna, a plaća ga mjerodavno ministarstvo (MVPEI i/ili MORH), ali se obveza utvrđuje osiguraniku – pojedincu.

Prema predloženom, mjerodavno ministarstvo imat će evidenciju o osiguranim osobama, o početku i završetku osiguranja i prava, te će utvrditi obveze mjesečno za sve osiguranike i uplatiti u jednom iznosu ukupnu mjesečnu obvezu, koja će se u Poreznoj upravi evidentirati na poreznom broju toga ministarstva. Na isti način uređena je i obveza Ministarstvu branitelja i generacijske solidarnosti glede obveze za njegovatelje HRVI te Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi glede obveze doprinosa za roditelje – njegovatelje, a predlaže se i Ministarstvu kulture glede obveze doprinosa za samostalne umjetnike.

Isto se tako, kao novina, predlaže da za samostalne umjetnike, kojima se doprinosi plaćaju iz državnog proračuna, obveza doprinosa, obveza obračunavanja i plaćanja te izvješćivanja bude na Ministarstvu kulture (ili tijelu koje ono ovlasti), umjesto da, kao što je to uređeno važećim odredbama Zakona, doprinose obračunavaju HZMO (doprinos za mirovinsko osiguranje) i HZZO (doprinos za zdravstveno osiguranje), a plaća Ministarstvo kulture. Time se cijeli postupak pojednostavnjuje.

Predlaže se i mogućnost „preuzimanja obveze“, odnosno da treća osoba može preuzeti obvezu plaćanja doprinosa umjesto stvarnog dužnika. Način postupanja u svakom od navedenih slučajeva uredit će se provedbenim propisom.

7. Usklađenost s ostalim propisima

Odredbe Zakona usklađene su s ostalim propisima te su uređena i sva pitanja vezana uz posebne propise.

8. Nomotehničko uređenje

U odnosu na odredbe važećega Zakona, sadržaj je odredaba novoga Zakona temeljitiji, što u konačnici znači da se njegovo čitanje, tumačenje i primjena pojednostavnjuje, kako u dijelu koji se odnosi na obveznike doprinosa tako i u dijelu koji se odnosi na poslodavce i ostale osobe (tijela državne uprave i dr.) koje imaju obvezu obračunavanja i/ili plaćanja doprinosa ili izvješćivanja o nastaloj obvezi doprinosa, pa i na poslove i zadaće Porezne uprave u organizaciji i provođenju poslova prikupljanja doprinosa te nadzora zakonitosti postupanja.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu predloženoga Zakona nije potrebno izdvajanje posebnih sredstava na teret državnog proračuna, ali se njegovom primjenom stvaraju uvjeti za viši stupanj djelotvornosti u obuhvatu obvezom novih obveznika doprinosa ter naplati odnosno

povećanju prihoda državnog proračuna. Pored navedenog, predložene odredbe Zakona imaju i socijalno obilježje jer su dodatno propisane iznimke od obveze doprinosa, i to određenih primitaka ili određenih obveznika što će imati za učinak na **smanjenje prihoda državnog proračuna.**

Riječ je o pitanjima od utjecaja na povećanje odnosno na smanjenje prihoda državnog proračuna, a to su:

A) OČEKIVANA POVEĆANJA PRIHODA:

- uvođenjem obveze doprinosa osobama koje obavljaju drugu djelatnost (samostalnu djelatnost obrta ili slobodnog zanimanja odnosno poljoprivrede i šumarstva) istodobno uz radni odnos ili osiguranje po nekoj od osnova obveznih osiguranja a od te djelatnosti utvrđuju dobit (za oko 1 000 osoba),
- uvođenjem obveze doprinosa osobama koje obavljaju drugu djelatnost (samostalnu djelatnost obrta ili slobodnog zanimanja odnosno poljoprivrede i šumarstva) istodobno uz radni odnos a od te djelatnosti porez na dohodak plaćaju prema paušalnom dohotku (za oko 1 000 osoba),
- uvođenjem obveze doprinosa osobama koje prema primicima od imovine i/ili imovinskih prava dohodak utvrđuju na način propisan za utvrđivanje dohotka od samostalne djelatnosti ili utvrđuju dobit ako nisu osigurani ili ako te primitke ostvaruju istovremeno kada su osigurani po osnovi radnog odnosa ili po drugoj osnovi obveznih osiguranja (za oko 500 osoba).
- sistemskom kontrolom poslodavaca i broja zaposlenih radnika i usporedbom s prethodno, službeno prikupljenim istim podacima od strane Porezne uprave i evidentiranih u registru obveznika doprinosa čime će se u sustav obveze uvesti poslodavci za radnike koji do sada nisu bili obuhvaćeni (za oko 15 000 osiguranika).

B) OČEKIVANA UMANJENJA PRIHODA:

- primjenom najniže mjesečne osnovice pri utvrđivanju obveze za osiguranika – radnika koji radi u nepunom radnom vremenu (za oko 4 000 tako zaposlenih),
- povećanjem iznimaka od obveze doprinosa prema primicima od kojih se utvrđuje drugi dohodak umirovljenika te osoba mlađih od 15 godina, pomoći roditeljima u sklopu pronatalitetne politike, renta što je bivši poslodavac isplaćuje članovima obitelji radnika, te novčana naknada mobiliziranim osobama koje su nezaposlene (za oko 60 000 obveznika doprinosa po toj osnovi),
- izuzimanjem od obveze osoba koje obavljaju samostalnu djelatnost domaću radinost ili sporedno zanimanje a korisnici su mirovine (za oko 2 000 obveznika) te
- izuzimanjem od obveze doprinosa koji se obračunavaju na osnovicu a za osobe koje se prvi put zapošljavaju i volontere (za 30 000 osoba koje se prvi put zapošljavaju).

C) OČEKIVANA POVEĆANJA I SMANJENJA PRIHODA PRORAČUNA PRIKAZANA SU U TABLICI

Procjena očekivanih učinaka na prihode državnog proračuna po osnovi sredstava ubranih od doprinosa za jednu proračunsku godinu

(iznosi u kunama)

rbr	OSNOVE ZA POVEĆANJE/SMANJENJE PRIHODA	očekivani broj obveznika	Planirani iznos doprinosa				
			Za mir. osiguranje	Za obv. zdr. osig.	Za zašt. zdr. na radu	Za zapošlj.	Ukupno povećanje
1	2	3	4	5	6	7	8
A) POVEĆANJE PRIHODA PRORAČUNA							
1	Od obv. koji obavljaju drugu djelatnost i utvrđuju dobit	1 000	7 500 000	7 500 000	-	-	15 000 000
2	Od obveznika koji obavljaju drugu djelatnost od koje porez na dohodak plaćaju prema paušalnom dohotku	1 000	1 905 000	1 905 000	-	-	3 810 000
3	Od obveznika koji ostvaruju primitke od imovine, ali dohodak utvrđuju na način propisan za utvrđivanje dohotka od samostalne djelatnosti ili po toj osnovi utvrđuju dobit	500	3 750 000	3 750 000	-	-	7 500 000
4	Od poslodavaca odnosno zaposlenika koji će se sustavom kontrole obuhvatiti kao obveznici na temelju podataka o radnicima i broju radnika prijavljenih na obvezna osiguranja	15 000	67 500 000	67 500 000	2 250 000	7 650 000	144 900 000
5	UKUPNO POVEĆANJE PRIHODA		80 655 000	80 655 000	2 250 000	7 650 000	171 210 000
B) SMANJENJE PRIHODA							
1	primjena odredaba o najnižoj mjes. osnovici	4 000	-	7 200 000	240 000	816 000	8 256 000
2	dodatne iznimke od obveze prema drugom dohotku	60 000	60 000 000	45 000 000	-	-	105 000 000
3	izuzimanjem od obveze osoba koje obavljaju domaću radinost ili sporedno zanimanje a korisnici su mirovine	2 000	5 080 000	3 810 000			8 890 000
4	izuzimanjem od obveze doprinosa na osnovicu a za osobe koje se prvi put zapošljavaju i volontere	30 000	-	216 000 000	7 200 000	24 480 000	247 680 000
5	UKUPNO SMANJENJE PRIHODA		65 080 000	272 010 000	7 440 000	25 296 000	369 826 000
C) RAZLIKA ZA DRŽAVNI PRORAČUN /A)5. – B)5./ (+/-)							- 198 616 000

IV. OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Na temelju članka 161. stavka 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora po hitnom se postupku donose zakoni koji se usklađuju s propisima Europske unije, ako to zatraži predlagatelj.

Predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku, budući da se njime nastavlja daljnje usklađivanje hrvatskoga zakonodavstva sa zakonodavstvom Europske unije, a u ovom slučaju riječ je o jednoj od obveza preuzetih u Poglavlju 19. „Socijalna politika i zapošljavanje“ i u Pregovaračkom stajalištu za spomenuto poglavlje, koje je Vlada Republike Hrvatske uputila Predsjedništvu EU i Glavnom tajništvu Vijeća EU, te o jednoj od mjera iz Nacionalnog programa Republike Hrvatske za pristupanje EU za 2008. godinu.

V. NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O DOPRINOSIMA, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

ZAKON O DOPRINOSIMA

I. TEMELJNE ODREDBE I NAČELA

Članak 1.

Ovim se Zakonom propisuje obveza plaćanja doprinosa za financiranje obveznih osiguranja (dalje u tekstu: doprinosi), vrste doprinosa i stope za obračun, obveznik doprinosa, obveznik obračunavanja doprinosa, obveznik plaćanja doprinosa, osnovice za obračun i način njihova utvrđivanja, obveza i način obračunavanja, obveza plaćanja i rokovi za uplatu, obveza izvješćivanja, te druga pitanja vezana uz poslove prikupljanja doprinosa.

Članak 2.

(1) Obveznim osiguranjima smatraju se:

1. obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti,
2. obvezno mirovinsko osiguranje za starost na temelju individualne kapitalizirane štednje,
3. obvezno zdravstveno osiguranje,
4. obvezno zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu i
5. osiguranje za slučaj nezaposlenosti.

(2) Obvezna osiguranja, obvezno osigurane osobe, prava iz osiguranja i nositelji obveznih osiguranja uređeni su propisima o obveznim osiguranjima i posebnim propisima.

Članak 3.

(1) Obvezno osiguranim osobama smatraju se fizičke osobe koje se, ovisno o njihovu radnom ili socijalnom statusu, sukladno propisima o obveznim osiguranjima ili posebnim propisima, smatraju obvezno osiguranim osobama.

(2) Obvezno osiguranim osobama smatraju se i stranci u Republici Hrvatskoj te članovi njihovih obitelji sukladno propisima o zdravstvenoj zaštiti stranaca.

Članak 4.

(1) Obvezom doprinosa u užem smislu smatra se teret što ga obveznik doprinosa na teret svojih sredstava ima uplatiti za svoje osobno osiguranje ili što ga obveznik doprinosa na teret svojih sredstava ima uplatiti u korist druge osobe – osiguranika. Obvezom doprinosa u širem smislu smatraju se i druge obveze odnosno postupci: obračunavanje obveze, plaćanje nastale obveze te izvješćivanje o nastaloj obvezi doprinosa.

(2) Obveznikom doprinosa smatra se osiguranik ili druga pravna odnosno fizička osoba ili poslovni subjekt kojem je ovim Zakonom propisana obveza doprinosa, obveza utvrđivanja odnosno obračunavanja ili plaćanja doprinosa ili izvješćivanja.

(3) Odredbe o obvezi doprinosa odnose se i na strance koji se u skladu s propisima o obveznim osiguranjima i ovisno o svome radnom ili socijalnom statusu u Republici Hrvatskoj smatraju obvezno osiguranim osobama, odnosno koji u Republici Hrvatskoj obavljaju djelatnosti ili ostvaruju primitke prema kojima je propisana obveza doprinosa, osim ako međudržavnim ugovorima nije drugačije uređeno.

Članak 5.

(1) Obveza je doprinosa vezana uz razdoblje provedeno u osiguranju i uz osnovu osiguranja. Početak i prestanak razdoblja osiguranja te osnovu osiguranja utvrđuju nositelji obveznih osiguranja.

(2) Fizička osoba koja ima uređen status osiguranika prema nekoj od osnova obveznih osiguranja a osim toga:

1. obavlja samostalnu djelatnost obrta i s obrtom izjednačenu djelatnost ili samostalnu djelatnost slobodnog zanimanja ili samostalnu djelatnost športaša ili samostalnu djelatnost poljoprivrede i šumarstva ili ostale samostalne djelatnosti, ili

2. ostvaruje primitke od kojih se, prema propisima o porezu na dohodak, utvrđuje drugi dohodak, ili

3. ostvaruje primitke od kojih se, prema propisima o porezu na dohodak, utvrđuje drugi dohodak ili dohodak od imovine i imovinskih prava, ali prema tim primicima utvrđuje dohodak na način propisan za utvrđivanje dohotka od samostalne djelatnosti ili prema tim primicima utvrđuje dobit,

obveznik je doprinosa prema osnovi osiguranja, ali i prema ostalim osnovama iz točaka 1., 2. i 3., pa se obveze doprinosa po više osnova i za isto razdoblje međusobno ne isključuju.

(3) Osobom koja ima uređen status osiguranika smatra se fizička osoba koja je kod nositelja obveznih osiguranja prijavljena ili je trebala biti prijavljena kao osigurana osoba po osnovi obveznog osiguranja za koju je, ovim Zakonom, propisana obveza doprinosa.

(4) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, obveza doprinosa prema stavku 2. ovoga članka nije nužno vezana uz razdoblje provedeno u osiguranju.

Članak 6.

(1) Poslovima prikupljanja doprinosa smatraju se: utvrđivanje obveze i obračunavanje iznosa doprinosa, prikupljanje podataka o obračunanim obvezama od drugih obveznika obračunavanja, evidentiranje nastalih obveza, naplata i prisilna naplata, nadzor, pokretanje i provođenje prekršajnog postupka zbog povreda odredaba ovoga Zakona, izvješćivanje nositelja osiguranja o utvrđenoj osnovici, obračunanim i naplaćenim doprinosima te ostali poslovi bitni za prikupljanje doprinosa.

(2) Poslove prikupljanja doprinosa obavlja Porezna uprava.

II. OPĆE ODREDBE

1. Objašnjenje pojmova

Članak 7.

Pojedini pojmovi u ovom Zakonu imaju sljedeća značenja:

1. ***djelatnost obrta*** samostalna je djelatnost obrta i s obrtom izjednačene djelatnosti upisana u registar tijela mjerodavnog za obrt, sukladno propisima o obrtu, a koja je djelatnost osnovno zanimanje fizičke osobe po kojoj je osnovi obvezno osigurana;

2. ***djelatnost trgovca pojedinca*** samostalna je djelatnost upisana u registar trgovačkog suda kao trgovac pojedinac, sukladno propisima o trgovačkim društvima, a koja je djelatnost osnovno zanimanje fizičke osobe po kojoj je osnovi obvezno osigurana;

3. **djelatnost slobodnog zanimanja** samostalna je djelatnost fizičke osobe koja je po osnovi obavljanja te djelatnosti obvezno osigurana, a ta je djelatnost:

3.1. upisana u registar tijela državne uprave mjerodavnog za izdavanje odobrenja fizičkim osobama za obavljanje profesionalne djelatnosti, sukladno posebnim propisima, ili je

3.2. upisana u registar obveznika poreza na dohodak ili poreza na dobit od obavljanja samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja na osnovi članstva u strukovnoj udruzi ili strukovnoj komori ili na njezin zahtjev;

4. **djelatnost poljoprivrede i šumarstva** samostalna je djelatnost fizičke osobe upisana u registar tijela mjerodavnog za poljoprivredu, ili je, na njezin zahtjev, upisana u registar obveznika poreza na dohodak ili poreza na dobit od obavljanja te djelatnosti te je obveznik poreza na dohodak ili poreza na dobit, a koja je djelatnost osnovno zanimanje fizičke osobe po kojoj je osnovi obvezno osigurana;

5. **ostale samostalne djelatnosti** jesu djelatnosti fizičkih osoba s obilježjem samostalnosti, trajnosti i namjere stvaranja izvora dohotka ili dobiti i po osnovi obavljanja tih djelatnosti upisane su u registar obveznika poreza na dohodak te su po toj osnovi obveznici poreza na dohodak ili poreza na dobit, a nositelju je ta djelatnost osnovno zanimanje i po toj se osnovi, sukladno propisima o obveznim osiguranjima, smatra obvezno osiguranom osobom, a to su:

5.1. djelatnosti za čije obavljanje nije propisano izdavanje odobrenja i registracije,

5.2. djelatnosti osoba koje ostvaruju primitke od kojih se, prema propisima o porezu na dohodak, utvrđuje drugi dohodak, ali su promijenile način utvrđivanja dohotka pa prema tim primicima utvrđuju dohodak od samostalne djelatnosti ili dobit,

5.3. djelatnosti osoba koje ostvaruju primitke od imovine i imovinskih prava od kojih se, prema propisima o porezu na dohodak, utvrđuje dohodak od imovine i imovinskih prava, ali su promijenile način utvrđivanja dohotka pa prema tim primicima utvrđuju dohodak od samostalne djelatnosti ili dobit,

5.4. ostale djelatnosti upisane u registar obveznika poreza na dohodak po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti i po osnovi koje su obveznici poreza na dohodak ili poreza na dobit;

6. **druga djelatnost** je samostalna djelatnost iz točaka 1. do 5. ovoga članka koju nositelj djelatnosti obavlja istodobno uz osiguranje po osnovi radnog odnosa ili po bilo kojoj od osnova obveznih osiguranja te s obrtom izjednačenu djelatnost iz članka 18. stavka 1. točke 3. Zakona o porezu na dohodak;

7. **doprinos iz osnovice** jest doprinos obračunan po odbitku, sadržan je u primitku odnosno u osnovici prema kojoj je obračunan, obustavlja se od primitka te je obveza osobe koja ostvaruje primitak;

8. **doprinos na osnovicu** jest doprinos obračunan prema propisanoj osnovici, nije sadržan u primitku odnosno u osnovici prema kojoj je obračunan te je obveza sredstava isplatitelja primitka prema kojemu je obveza utvrđena ili samog osiguranika ili druge osobe kojoj je propisana obveza doprinosa u korist osiguranika;

9. **drugi dohodak** je primitak ili dio primitka od kojega se, sukladno propisima o porezu na dohodak, utvrđuje drugi dohodak. Drugim dohotkom smatra se i primitak po osnovi kojega se, prema propisima o porezu na dohodak, utvrđuje dohodak od nesamostalnog rada kada ga poslodavac isplaćuje ili daje u naravi bivšem radniku ili drugoj osobi umjesto bivšeg

radnika, a taj se primitak ne odnosi na naknadu za rad za trajanja radnog odnosa niti je primitak stečen unutar vremena u kojem je postojao radni odnos;

10. **izaslani radnik** jest:

10.1. osoba osigurana po osnovi radnog odnosa koja je od poslodavca upućena u inozemstvo radi obavljanja poslova za poslodavca, a koja sukladno propisima o obveznim osiguranjima i međudržavnim ugovorima o socijalnom osiguranju za vrijeme rada u inozemstvu ostaje u sustavu obveznih osiguranja Republike Hrvatske, te

10.2. osoba osigurana po osnovi radnog odnosa koja je od poslodavca upućena u inozemstvo radi obavljanja dužnosti u diplomatskoj misiji ili konzularnom uredu Republike Hrvatske, i

10.3. osoba koja je od inozemnog poslodavca upućena na rad u tuzemno društvo, a sukladno odredbama međudržavnih ugovora o socijalnom osiguranju ima uređen status u osiguranju države poslodavca;

11. **osnovica za obračun doprinosa** iznos je, općenito, prema kojemu se obračunavaju iznosi doprinosa za određeno razdoblje u osiguranju;

12. **godišnja osnovica** iznos je prema kojemu se obračunavaju iznosi doprinosa za određenu godinu po osnovi obavljanja druge djelatnosti;

13. **mjesečna osnovica** propisani je iznos prema kojemu je obveza obračunati i uplatiti doprinose, ovisno o osnovi osiguranja, za jedan mjesec staža u mirovinskom osiguranju i za prava iz obveznoga zdravstvenog osiguranja te zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu za određeni mjesec proveden u tim osiguranjima s punim radnim vremenom;

14. **najniža mjesečna osnovica** najniži je iznos prema kojemu je obveza obračunati i uplatiti doprinose za jedan mjesec staža u mirovinskom osiguranju te za prava iz obveznoga zdravstvenog osiguranja, zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu i osiguranja u slučaju nezaposlenosti za određeni mjesec proveden u tim osiguranjima s punim radnim vremenom;

15. **najviša mjesečna osnovica** najviši je iznos do kojega je obveza obračunati i uplatiti doprinose za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti i za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje kada je osnovica za obračun doprinosa plaća;

16. **najviša godišnja osnovica** najviši je iznos do kojega je obveza uplatiti doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti prema svim osnovama za jednu godinu;

17. **naknada njegovatelju** primitak je što ga isplatitelj naknade, prema posebnom propisu, isplaćuje osobi koja pruža pomoć i njegu HRVI iz Domovinskog rata, a ukupan iznos naknade (bruto) sadrži iznose doprinosa iz osnovice te iznose poreza i prireza porezu na dohodak i neto iznos koji se isplaćuje toj osobi;

18. **naknada plaće** primitak je koji je isplaćen ili je trebao biti isplaćen osiguraniku kao pravo po osnovi obveznih osiguranja ili pravo prema posebnom propisu;

19. **naknada športskom sucu i delegatu** primitak je od kojega se, sukladno propisima o porezu na dohodak, utvrđuje drugi dohodak, a isplaćuje se kao naknada za sudjelovanje na

natjecanjima amaterskih športskih klubova koja se održavaju u skladu s aktom o sustavu natjecanja određenoga nacionalnog športskog saveza, na natjecanjima učeničkih i studentskih športskih klubova te na međunarodnim natjecanjima tih klubova koja se, u skladu s propisima o športu, održavaju u Republici Hrvatskoj, te prema kriterijima uređenima propisom koji donosi ministar financija na prijedlog ministra znanosti, obrazovanja i športa;

20. ***naknada za autorsko pravo ili srodna prava*** jest primitak od kojega se, sukladno propisima o porezu na dohodak, utvrđuje drugi dohodak i predujam poreza na dohodak obračunava po odbitku;

21. ***naknada za umjetničko djelo*** jest primitak od kojega se, sukladno propisima o porezu na dohodak, utvrđuje drugi dohodak i predujam poreza na dohodak obračunava po odbitku;

22. ***njegovatelj*** je fizička osoba koja pruža pomoć i njegu HRVI iz Domovinskog rata u skladu s posebnim propisom po kojoj je osnovi i osigurana;

23. ***plaća*** je primitak što ga poslodavac ili druga osoba umjesto poslodavca te predstavničko tijelo ili izvršno tijelo državne vlasti, jedinice područne (regionalne) samouprave ili jedinice lokalne samouprave u kojoj osiguranik obavlja dužnost izabrane ili imenovane osobe isplaćuje ili daje u naravi ili ga je bio dužan isplatiti radniku odnosno osiguraniku po osnovi radnog odnosa ili izabranoj ili imenovanoj osobi za rad u određenom mjesecu prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu, a od tog se primitka, prema propisima o porezu na dohodak, utvrđuje dohodak od nesamostalnog rada. Ukupan iznos primitka (bruto) sadrži iznose doprinosa iz osnovice te iznose poreza i prireza porezu na dohodak i neto iznos;

24. ***ostali primici*** jesu primici što ih poslodavac ili druga osoba umjesto poslodavca te predstavničko tijelo ili izvršno tijelo državne vlasti, jedinice područne (regionalne) samouprave ili jedinice lokalne samouprave u kojoj osiguranik obavlja dužnost izabrane ili imenovane osobe, pored plaće, isplaćuje ili daje u naravi ili ih je bio dužan isplatiti radniku odnosno osiguraniku po osnovi radnog odnosa ili izabranoj ili imenovanoj osobi za rad u određenom mjesecu ili godini ili općenito vezano uz radni odnos prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu, a od tih se primitaka, sukladno propisima o porezu na dohodak, utvrđuje dohodak od nesamostalnog rada. Ukupan iznos primitka (bruto) sadrži iznose doprinosa iz osnovice te iznose poreza i prireza porezu na dohodak i neto iznos;

25. ***poduzetnička plaća*** jest primitak što ga sebi za određeni mjesec isplaćuje osiguranik po osnovi samostalnih djelatnosti iz točaka 1. do 6. ovoga članka koji od tih djelatnosti utvrđuje dobit, od kojega se primitka, sukladno propisima o porezu na dohodak, utvrđuje dohodak od nesamostalnog rada. Ukupan iznos primitka (bruto) sadrži iznose doprinosa iz osnovice te iznose poreza i prireza porezu na dohodak i neto iznos;

26. ***poslodavac*** je poslovni subjekt za kojega radnik u radnom odnosu, u skladu s propisima o radu i drugim propisima koji uređuju radne odnose, obavlja određene poslove, te:

26.1. inozemna organizacija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja ne uživa diplomatski imunitet (strano predstavništvo, podružnica, međunarodna organizacija i ustanova),

26.2. inozemna fizička osoba koja za svoje osobne potrebe zapošljava druge fizičke osobe,

26.3. diplomatska misija i konzularni ured strane države te međunarodna organizacija ili predstavništvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koji uživaju diplomatski imunitet i

26.4. diplomatski predstavnik - konzul u Republici Hrvatskoj koji za svoje osobne potrebe zapošljava hrvatske državljane;

27. **poslovni subjekti** su pravne osobe i tijela državne i javne uprave, tijela jedinica lokalne samouprave, jedinica područne (regionalne) samouprave te fizičke osobe i skupine osoba koje nemaju svojstvo pravne osobe ako su poslodavci ili ako isplaćuju primitke za koje je ovim Zakonom propisana obveza doprinosa;

28. **preuzimatelj obveze** poslovni je subjekt koji preuzme obvezu plaćanja doprinosa umjesto obveznika doprinosa;

29. **privatni boravak u inozemstvu** jest boravak fizičke osobe u drugoj državi radi turizma i svih drugih razloga koje se ne smatraju službenim putem ili službenim boravkom u inozemstvu.

30. **prosječna plaća** je prosječni iznos mjesečne plaće (bruto) isplaćene po jednom zaposlenom kod pravnih osoba u Republici Hrvatskoj u razdoblju siječanj – kolovoz tekuće godine, koju objavljuje Državni zavod za statistiku. Sastoji se od iznosa doprinosa koji se obračunavaju iz osnovice te od iznosa poreza i prireza porezu na dohodak i od neto iznosa, a služi za izračun mjesečnih osnovica i najniže mjesečne osnovice, najviše mjesečne osnovice, najviše godišnje osnovice i godišnje osnovice za obračun doprinosa za razdoblje u obveznom osiguranju u godini koja slijedi iza godine na koju se prosječna plaća odnosi;

31. **puno radno vrijeme** jest najviše dopušteno radno vrijeme od 40 sati tjedno, osim ako zakonom, kolektivnim ugovorom, sporazumom sklopljenim između radničkog vijeća i poslodavca ili ugovorom o radu nije određeno puno radno vrijeme ili skraćeno radno vrijeme u trajanju kraćem od 40 sati tjedno;

32. **nepuno radno vrijeme** jest ugovoreno radno vrijeme u trajanju kraćem od 40 sati tjedno, odnosno u trajanju kraćem od tjednog radnog vremena uređenog zakonom, kolektivnim ugovorom, sporazumom sklopljenim između radničkog vijeća i poslodavca ili ugovorom o radu;

33. **radni odnos** jest odnos poslodavca i radnika uređen propisima o radu i drugim propisima o radu koji uređuju odnose poslodavca i radnika odnosno dužnosnika i službenika ili namještenika;

34. **izabrana ili imenovana osoba** jest fizička osoba koja je po osnovi obavljanja dužnosti u predstavničkom ili izvršnom tijelu državne vlasti, jedinice područne (regionalne) samouprave i jedinice lokalne samouprave, od strane toga tijela, prijavljena na obvezna osiguranja;

35. **osoba koja se prvi put zapošljava** jest fizička osoba koju poslodavac, po osnovi ugovora o radu odnosno volonterskog ugovora prijavljuje na obvezno mirovinsko osiguranje i obvezno zdravstveno osiguranje te do dana početka osiguranja po toj osnovi nema evidentiran staž u mirovinskom osiguranju;

36. **mirovanje obveze doprinosa** jest pravo obveznika doprinosa prema kojemu taj obveznik nema obvezu doprinosa u dijelu koji se odnosi na razdoblje odnosno mjesec ili na

dio mjeseca za koji ostvaruje pravo na naknadu plaće prema posebnom propisu, a na teret nositelja obveznih osiguranja odnosno državnog proračuna kao i u slučajevima korištenja prava na bolovanje bez prava na naknadu plaće u skladu s propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju, obveznom zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu;

37. **registar obveznika doprinosa** posebna je evidencija Porezne uprave o obveznicima doprinosa i o obveznicima koji su dužni sami utvrditi obvezu doprinosa odnosno obračunati iznose doprinosa i o tome izvijestiti Poreznu upravu;

38. **saldo doprinosa** iznos je doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti i doprinosa za zdravstveno osiguranje dospjelog a neuplaćenog ili više uplaćenog sa stanjem na dan 1. siječnja 2003. što ga je Porezna uprava preuzela od Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, te iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje dospjelog a neuplaćenog (dug) ili više uplaćenog (preplata) sa stanjem na dan 1. siječnja 2005. što ga je Porezna uprava preuzela od Središnjeg registra osiguranika;

39. **službeni put u inozemstvo** jest boravak osiguranika u inozemstvu po nalogu poslodavca ili isplatitelja primitka od kojeg se utvrđuje drugi dohodak, ili po potrebi samostalne djelatnosti iz točaka 1. do 6. ovoga članka, u trajanju do 30 (trideset) dana neprekidno;

40. **službeni boravak u inozemstvu** jest boravak osiguranika u inozemstvu po nalogu poslodavca radi obrazovanja, stručnog usavršavanja ili poslijediplomskog studija odnosno zbog drugih razloga a u tom razdoblju nije prekinut radni odnos niti je prekinuto osiguranje po istoj osnovi u trajanju duljem od 30 (trideset) dana neprekidno;

41. **nositelji obveznih osiguranja** jesu javne ustanove – zavodi koji obavljaju poslove obveznih osiguranja u skladu s propisima o obveznim osiguranjima;

42. **umirovljenik** je fizička osoba koja je stekla pravo iz obveznog mirovinskog osiguranja od tuzemnog isplatitelja mirovine ili inozemnog isplatitelja mirovine sukladno međudržavnim ugovorima o socijalnom osiguranju na starosnu mirovinu ili prijevremenu starosnu mirovinu, obiteljsku mirovinu, invalidsku mirovinu zbog opće nesposobnosti za rad. Korisnik invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti koji je zaposlen ili obavlja djelatnost točaka 1. do 5. ovoga članka ne smatra se umirovljenikom u smislu ovog Zakona;

43. **obračunska isprava** je pisani dokument koji je dužan sastaviti obveznik obračunavanja doprinosa prije sastavljanja obračunske prijave (izvješća) te sadrži podatke o osiguraniku, vrsti i iznosu osnovice za obračun doprinosa, vrsti i iznosu obveze doprinosa i razdoblju na koje se osnovica i doprinosi odnose i druge podatke bitne za sastavljanje obračunske prijave;

44. **roditelj njegovatelj** je osoba sa statusom priznatim po osnovi roditelja djeteta kojemu je zbog održavanja kvalitete života potrebno pružanje specifične njege sukladno posebnom propisu.

2. Jedinstveni nazivi osnova obveznih osiguranja

Članak 8.

Radi jedinstvene primjene odredaba o obvezi i obvezniku doprinosa te postupku utvrđivanja obveze doprinosa za osiguranika - pojedinca, utvrđuju se jedinstveni nazivi pojedinih osnova obveznih osiguranja za koje je ovim Zakonom propisana obveza doprinosa, i to:

1. osnove prema radnom i/ili socijalnom statusu osiguranika,
2. osnove obveznih osiguranja u određenim i posebnim okolnostima i
3. osnove radi obvezne zdravstvene zaštite stranaca u Republici Hrvatskoj.

2.1. Jedinstveni nazivi osnova obveznih osiguranja prema radnom i/ili socijalnom statusu

Članak 9.

(1) Jedinstveni nazivi osnova obveznoga mirovinskog i obveznoga zdravstvenog osiguranja te zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu i osiguranja za slučaj nezaposlenosti prema radnom i/ili socijalnom statusu osiguranika jesu:

1. **radni odnos** - obvezno osigurane osobe prema:
  - članku 10. stavku 1. točkama 1. ili 4. ili 5. Zakona o mirovinskom osiguranju
  - članku 5. stavku 1. točki 1. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju
  - članku 8. stavku 1. točki 1. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu i
  - članku 4. Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti;
2. **izabrane ili imenovane osobe** - obvezno osigurane osobe prema:
  - članku 10. stavku 1. točki 2. Zakona o mirovinskom osiguranju
  - članku 5. stavku 1. točki 2. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju
  - članku 8. stavku 1. točki 2. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu i
  - članku 4. Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti;
3. **radni odnos – izaslani radnik** - obvezno osigurane osobe prema:
  - članku 10. stavku 1. točki 6. Zakona o mirovinskom osiguranju
  - članku 5. stavku 1. točki 1. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju
  - članku 8. stavku 1. točki 1. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu i
  - članku 4. Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti;
4. **volonter** - obvezno osigurane osobe prema:
  - članku 10. stavku 1. točki 3. Zakona o mirovinskom osiguranju
  - članku 5. stavku 1. točki 5. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju i
  - članku 8. stavku 1. točki 5. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu;
5. **nezaposlena osoba i korisnik invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad** - obvezno osigurane osobe prema:
  - 5.1 članku 10. stavku 2. Zakona o mirovinskom osiguranju (nezaposlena osoba) ili
  - 5.2 članku 25. stavku 6. Zakona o mirovinskom osiguranju (korisnik invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad) ili

5.3 članku 10. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu (nezaposlena osoba);

6. **njegovatelj HRVI** - obvezno osigurane osobe prema:

- članku 10. stavku 3. Zakona o mirovinskom osiguranju
- članku 5. stavku 1. točki 16. Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju
- članku 8. stavku 1. točki 8. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu
- članku 85. stavku 2. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji;

7. **roditelj njegovatelj** - obvezno osigurane osobe prema:

- članku 77.b stavku 1. Zakona o socijalnoj skrbi i
- članku 5. stavku 1. točki 22. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;

8. **pomorac - član posade broda u međunarodnoj plovidbi** - obvezno osigurane osobe prema:

- članku 129. stavku 1. Pomorskog zakonika i
- članku 5. stavku 1. točki 3. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;

9. **djelatnost obrta i trgovca pojedinca** - obvezno osigurane osobe prema:

- članku 11. točki 1. Zakona o mirovinskom osiguranju
- članku 5. stavku 1. točki 6. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju i
- članku 8. stavku 1. točki 6. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu;

10. **djelatnost slobodnog zanimanja (profesionalna)** - obvezno osigurane osobe prema:

- članku 11. točki 2. Zakona o mirovinskom osiguranju
- članku 5. stavku 1. točki 6. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju i
- članku 8. stavku 1. točki 6. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu;

11. **djelatnost športaša (profesionalna)** - obvezno osigurane osobe prema:

- članku 11. točki 3. Zakona o mirovinskom osiguranju
- članku 5. stavku 1. točki 6. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju i
- članku 8. stavku 1. točki 6. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu;

12. **djelatnost poljoprivrede i šumarstva** - obvezno osigurane osobe prema:

- članku 11. točki 4. Zakona o mirovinskom osiguranju
- članku 5. stavku 1. točki 6. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju i
- članku 8. stavku 1. točki 6. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu;

13. **ostale samostalne djelatnosti** - obvezno osigurane osobe prema:

- članku 11. točki 5. Zakona o mirovinskom osiguranju
- članku 5. stavku 1. točki 6. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju i
- članku 8. stavku 1. točki 6. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu;

14. **poljoprivreda** - obvezno osigurane osobe prema:
- članku 12. Zakona o mirovinskom osiguranju i
- članku 5. stavku 1. točki 7. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
15. **član uprave trgovačkog društva i izvršni direktor dioničkog društva** - obvezno osigurane osobe prema:
- članku 13. Zakona o mirovinskom osiguranju
- članku 5. stavku 1. točki 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju i
- članku 8. stavku 1. točki 4. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu;
16. **svećenik i drugi vjerski službenik vjerske zajednice** - obvezno osigurane osobe prema:
- članku 14. Zakona o mirovinskom osiguranju
- članku 5. stavku 1. točki 8. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju i
- članku 8. stavku 1. točki 7. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu;
17. **roditelj koji obavlja roditeljske dužnosti** - obvezno osigurane osobe prema:
- članku 15. Zakona o mirovinskom osiguranju;
18. **zaposlenje u inozemstvu kod međunarodnih organizacija i stranih poslodavaca** - obvezno osigurane osobe prema:
- članku 16. stavku 1. Zakona o mirovinskom osiguranju
- članku 5. stavku 1. točki 3. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju i
- članku 8. stavku 1. točki 3. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu;
19. **zaposlenje u tuzemstvu kod poslodavaca sa sjedištem u inozemstvu koji nemaju registriranu podružnicu u tuzemstvu** - obvezno osigurane osobe prema:
- članku 16. stavku 2. Zakona o mirovinskom osiguranju
- članku 5. stavku 1. točki 3. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju i
- članku 8. stavku 1. točki 3. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu;
20. **primitak od kojega se utvrđuje drugi dohodak** - obvezno osigurane osobe prema:
- članku 16.a Zakona o mirovinskom osiguranju i
- članku 6. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
21. **produženo mirovinsko osiguranje** – obvezno osigurane osobe prema:
- članku 17. stavku 2. točkama 1. do 6. i 8. i stavku 3. Zakona o mirovinskom osiguranju;
22. **produženo mirovinsko osiguranje - bračnog druga profesionalnog odnosno ugovornog diplomata** – obvezno osigurane osobe prema:
- članku 17. stavku 2. točki 7. Zakona o mirovinskom osiguranju i
- članku 60. stavku 3. te člancima 61. i 62. Zakona o vanjskim poslovima;
23. **produženo mirovinsko osiguranje - stalnog sezonskog radnika** – obvezno osigurane osobe prema:
- članku 17. stavku 4. Zakona o mirovinskom osiguranju i

- članku 18. stavku 2. Zakona o radu;

24. korisnik mirovine ili invalidnine od stranog nositelja mirovinskog i invalidskog osiguranja - obvezno osigurane osobe prema:

- članku 5. stavku 1. točki 9. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;

25. učenici srednjih škola i redoviti studenti visokih učilišta koji nisu osigurani kao članovi obitelji osiguranika - obvezno osigurane osobe prema:

- članku 5. stavku 1. točki 11. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;

26. osoba koja je prekinula rad a bivši ju je poslodavac uputio na obrazovanje ili stručno usavršavanje - obvezno osigurane osobe prema:

- članku 5. stavku 1. točki 19. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;

27. osoba koju je pravna ili fizička osoba, prije stupanja u radni odnos, uputila na praktični rad u drugu osobu - obvezno osigurane osobe prema:

- članku 5. stavku 1. točki 20. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju i

- članku 8. stavku 1. točki 9. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu;

28. osoba upućena u inozemstvo u sklopu međunarodne tehničko-prosvjetne i kulturne suradnje - obvezno osigurane osobe prema:

- članku 5. stavku 1. točki 21. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;

29. osoba koja zdravstveno osiguranje ne ostvaruje po drugoj osnovi - obvezno osigurane osobe prema:

- članku 10. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;

30. član obitelji osobe zaposlene u inozemstvu - obvezno osigurane osobe prema:

- članku 11. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju.

(2) Ovlašćuje se ministar financija da u slučaju naknadnih izmjena i dopuna propisa o obveznim osiguranjima navedenih u stavku 1. ovoga članka, i to u dijelu koji uređuje obvezno osigurane osobe, može dodatno objasniti jedinstvene nazive osnova osiguranja u skladu s tim promjenama.

2.2. Jedinstveni nazivi osnova obveznih osiguranja u određenim i posebnim okolnostima

Članak 10.

(1) Jedinstveni nazivi osnova obveznih osiguranja za osobe osigurane na mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti u određenim okolnostima za slučajeve invalidnosti i tjelesnog oštećenja zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti i na zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti jesu:

1. učenici i studenti za vrijeme rada preko posrednika pri zapošljavanju učenika i redovitih studenata - obvezno osigurane osobe prema:

- članku 18. stavku 1. točki 1. Zakona o mirovinskom osiguranju i

- članku 9. stavku 1. točki 1. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu;

2. učenici i studenti na dodiplomskom studiju za vrijeme praktične nastave i za vrijeme stručne prakse kod poslodavca te za vrijeme stručnih putovanja - obvezno osigurane osobe prema:

- članku 18. stavku 1. točki 1. Zakona o mirovinskom osiguranju i
- članku 9. stavku 1. točki 1. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu;

3. nezaposlene osobe za vrijeme stručnog osposobljavanja ili profesionalne rehabilitacije na koje ih je uputila nadležna služba zapošljavanja - obvezno osigurane osobe prema:

- članku 18. stavku 1. točki 2. Zakona o mirovinskom osiguranju i
- članku 9. stavku 1. točki 2. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu;

4. djeca i mladež sa smetnjama u tjelesnom i duševnom razvoju na praktičnoj nastavi ili na obveznom praktičnom radu u pravnoj osobi za osposobljavanje - obvezno osigurane osobe prema:

- članku 9. stavku 1. točki 3. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu;

5. osobe koje obavljaju određene poslove za vrijeme izdržavanja kazne zatvora, primjene sigurnosnih mjera obveznoga psihijatrijskog liječenja i obveznog liječenja od ovisnosti, te odgojnih mjera - obvezno osigurane osobe prema:

- članku 18. stavku 1. točki 3. Zakona o mirovinskom osiguranju;

6. osobe koje sudjeluju u spašavanju ili obrani od elementarnih nepogoda, kao što su požar, poplava, potres i ostale nepogode uzrokovane višom silom, ili u spašavanju života građana, ili u otklanjanju materijalne štete koja prijeti imovini - obvezno osigurane osobe prema:

- članku 19. stavku 1. točki 1. Zakona o mirovinskom osiguranju i
- članku 9. stavku 1. točkama 5. i 9. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu;

7. članovi dobrovoljnoga vatrogasnog društva sudjelujući u gašenju požara, spašavanju ljudi i imovine ugrožene požarom i drugim elementarnim nepogodama, pri odlasku na vježbu i na povratku s vježbe, te za vrijeme obučavanja koje organizira vatrogasno društvo - obvezno osigurane osobe prema:

- članku 19. stavku 1. točki 2. Zakona o mirovinskom osiguranju i
- članku 9. stavku 1. točki 13. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu;

8. osobe koje obavljaju dužnosti građana u obrani u skladu s propisima o obrani - obvezno osigurane osobe prema:

- članku 19. stavku 1. točki 3. Zakona o mirovinskom osiguranju;

9. osobe koje pomažu redarstvenim službama u obavljanju poslova iz njihove nadležnosti - obvezno osigurane osobe prema:

- članku 9. stavku 1. točki 4. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu;

10. *osobe koje na zahtjev državnih tijela pružaju pomoć tim tijelima i tom se prilikom ozlijede ili razbole* - obvezno osigurane osobe prema:

- članku 20. Zakona o mirovinskom osiguranju i
- članku 9. stavku 1. točki 6. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu;

11. *športaši, treneri i organizatori u sklopu organizirane amaterske športske aktivnosti* - obvezno osigurane osobe prema:

- članku 9. stavku 1. točki 7. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu;

12. *osobe koje kao članovi gorske spasilačke službe ili kao ronionci obavljaju zadatke spašavanja života ili otklanjanja odnosno sprječavanja opasnosti koje neposredno ugrožavaju život ili imovinu građana* - obvezno osigurane osobe prema:

- članku 9. stavku 1. točki 8. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu;

13. *osoba na odsluženju vojnog roka (ročnik), obveznik civilne službe (civilni obveznik) i pričuvnik za vrijeme obavljanja službe u oružanim snagama Republike Hrvatske* - obvezno osigurane osobe prema:

- članku 9. stavku 1. točki 10. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu;

14. *osobe koje sudjeluju u organiziranim javnim radovima u Republici Hrvatskoj* - obvezno osigurane osobe prema:

- članku 9. stavku 1. točki 11. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu;

15. *osobe koje ispunjavaju obvezu sudjelovanja u civilnoj zaštiti ili obvezu sudjelovanja u službi motrenja i obavješćivanja* - obvezno osigurane osobe prema:

- članku 9. stavku 1. točki 12. Zakonu o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu;

(2) Ovlašćuje se ministar financija da u slučaju naknadnih izmjena i dopuna propisa o obveznim osiguranjima navedenih u stavku 1. ovoga članka, i to u dijelu koji uređuje obvezno osigurane osobe, može dodatno objasniti jedinstvene nazive osnova osiguranja u skladu s tim promjenama.

2.3. Jedinstveni nazivi osnova za zdravstvenu zaštitu stranaca u Republici Hrvatskoj

Članak 11.

(1) Jedinstveni nazivi osnova obvezne zdravstvene zaštite stranaca u Republici Hrvatskoj jesu:

1. *stranac* - obvezno osigurane osobe prema:
- članku 2. stavku 2. i članku 5. stavku 2. Zakona o zdravstvenoj zaštiti stranaca u Republici Hrvatskoj;

2. *član obitelji stranca* - obvezno osigurana osoba prema:
- članku 4. stavku 5. Zakona o zdravstvenoj zaštiti stranaca u Republici Hrvatskoj;

3. *stranac za kojega troškove zdravstvene zaštite snosi davatelj stipendije* - obvezno osigurane osobe prema:

- članku 5. stavku 1. Zakona o zdravstvenoj zaštiti stranaca u Republici Hrvatskoj.

(2) Ovlašćuje se ministar financija da u slučaju naknadnih izmjena i dopuna propisa o obveznim osiguranjima navedenih u stavku 1. ovoga članka, i to u dijelu koji uređuje obvezno osigurane osobe, može dodatno objasniti jedinstvene nazive osnova osiguranja u skladu s tim promjenama.

III. VRSTE DOPRINOSA, STOPE ZA OBRAČUN I NAČIN PRIKUPLJANJA

Članak 12.

Ovisno o statusu osiguranika u odnosu na obvezna osiguranja, za financiranje obveznih osiguranja obveza je obračunavanja i plaćanja doprinosa po vrstama i stopama za obračun, i to:

1. doprinosa za obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti,
2. doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje,
3. doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu,
4. doprinosa za obvezno osiguranje u slučaju nezaposlenosti i
5. doprinosa za obvezno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje.

1. Doprinosi za obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti

Članak 13.

(1) Za obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti vrste doprinosa i stope za obračun jesu:

1. **doprinosa za mirovinsko osiguranje** - koji se:
  - 1.1. za osobu koja je osiguranik samo mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti obračunava po stopi od 20%
  - 1.2. za osobu koja je osiguranik i mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje obračunava po stopi od 15%
2. **posebni doprinos za mirovinsko osiguranje za osobe osigurane u određenim okolnostima** - koji se obračunava po stopi od 5%
3. **dodatni doprinos za mirovinsko osiguranje za staž osiguranja s povećanim trajanjem**:
  - 3.1. za osobu koja je osiguranik samo mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti, i to kada se svakih 12 mjeseci staža osiguranja računa:
    - 3.1.1. kao 14 mjeseci - koji se obračunava po stopi od 4,86%
    - 3.1.2. kao 15 mjeseci - koji se obračunava po stopi od 7,84%
    - 3.1.3. kao 16 mjeseci - koji se obračunava po stopi od 11,28%
    - 3.1.4. kao 18 mjeseci - koji se obračunava po stopi od 17,58%
  - 3.2. za osobu koja je osiguranik i mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje, i to kada se svakih 12 mjeseci staža osiguranja računa:
    - 3.2.1. kao 14 mjeseci – koji se obračunava po stopi od 3,61%
    - 3.2.2. kao 15 mjeseci - koji se obračunava po stopi od 5,83%
    - 3.2.3. kao 16 mjeseci - koji se obračunava po stopi od 8,39%

3.2.4. kao 18 mjeseci - koji se obračunava po stopi od 13,07%.

(2) Iznimno od odredbe stavaka 1. točke 1. ovoga članka, za osiguranika po osnovi poljoprivrede iz članka 9. stavka 1. točke 14. ovoga Zakona doprinos za mirovinsko osiguranje:

1. za osobu koja je osiguranik samo mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti obračunava se po stopi od 10%

2. za osobu koja je osiguranik i mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje obračunava se po stopi od 5%.

(3) Doprinosi za obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti plaćaju se u korist računa državnog proračuna.

2. Doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje

Članak 14.

(1) Za obvezno zdravstveno osiguranje vrste doprinosa i stope za obračun jesu:

1. **doprinos za zdravstveno osiguranje** - koji se obračunava po stopi od 15%

2. **posebni doprinos za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu** - koji se obračunava po stopi od 10%.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. točke 1. ovoga članka, za osiguranika po osnovi poljoprivrednik iz članka 9. stavka 1. točke 14. ovoga Zakona i za osiguranika po osnovi svećenik i drugi vjerski službenici vjerske zajednica iz članka 9. stavka 1. točka 16. ovoga Zakona doprinos za zdravstveno osiguranje obračunava se po stopi od 7,5%.

(3) Iznimno od odredbe stavka 1. točke 2. ovoga članka, za osiguranu osobu koja boravi u inozemstvu na službenom putu i/ili po privatnom poslu, posebni doprinos za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu obračunava se po stopi od 20%.

(4) Doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje plaćaju se u korist računa državnog proračuna.

3. Doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu

Članak 15.

(1) Za obvezno zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu vrste doprinosa i stope za obračun jesu:

1. **doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu** - koji se obračunava po stopi od 0,5%

2. **posebni doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu** - koji se obračunava po stopi od 0,5%.

(2) Doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu plaćaju se u korist računa državnog proračuna.

4. Doprinosi za obvezno osiguranje u slučaju nezaposlenosti

Članak 16.

(1) Za obvezno osiguranje u slučaju nezaposlenosti vrsta je doprinosa i stopa za obračun:

1. **doprinos za zapošljavanje** - koji se obračunava po stopi od 1,7%.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, poslodavac koji sukladno posebnom propisu ima obvezu plaćanja posebnog doprinosa za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom doprinos za zapošljavanje obračunava po stopi od 1,6%.

(3) Obveznim doprinosom smatra se i **posebni doprinos za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom**, za koje su obveznik doprinosa i stope za obračun uređeni posebnim propisom.

(4) Doprinosi za obvezno osiguranje u slučaju nezaposlenosti plaćaju se u korist računa državnog proračuna.

5. Doprinosi za obvezno mirovinsko osiguranje za starost na temelju individualne kapitalizirane štednje

Članak 17.

(1) Za obvezno mirovinsko osiguranje za starost na temelju individualne kapitalizirane štednje vrste doprinosa i stope za obračun jesu:

1. **doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje** - koji se obračunava po stopi od 5%,

2. **dodatni doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje za staž osiguranja s povećanim trajanjem**, i to kada se svakih 12 mjeseci staža osiguranja računa:

2.1. kao 14 mjeseci - koji se obračunava po stopi od 1,25%

2.2. kao 15 mjeseci - koji se obračunava po stopi od 2,01%

2.3. kao 16 mjeseci - koji se obračunava po stopi od 2,89%

2.4. kao 18 mjeseci - koji se obračunava po stopi od 4,51%.

(2) Doprinosi za obvezno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje plaćaju se u korist osobnog računa člana obveznog mirovinskog fonda, a putem uplatnog računa Središnjeg registra osiguranika.

IV. OBVEZA DOPRINOSA I DRUGE OBVEZE

1. Obveze doprinosa i druge obveze za osiguranike prema radnom i/ili socijalnom statusu

Članak 18.

Za osiguranike iz članka 9. ovoga Zakona obveza doprinosa (teret) te obveznik i obveza obračunavanja, obveza plaćanja i izvješćivanja, vrste doprinosa i stope za obračun, osnovica za obračun doprinosa, način obračunavanja, rokovi za uplatu i obveza izvješćivanja ovise o osnovi osiguranja, odnosno o radnom i/ili socijalnom statusu osiguranika.

1.1. Za osiguranika po osnovi radnog odnosa

Članak 19.

(1) Za osiguranika po osnovi radnog odnosa (iz članka 9. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona) obveznik doprinosa iz osnovice je osiguranik, a obveznik doprinosa na osnovicu jest poslodavac ili druga osoba koja umjesto poslodavca osiguraniku isplaćuje plaću.

(2) Obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja svih doprinosa jest poslodavac ili druga osoba koja umjesto poslodavca osiguraniku isplaćuje plaću.

Članak 20.

(1) Doprinosi se obračunavaju iz osnovice i na osnovicu prema mjesečnoj osnovici – plaći iz članka 21. i prema ostalim primicima iz članka 22. ovoga Zakona, i to:

1. doprinosi iz osnovice:

1.1. doprinos za mirovinsko osiguranje

1.2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)

2. doprinosi na osnovicu:

2.1. doprinos za zdravstveno osiguranje

2.2. doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu

2.3. doprinos za zapošljavanje.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, za osiguranika koji se prvi put zapošljava i prema mjesečnoj osnovici iz članka 21. ovoga Zakona obračunavaju se doprinosi iz osnovice i to:

1.1. doprinos za mirovinsko osiguranje

1.2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja).

(3) Obveza doprinosa sukladno stavku 2. ovoga članka obračunava se prema mjesečnim osnovicama koje se odnose na razdoblje u trajanju do jedne godine.

Članak 21.

(1) Mjesečna osnovica za obračun doprinosa jest plaća odnosno primitak od nesamostalnog rada, oporeziv porezom na dohodak, što ga poslodavac ili druga osoba umjesto poslodavca isplaćuje ili daje u naravi ili je bila dužna isplatiti osiguraniku za rad u određenom mjesecu prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu.

(2) Mjesečna osnovica utvrđena prema stavku 1. ovoga članka ne može iznositi manje od najvišeg iznosa što ga je poslodavac ili druga osoba umjesto poslodavca dužna isplatiti osiguraniku prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu odnosno prema drugom aktu koji uređuje obveze poslodavca prema radniku, i ne može za rad u punom radnom vremenu biti niža od najniže mjesečne osnovice.

(3) Mjesečnom osnovicom – plaćom smatraju se i novčana naknada i dodatak na plaću što ih poslodavac, za određeni mjesec, isplati pripadniku operativnih snaga zaštite i spašavanja za vrijeme mobilizacije i sudjelovanja u akcijama pružanja pomoći u Republici Hrvatskoj ili izvan teritorija Republike Hrvatske, a koju, sukladno posebnom propisu, refundira od tijela koje je naložilo mobilizaciju ili sudjelovanje u akcijama pružanja pomoći.

Članak 22.

(1) Osnovicom za obračun doprinosa za osiguranika po osnovi radnog odnosa smatraju se i iznosi ostalih primitaka od nesamostalnog rada, oporezivih porezom na dohodak.

(2) Ostalim primicima iz stavka 1. ovoga članka smatraju se osobito:

1. primici po osnovi naknada, potpora, nagrada, darova, dnevnica, terenskog dodatka, pomorskog dodatka i otpremnine isplaćeni iznad neoporezivih iznosa, sukladno propisima o porezu na dohodak,

2. primici radi prekida radnog odnosa,

3. premije osiguranja što ih poslodavac na teret svojih sredstava a u korist radnika plaća za životno osiguranje s obilježjem štednje te za dopunsko i privatno zdravstveno osiguranje, dobrovoljno mirovinsko osiguranje ili za osiguranje imovine radnika,

4. ostali primici što ih poslodavac isplaćuje ili daje radniku za obavljene radne zadatke sukladno ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu a ti se primici ne odnose na naknadu za rad u određenom mjesecu, kao što su: dodatna plaća (izvan redovitih mjesečnih plaća), bonus za postignute rezultate i ostali slični primici od nesamostalnog rada.

Članak 23.

(1) Obveze doprinosa obračunavaju se pojedinačno - za svakog osiguranika i prema plaći za svaki mjesec ili dio mjeseca u kojemu je radnik bio u radnom odnosu, odnosno prema svakom pojedinačno isplaćenom ostalom primitku.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, doprinosi na osnovicu iz članka 20. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona mogu se za sve osiguranike obračunati i prema zbrojenoj osnovici - isplaćenju ili obračunanoj ukupnoj plaći svih osiguranika ili prema isplaćenim ukupnim ostalim primicima svih osiguranika, umanjeno za plaću osiguranika koji se prvi put zapošljavaju iz članka 20. stavka 2. ovoga Zakona.

(3) Poslodavac koji je, sukladno odredbama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i poticanju zapošljavanja osoba s invaliditetom, obveznik posebnog doprinosa za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom taj doprinos obračunava prema zbrojenoj osnovici svih osiguranika utvrđenoj prema stavku 2. ovoga članka.

Članak 24.

(1) Doprinosi prema plaći obračunavaju se istodobno s obračunom plaće i dospijevaju na naplatu istodobno s isplatom plaće.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, doprinosi prema plaći ili prema dijelu plaće koja se ne isplati do posljednjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec moraju se obračunati i dospijevaju na naplatu do posljednjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec.

(3) Ako se plaća ili dio plaće daje u naravi ili u korištenju nekog prava, doprinosi se, prema tako isplaćenju plaći ili dijelu plaće obračunavaju i dospijevaju na naplatu do posljednjeg dana u mjesecu u kojem je izvršeno davanje odnosno korištenje prava a najkasnije do posljednjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec.

Članak 25.

(1) Doprinosi prema ostalim primicima obračunavaju se zajedno s obračunom tih primitaka i dospijevaju na naplatu istodobno s isplatom ostalih primitaka.

(2) Prema ostalim primicima koji se daju u naravi ili u korištenju nekog prava doprinosi se obračunavaju i dospijevaju na naplatu do posljednjeg dana u mjesecu u kojem je izvršeno davanje ili korištenje.

(3) Mjesečna osnovica iz članka 21. ovoga Zakona i osnovica iz članka 22. ovoga Zakona, ako se utvrđuju istodobno, mogu se zbrojiti i činiti ukupnu osnovicu za obračun

doprinosa iz osnovice pojedinog osiguranika za određeni mjesec. Iznimno, kada je iznos osnovice iz članka 21. ovoga Zakona utvrđen u iznosu najviše mjesečne osnovice pa se doprinosi iz osnovice prema ostalim primicima obračunavaju odvojeno od obračuna tih doprinosa prema plaći.

Članak 26.

(1) Doprinosi obračunane iz osnovice poslodavac odnosno isplatitelj plaće umjesto poslodavca obustavlja od plaće i ostalih primitaka te ih plaća u ime i u korist osiguranika, a doprinosi obračunane na osnovicu poslodavac odnosno isplatitelj plaće umjesto poslodavca plaća u svoje ime a u korist osiguranika.

(2) O vrsti i iznosu obveze doprinosa, osnovici prema kojoj su doprinosi obračunani, razdoblju na koje se obveza odnosi i o drugim podacima koje utvrdi, obveznik obračunavanja sastavlja obračunsku ispravu za svakoga osiguranika te sastavlja izvješće i dostavlja ga Poreznoj upravi. Način i rok te oblik i sadržaj izvješća propisat će ministar financija.

1.2. Za osiguranika po osnovi izabranih ili imenovanih osoba

Članak 27.

(1) Za osiguranika po osnovi izabranih ili imenovanih osoba (iz članka 9. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona) obveznik doprinosa iz osnovice je osiguranik, a obveznik doprinosa na osnovicu je predstavničko tijelo ili izvršno tijelo državne vlasti, jedinice područne (regionalne) samouprave ili jedinice lokalne samouprave u kojoj osiguranik obavlja dužnost izabrane ili imenovane osobe.

(2) Obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja svih doprinosa jest predstavničko tijelo ili izvršno tijelo državne vlasti, jedinice područne (regionalne) samouprave ili jedinice lokalne samouprave u kojoj osiguranik obavlja dužnost izabrane ili imenovane osobe.

Članak 28.

Doprinosi se obračunavaju iz osnovice i na osnovicu prema mjesečnoj osnovici – plaći iz članka 29. i ostalim primicima iz članka 30. ovoga Zakona, i to:

1. doprinosi iz osnovice:
  - 1.1. doprinos za mirovinsko osiguranje
  - 1.2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)
2. doprinosi na osnovicu:
  - 2.1. doprinos za zdravstveno osiguranje
  - 2.2. doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu
  - 2.3. doprinos za zapošljavanje.

Članak 29.

(1) Mjesečna osnovica za obračun doprinosa jest plaća odnosno primitak od nesamostalnog rada, oporeziv porezom na dohodak, što ga predstavničko tijelo ili izvršno tijelo državne vlasti, jedinice područne (regionalne) samouprave ili jedinice lokalne samouprave u kojoj osiguranik obavlja dužnost izabrane ili imenovane osobe isplaćuje ili daje u naravi ili je bio dužan isplatiti osiguraniku za rad u određenom mjesecu prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu.

(2) Mjesečna osnovica utvrđena prema stavku 1. ovoga članka ne može iznositi manje od najvišeg iznosa što ga je predstavničko tijelo ili izvršno tijelo državne vlasti, jedinice

područne (regionalne) samouprave ili jedinice lokalne samouprave u kojoj osiguranik obavlja dužnost izabrane ili imenovane osobe dužno isplatiti osiguraniku prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu te drugom aktu koji uređuje obveze prema izabranoj ili imenovanoj osobi te ne može za rad s punim radnim vremenom biti niža od najniže mjesečne osnovice.

Članak 30.

Osnovicom za obračun doprinosa za osiguranika po osnovi imenovane ili izabrane osobe smatraju se i iznosi ostalih primitaka iz članka 22. ovoga Zakona, oporezivih porezom na dohodak, što ih osiguraniku isplaćuje predstavničko tijelo ili izvršno tijelo državne vlasti, jedinice područne (regionalne) samouprave ili jedinice lokalne samouprave u kojoj osiguranik obavlja dužnost izabrane ili imenovane osobe.

Članak 31.

(1) Obveze doprinosa obračunavaju se pojedinačno - za svakog osiguranika i prema plaći za svaki mjesec ili dio mjeseca u kojem je izabrana ili imenovana osoba obavljala dužnost, odnosno prema svakom pojedinačno isplaćenom ostalom primitku.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, doprinosi na osnovicu iz članka 28. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona mogu se za sve osiguranike obračunati i prema ukupnoj osnovici - isplaćenju ili obračunanoj plaći odnosno ostalim primicima svih osiguranika.

(3) Poslodavac koji je, sukladno odredbama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i poticanju zapošljavanja osoba s invaliditetom, obveznik posebnog doprinosa za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom taj doprinos obračunava prema zbrojenoj osnovici svih osiguranika utvrđenoj prema stavku 2. ovoga članka.

Članak 32.

(1) Doprinosi prema plaći obračunavaju se istodobno s obračunom plaće i dospijevaju na naplatu istodobno s isplatom plaće.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, prema plaći ili prema dijelu plaće koja se ne isplati do posljednjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec doprinosi se obračunavaju i dospijevaju na naplatu do posljednjeg dana u mjesecu u kojem je dospjela isplata plaće.

(3) Ako se plaća ili dio plaće daje u naravi ili u korištenju nekog prava, doprinosi se, prema tako isplaćenju plaći ili dijelu plaće obračunavaju i dospijevaju na naplatu do posljednjeg dana u mjesecu u kojem je izvršeno davanje odnosno korištenje prava a najkasnije do posljednjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec.

Članak 33.

(1) Doprinosi prema ostalim primicima obračunavaju se zajedno s obračunom tih primitaka i dospijevaju na naplatu istodobno s isplatom ostalih primitaka.

(2) Prema ostalim primicima koji se daju u naravi ili u korištenju nekog prava doprinosi se obračunavaju i dospijevaju na naplatu do posljednjeg dana u mjesecu u kojem je izvršeno davanje ili korištenje.

(3) Mjesečna osnovica iz članka 29. ovoga Zakona i osnovica iz članka 30. ovoga Zakona, ako se utvrđuju istodobno, mogu se zbrojiti i činiti ukupnu osnovicu za obračun

doprinosa iz osnovice pojedinog osiguranika za određeni mjesec. Iznimno, kada je iznos osnovice iz članka 29. ovoga Zakona utvrđen u iznosu najviše mjesečne osnovice, pa se doprinosi iz osnovice prema osnovici iz članka 30. ovoga Zakona obračunavaju odvojeno od obračuna tih doprinosa prema osnovici iz članka 29. ovoga Zakona.

Članak 34.

(1) Doprinosi obračunane iz osnovice predstavničko tijelo ili izvršno tijelo državne vlasti, jedinice područne (regionalne) samouprave ili jedinice lokalne samouprave u kojoj osiguranik obavlja dužnost izabrane ili imenovane osobe obustavlja od plaće i ostalih primitaka te plaća u ime i u korist osiguranika, a doprinose obračunane na osnovicu predstavničko tijelo ili izvršno tijelo državne vlasti, jedinice područne (regionalne) samouprave ili jedinice lokalne samouprave u kojoj osiguranik obavlja dužnost izabrane ili imenovane osobe plaća u svoje ime a u korist osiguranika.

(2) O vrsti i iznosu obveze doprinosa, osnovici prema kojoj su doprinosi obračunani, razdoblju na koje se obveza odnosi i o drugim podacima koje utvrdi, obveznik obračunavanja sastavlja obračunsku ispravu za svakoga osiguranika te sastavlja izvješće i dostavlja ga Poreznoj upravi. Način i rok te oblik i sadržaj izvješća propisat će ministar financija.

1.3. Za osiguranika po osnovi radnog odnosa – izaslanog radnika

Članak 35.

(1) Za osiguranika po osnovi radnog odnosa – izaslanog radnika (iz članka 9. stavka 1. točka 3. ovoga Zakona) obveznik doprinosa iz osnovice jest osiguranik, a obveznik doprinosa na osnovicu jest poslodavac ili druga osoba koja umjesto poslodavca osiguraniku isplaćuje plaću.

(2) Obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja svih doprinosa jest poslodavac ili druga osoba koja umjesto poslodavca osiguraniku isplaćuje plaću.

Članak 36.

(1) Doprinosi se obračunavaju iz osnovice i na osnovicu prema izvedenoj mjesečnoj osnovici iz članka 37. i ostalim primicima iz članka 38. ovoga Zakona, i to:

1. doprinosi iz osnovice:

1.1. doprinos za mirovinsko osiguranje

1.2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)

2. doprinosi na osnovicu:

2.1. doprinos za zdravstveno osiguranje

2.2. doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu

2.3. doprinos za zapošljavanje.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, za osiguranika po osnovi izaslanog radnika – osobu koja se prvi put zapošljava i prema mjesečnoj osnovici iz članka 37. ovoga Zakona obračunavaju se doprinosi iz osnovice, i to:

1.1. doprinos za mirovinsko osiguranje

1.2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja).

(3) Obveza doprinosa sukladno stavku 2. ovoga članka obračunava se prema mjesečnim osnovicama koje se odnose na razdoblje u trajanju do jedne godine.

Članak 37.

(1) Mjesečna osnovica za obračun doprinosa iznos je što ga utvrđuje poslodavac polazeći od najviše mjesečne plaće koju bi izaslani radnik ostvario za iste odnosno za slične poslove u Republici Hrvatskoj prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu, uvećana za 20%.

(2) Mjesečna osnovica prema stavku 1. ovoga članka ne može za rad s punim radnim vremenom biti niža od najniže mjesečne osnovice uvećane za 20% niti viša od najviše mjesečne osnovice.

(3) O iznosima mjesečnih osnovica za obračun doprinosa za izaslane radnike i za pojedina radna mjesta odnosno poslove i zadaće koje obavlja izaslani radnik poslodavac donosi opći akt sukladno odredbama propisa o radu.

Članak 38.

Mjesečnoj osnovici utvrđenoj prema članku 37. ovoga Zakona dodaju se i iznosi ostalih primitaka iz članka 22. ovoga Zakona, oporezivih porezom na dohodak, što ih poslodavac, pored plaće za rad u inozemstvu, isplaćuje osiguraniku.

Članak 39.

(1) Obveze doprinosa obračunavaju se pojedinačno za svakog osiguranika i prema mjesečnoj osnovici za svaki mjesec ili za dio mjeseca u kojem je radnik bio u radnom odnosu, odnosno prema svakom pojedinačno isplaćenom ostalom primitku.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, doprinosi na osnovicu obračunani prema članku 36. stavku 1. točki 2. ovoga Zakona mogu se za sve osiguranike obračunati i prema ukupnoj osnovici svih osiguranika umanjeno za osnovicu osiguranika koji se prvi put zapošljavaju iz članka 36. stavka 2. ovoga Zakona.

(3) Poslodavac koji je, sukladno odredbama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i poticanju zapošljavanja osoba s invaliditetom, obveznik posebnog doprinosa za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom taj doprinos obračunava prema zbrojenoj osnovici svih osiguranika utvrđenoj prema stavku 2. ovoga članka.

Članak 40.

(1) Doprinosi prema mjesečnoj osnovici obračunavaju se istodobno s obračunom plaće i dospijevaju na naplatu istodobno s isplatom plaće.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, ako se plaća ne isplati do kraja mjeseca za prethodni mjesec, doprinosi se obračunavaju i dospijevaju na naplatu do posljednjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec.

(3) Ako se plaća ili dio plaće daje u naravi ili u korištenju nekog prava, doprinosi se, prema tako isplaćenju plaći ili dijelu plaće obračunavaju i dospijevaju na naplatu do posljednjeg dana u mjesecu u kojem je izvršeno davanje odnosno korištenje prava a najkasnije do posljednjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec.

(4) Doprinosi prema ostalim primicima iz članka 38. ovoga Zakona obračunavaju se zajedno s obračunom tih primitaka i dospijevaju na naplatu istodobno s isplatom ostalih primitaka.

(5) Prema ostalim primicima koji se daju u naravi ili u korištenju prava doprinosi se obračunavaju do posljednjeg dana u mjesecu u kojemu je izvršeno davanje odnosno korištenje i dospijevaju na naplatu do posljednjeg dana u mjesecu u kojem je izvršeno davanje odnosno korištenje prava.

(6) Mjesečna osnovica iz članka 37. ovoga Zakona i osnovica iz članka 38. ovoga Zakona, ako se utvrđuju istodobno, mogu se zbrojiti i činiti ukupnu osnovicu za obračun doprinosa iz osnovice pojedinog osiguranika za određeni mjesec. Iznimno, kada je iznos osnovice iz članka 37. ovoga Zakona utvrđen u iznosu najviše mjesečne osnovice, pa se tada doprinosi iz osnovice prema osnovici iz članka 38. ovoga Zakona obračunavaju odvojeno od obračuna tih doprinosa prema osnovici iz članka 37. ovoga Zakona.

Članak 41.

(1) Doprinos obračunane iz osnovice poslodavac odnosno isplatitelj plaće umjesto poslodavca obustavlja od plaće i ostalih primitaka te plaća u ime i u korist osiguranika, a doprinos obračunane na osnovicu poslodavac odnosno isplatitelj plaće umjesto poslodavca plaća u svoje ime a u korist osiguranika.

(2) O vrsti i iznosu obveze doprinosa, osnovici prema kojoj su doprinosi obračunani, razdoblju na koje se obveza odnosi i o drugim podacima koje utvrdi, obveznik obračunavanja sastavlja obračunsku ispravu za svakoga osiguranika te sastavlja izvješće i dostavlja ga Poreznoj upravi. Način i rok te oblik i sadržaj izvješća propisat će ministar financija.

1.4. Za osiguranika po osnovi volontera

Članak 42.

Za osiguranika po osnovi volontera (iz članka 9. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona) obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja svih doprinosa jest poslodavac koji je primio volontera.

Članak 43.

(1) Za osiguranika koji se prvi put zapošljava odnosno volontira doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 44. ovoga Zakona i to:

- 1.1. doprinos za mirovinsko osiguranje
- 1.2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja).

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, za osiguranika koji nema status osobe koja se prvi put zapošljava doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 44. ovoga Zakona, i to:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje
2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)
3. doprinos za zdravstveno osiguranje
4. doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu.

(3) Obveza doprinosa sukladno stavku 1. ovoga članka obračunava se prema mjesečnim osnovicama koje se odnose na razdoblje u trajanju do jedne godine.

Članak 44.

Mjesečna osnovica umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,35.

Članak 45.

(1) Doprinosi se obračunavaju i dospijevaju na naplatu do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

(2) O vrsti i iznosu obveze doprinosa, osnovici prema kojoj su doprinosi obračunani, razdoblju na koje se obveza odnosi i o drugim podacima koje utvrdi, obveznik obračunavanja sastavlja obračunsku ispravu za svakoga osiguranika te sastavlja izvješće i dostavlja ga Poreznoj upravi. Način i rok te oblik i sadržaj izvješća propisat će ministar financija.

Članak 46.

Ako poslodavac osiguraniku isplati primitak podložan obvezi poreza na dohodak, obveza doprinosa prema tom primitku utvrđuje se na način propisan za obvezu doprinosa prema primicima od kojih se utvrđuje drugi dohodak sukladno člancima 111. do 117. ovoga Zakona.

1.5. Za osiguranika po osnovi nezaposlene osobe ili korisnika invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad

Članak 47.

(1) Za osiguranika po osnovi nezaposlene osobe (iz članka 9. stavka 1. točka 5.1 ovoga Zakona) obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja doprinosa jest Hrvatski zavod za zapošljavanje.

(2) Za osiguranika po osnovi korisnika invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad (iz članka 9. stavka 1. točke 5.2 ovoga Zakona) obveznik doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa jest Republika Hrvatska na teret sredstava državnog proračuna, putem mjerodavnog ministarstva, a obveznik obračunavanja je Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje.

(3) Za osiguranika po osnovi nezaposlene osobe (iz članka 9. stavka 1. točke 5.3. ovoga Zakona) obveznik doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa jest Republika Hrvatska na teret sredstava državnog proračuna, putem mjerodavnog ministarstva, a obveznik obračunavanja je Hrvatski zavod za zapošljavanje.

Članak 48.

Doprinos se obračunava na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 49. ovoga Zakona, i to:

1. za osiguranika iz članka 47. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona obračunava se i plaća doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)

2. za osiguranika iz članka 47. stavka 3. ovoga Zakona obračunava se i plaća posebni doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu.

Članak 49.

(1) Mjesečna osnovica za osiguranika iz članka 47. stavka 1. ovoga Zakona umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,35.

(2) Mjesečna osnovica za osiguranika iz članka 47. stavka 2. ovoga Zakona je iznos prosječne plaće, razmjerno stažu ostvarenom prema članku 25. stavku 6. Zakona o mirovinskom osiguranju.

(3) Mjesečna osnovica za osiguranika iz članka 47. stavka 3. ovoga Zakona umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,35.

Članak 50.

(1) Doprinos se obračunava i dospijeva na naplatu do 30. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

(2) O vrsti i iznosu obveze doprinosa, osnovici prema kojoj su doprinosi obračunani, razdoblju na koje se obveza odnosi i o drugim podacima koje utvrdi, obveznik obračunavanja sastavlja obračunsku ispravu za svakoga osiguranika te sastavlja izvješće i dostavlja ga Poreznoj upravi. Način i rok te oblik i sadržaj izvješća propisat će ministar financija.

(3) O vrsti i iznosu obveze doprinosa te osnovici prema kojoj je doprinos obračunan i drugim podacima obveznici obračunavanja iz članka 47. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona, sastavljaju izvješće i dostavljaju obvezniku plaćanja doprinosa.

1.6. Za osiguranika po osnovi njegovatelja HRVI

Članak 51.

(1) Za osiguranika po osnovi njegovatelja HRVI (iz članka 9. stavka 1. točke 6. ovoga Zakona) obveznik doprinosa iz osnovice jest osiguranik, a obveznik doprinosa na osnovicu jest ministarstvo mjerodavno za prava hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata.

(2) Obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja svih doprinosa jest ministarstvo mjerodavno za prava hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata.

Članak 52.

Doprinosi se obračunavaju iz osnovice i na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 53. ovoga Zakona, i to:

1. doprinosi iz osnovice:
  - 1.1. doprinos za mirovinsko osiguranje
  - 1.2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)
2. doprinosi na osnovicu:
  - 2.1. doprinos za zdravstveno osiguranje
  - 2.2. doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu
  - 2.3. doprinos za zapošljavanje.

Članak 53.

Mjesečna osnovica za obračun doprinosa jest naknada njegovatelju koju za rad u određenom mjesecu isplaćuje ministarstvo mjerodavno za prava hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata.

Članak 54.

(1) Doprinosi se obračunavaju istodobno s obračunom naknade, a dospijevaju na naplatu istodobno s isplatom naknade.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, prema mjesečnoj osnovici naknadi njegovatelju, kada se naknada ne isplati do kraja mjeseca za prethodni mjesec, doprinosi se obračunavaju i dospijevaju na naplatu do posljednjeg dana u mjesecu u kojem je dospjela isplata naknade.

Članak 55.

(1) Doprinosi obračunane iz osnovice isplatitelj naknade obustavlja od naknade i plaća u ime i u korist osiguranika, a doprinosi obračunane na osnovicu plaća u svoje ime a u korist osiguranika.

(2) O vrsti i iznosu obveze doprinosa, osnovici prema kojoj su doprinosi obračunani, razdoblju na koje se obveza odnosi i o drugim podacima koje utvrdi, obveznik obračunavanja sastavlja obračunsku ispravu za svakoga osiguranika te sastavlja izvješće i dostavlja ga Poreznoj upravi. Način i rok te oblik i sadržaj izvješća propisat će ministar financija.

1.7. Za osiguranika po osnovi roditelja - njegovatelja

Članak 56.

Za osiguranika po osnovi roditelja - njegovatelja (iz članka 9. stavka 1. točke 7. ovoga Zakona) obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja doprinosa jest ministarstvo mjerodavno za socijalnu skrb.

Članak 57.

Doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 58. ovoga Zakona, i to:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje
2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)
3. doprinos za zdravstveno osiguranje
4. doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu
5. doprinos za zapošljavanje.

Članak 58.

Mjesečna osnovica za obračun doprinosa jest najniža mjesečna osnovica, sukladno posebnom propisu.

Članak 59.

(1) Doprinosi se obračunavaju i dospijevaju na naplatu do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

(2) O vrsti i iznosu obveze doprinosa, osnovici prema kojoj su doprinosi obračunani, razdoblju na koje se obveza odnosi i o drugim podacima koje utvrdi, obveznik obračunavanja sastavlja obračunsku ispravu za svakoga osiguranika te sastavlja izvješće i dostavlja ga Poreznoj upravi. Način i rok te oblik i sadržaj izvješća propisat će ministar financija.

1.8. Za osiguranika po osnovi pomorac - član posade broda u međunarodnoj plovidbi

Članak 60.

(1) Za osiguranika po osnovi pomorac – član posade broda u međunarodnoj plovidbi (iz članka 9. stavka 1. točka 8. ovoga Zakona) obveznik doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa jest sam osiguranik.

(2) Obvezu doprinosa, vrste i mjesečne iznose doprinosa te razdoblje na koje se obveza odnosi utvrđuje Porezna uprava rješenjem.

Članak 61.

Doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici koju propisuje ministar mora, sukladno posebnom propisu, i to:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje
2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)
3. doprinos za zdravstveno osiguranje
4. doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu.

Članak 62.

Doprinosi iz članka 61. točaka 1., 2. i 3. ovoga Zakona dospijevaju na naplatu do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec, a doprinos iz članka 61. točke 4. ovoga Zakona do 15. dana u mjesecu za prethodno tromjesečje.

Članak 63.

Ako tuzemni poslodavac osiguraniku pomorcu - članu posade broda u međunarodnoj plovidbi pored plaće za rad na brodu isplati druge primitke podložne obvezi poreza na dohodak, obveza doprinosa prema tim primicima utvrđuje se na način propisan za obvezu doprinosa prema primicima od kojih se utvrđuje drugi dohodak sukladno člancima 111. do 117. ovoga Zakona.

1.9. Za osiguranike po osnovi obavljanja samostalnih djelatnosti koji od tih djelatnosti utvrđuju dohodak od samostalne djelatnosti

Članak 64.

(1) Osiguranici po osnovi obavljanja samostalnih djelatnosti obrta, slobodnog zanimanja (profesionalne djelatnosti), športaša, poljoprivrede i šumarstva te ostalih samostalnih djelatnosti (iz članka 9. točaka 9. do 13. ovoga Zakona) koji od obavljanja tih djelatnosti, sukladno propisima o porezu na dohodak, utvrđuju dohodak od samostalne djelatnosti, sami su obveznici doprinosa i obveznici plaćanja doprinosa za osobno osiguranje.

(2) Obvezu doprinosa, vrste i mjesečne iznose doprinosa te razdoblje na koje se obveza odnosi utvrđuje Porezna uprava rješenjem.

Članak 65.

Doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 66. ovoga Zakona, i to:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje
2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)
3. doprinos za zdravstveno osiguranje
4. doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu.

Članak 66.

(1) Mjesečne osnovice za obračun doprinosa umnožak su iznosa prosječne plaće i koeficijenta, i to:

- 1) koeficijenta 0,65 za osiguranika po osnovi obrta
- 2) koeficijenta 1,1 za osiguranika po osnovi slobodnog zanimanja
- 3) koeficijenta 1,1 za osiguranika po osnovi športaša
- 4) koeficijenta 0,55 za osiguranika po osnovi poljoprivrede i šumarstva
- 5) koeficijenta 0,65 za osiguranika po osnovi ostalih samostalnih djelatnosti.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. točke 2. ovoga članka, za osiguranike po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja (profesionalne djelatnosti) koji obavljaju djelatnosti: medicinske sestre, zubotehničara, fizioterapeuta, filmskog radnika, novinara i predstavnik obiteljskog doma, mjesečna osnovica za obračun doprinosa umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,65.

Članak 67.

Doprinosi dospijevaju na naplatu do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

1.10. Za osiguranike po osnovi obavljanja samostalnih djelatnosti koji od tih djelatnosti porez na dohodak plaćaju prema paušalnom dohotku

Članak 68.

(1) Osiguranici po osnovi obavljanja samostalnih djelatnosti obrta te poljoprivrede i šumarstva (iz članka 9. točaka 9. i 12. ovoga Zakona) koji od obavljanja tih djelatnosti, sukladno propisima o porezu na dohodak, porez na dohodak plaćaju prema paušalnom dohotku, sami su obveznici doprinosa i obveznici plaćanja doprinosa za osobno osiguranje.

(2) Obvezu doprinosa, vrste i mjesečne iznose doprinosa te razdoblje na koje se obveza odnosi utvrđuje Porezna uprava rješenjem.

Članak 69.

Doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 70. ovoga Zakona, i to:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje
2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)
3. doprinos za zdravstveno osiguranje
4. doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu.

Članak 70.

Mjesečna osnovica za obračun doprinosa umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,4.

Članak 71.

Doprinosi iz članka dospijevaju na naplatu do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

1.11. Za osiguranike po osnovi obavljanja samostalnih djelatnosti umjetnika i športaša koji prema primicima od djelatnosti porez na dohodak plaćaju po odbitku

Članak 72.

(1) Osiguranici po osnovi obavljanja samostalnih djelatnosti slobodnog zanimanja (profesionalne djelatnosti), i to samostalni umjetnici i športaši (iz članka 9. točaka 10. i 11. ovoga Zakona) koji su, sukladno propisima o porezu na dohodak, promijenili način utvrđivanja dohotka od samostalne djelatnosti pa prema primicima od djelatnosti porez na dohodak plaćaju po odbitku, sami su obveznici doprinosa i obveznici plaćanja doprinosa za osobno osiguranje.

(2) Obvezu doprinosa, vrste i mjesečne iznose doprinosa te razdoblje na koje se obveza odnosi utvrđuje Porezna uprava rješenjem.

Članak 73.

Doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 74. ovoga Zakona, i to:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje
2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)
3. doprinos za zdravstveno osiguranje
4. doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu.

Članak 74.

Mjesečna osnovica za obračun doprinosa umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 1,0.

Članak 75.

Doprinosi dospijevaju na naplatu do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

1.12. Za osiguranika po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja - samostalnog umjetnika kojemu se doprinosi plaćaju iz državnog proračuna

Članak 76.

(1) Za osiguranika po osnovi samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja (iz članka 9. stavka 1. točke 10. ovoga Zakona) - samostalnog umjetnika kojemu se, prema posebnom propisu, doprinosi plaćaju iz državnog proračuna, obveznik doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa jest Republika Hrvatska odnosno ministarstvo mjerodavno za kulturu.

(2) Obveznik obračunavanja jest ministarstvo mjerodavno za kulturu ili drugo tijelo ovlašteno od toga ministarstva.

Članak 77.

Doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 78. ovoga Zakona, i to:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje
2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)
3. doprinos za zdravstveno osiguranje
4. doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu.

Članak 78.

Mjesečna osnovica za obračun doprinosa umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 1,2.

Članak 79.

(1) Doprinosi se obračunavaju i dospijevaju na naplatu do 30. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

(2) O vrsti i iznosu obveze doprinosa, osnovici prema kojoj su doprinosi obračunani, razdoblju na koje se obveza odnosi i o drugim podacima koje utvrdi, obveznik obračunavanja sastavlja obračunsku ispravu za svakoga osiguranika te sastavlja izvješće i dostavlja ga Poreznoj upravi. Način i rok te oblik i sadržaj izvješća propisat će ministar financija.

1.13. Za osiguranike po osnovi obavljanja samostalnih djelatnosti koji od tih djelatnosti utvrđuju dobit

Članak 80.

Osiguranik po osnovi obavljanja samostalnih djelatnosti obrta i trgovca pojedinca, slobodnog zanimanja, sportaša, poljoprivrede i šumarstva te ostalih samostalnih djelatnosti (iz članka 9. točaka 9. do 13. ovoga Zakona) koji od tih djelatnosti utvrđuje dobit, sam je obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja doprinosa za osobno osiguranje.

Članak 81.

Doprinosi se obračunavaju iz osnovice i na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 81. ovoga Zakona, i to:

1. doprinosi iz osnovice:
  - 1.1. doprinos za mirovinsko osiguranje
  - 1.2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)
2. doprinosi na osnovicu:
  - 2.1. doprinos za zdravstveno osiguranje
  - 2.2. doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu.

Članak 82.

(1) Mjesečna osnovica za obračun doprinosa jest iznos poduzetničke plaće.

(2) Mjesečna osnovica iz stavka 1. ovoga članka ne može biti niža od umnoška iznosa prosječne plaće i koeficijenta 1,1.

(3) Osiguranik koji sebi ne isplaćuje poduzetničku plaću doprinose obračunava prema najnižoj osnovici iz stavka 2. ovoga članka i svi doprinosi koje obračunava prema odredbi članka 81. ovoga Zakona smatraju se doprinosima na osnovicu.

Članak 83.

(1) Doprinosi se obračunavaju s obračunom poduzetničke plaće, ali najkasnije do posljednjeg dana u mjesecu u kojem je poduzetnička plaća dospjela za isplatu i dospijevaju na naplatu istodobno s isplatom poduzetničke plaće, a najkasnije do posljednjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec.

(2) Obveznik koji sebi ne isplaćuje poduzetničku plaću doprinose obračunava do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec i tako obračunani doprinosi dospijevaju na naplatu do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

Članak 84.

(1) Doprinos obračunane iz osnovice obveznik obustavlja od poduzetničke plaće i plaća u korist osobnog osiguranja, a doprinose obračunane na osnovicu plaća u ime poduzetništva a u korist osobnog osiguranja.

(2) O vrsti i iznosu obveze doprinosa, osnovici prema kojoj su doprinosi obračunani, razdoblju na koje se obveza odnosi i o drugim podacima koje utvrdi, obveznik obračunavanja sastavlja obračunsku ispravu za svakoga osiguranika te sastavlja izvješće i dostavlja ga Poreznoj upravi. Način i rok te oblik i sadržaj izvješća popisat će ministar financija.

Članak 85.

Osiguranik - obveznik doprinosa iz članka 80. ovoga Zakona koji koristi pravo na bolovanje ili koji kao roditelj djeteta s težim smetnjama u razvoju koristi pravo na dopust poradi njege djeteta ili pravo na rad s pola radnog vremena te na teret sredstava obveznih zdravstvenih osiguranja, sredstava državnog proračuna ili sredstava socijalne skrbi ostvaruje pravo na naknadu plaće a koji za razdoblje u kojemu ostvaruje navedena prava isplati sebi primitak podložen obvezi poreza na dohodak, ima obvezu doprinosa prema tom primitku a obveza se utvrđuje na način propisan člancima 111. do 117. ovoga Zakona za obvezu prema primicima od kojih se utvrđuje drugi dohodak.

1.14. Za osiguranika po osnovi poljoprivrede

Članak 86.

(1) Osiguranik po osnovi poljoprivrede (iz članka 9. stavka 1. točke 14. ovoga Zakona) obveznik je doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa za osobno osiguranje.

(2) Obvezu doprinosa, vrste i mjesečne iznose doprinosa te razdoblje na koje se obveza odnosi utvrđuje Porezna uprava rješenjem.

Članak 87.

(1) Doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 88. ovoga Zakona, i to:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje
2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)
3. doprinos za zdravstveno osiguranje.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, osiguranik koji je navršio 65 godina života nema obvezu doprinosa za zdravstveno osiguranje sukladno propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju.

Članak 88.

Mjesečna osnovica za obračun doprinosa umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,35.

Članak 89.

Doprinosi dospijevaju na naplatu do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

1.15. Za osiguranika po osnovi član uprave trgovačkog društva i izvršni direktor trgovačkog društva

Članak 90.

(1) Osiguranik po osnovi člana uprave trgovačkog društva i izvršni direktor trgovačkog društva (iz članka 9. stavka 1. točke 15. ovoga Zakona) obveznik je doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa za osobno osiguranje.

(2) Obvezu doprinosa, vrste i mjesečne iznose doprinosa te razdoblje na koje se obveza odnosi utvrđuje Porezna uprava rješenjem.

Članak 91.

Doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 92. ovoga Zakona, i to:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje
2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)
3. doprinos za zdravstveno osiguranje
4. doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu.

Članak 92.

Mjesečna osnovica za obračun doprinosa umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 1,0.

Članak 93.

Doprinosi dospijevaju na naplatu do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

Članak 94.

Ako trgovačko društvo članu uprave odnosno izvršnom direktoru toga društva, u kojemu osiguranik po toj osnovi obnaša dužnost člana uprave odnosno izvršnog direktora, isplati primitak podložan obvezi poreza na dohodak, obveza doprinosa prema tom primitku utvrđuje se na način propisan člancima 111. do 117. ovoga Zakona za obvezu doprinosa prema primicima od kojih se utvrđuje drugi dohodak.

1.16. Za osiguranika po osnovi svećenika i drugih članova vjerske zajednice

Članak 95.

(1) Osiguranik po osnovi svećenika i drugih članova vjerske zajednice (iz članka 9. stavka 1. točke 16. ovoga Zakona) obveznik je doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa za osobno osiguranje.

(2) Obvezu doprinosa, vrste i mjesečne iznose doprinosa te razdoblje na koje se obveza odnosi utvrđuje Porezna uprava rješenjem.

Članak 96.

Doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 97. ovoga Zakona, i to:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje
2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)

3. doprinos za zdravstveno osiguranje
4. doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu.

Članak 97.

Mjesečna osnovica za obračun doprinosa umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,35.

Članak 98.

Doprinosi iz članka 96. stavka 1. točaka 1., 2. i 3. ovoga Zakona dopijevaju na naplatu do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec, a doprinos iz članka 96. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona do 15. dana u mjesecu za prethodno tromjesečje.

1.17. Za osiguranika po osnovi roditelja koji obavlja roditeljske dužnosti

Članak 99.

(1) Za osiguranika po osnovi roditelja koji obavlja roditeljske dužnosti (iz članka 9. stavka 1. točke 17. ovoga Zakona) obveznik doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa jest Republika Hrvatska za koju plaćanje obavlja Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, sukladno posebnom propisu.

(2) Obveznik obračunavanja doprinosa jest Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje.

Članak 100.

Doprinos se obračunava na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 101. ovoga Zakona, i to:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja).

Članak 101.

Mjesečna osnovica za obračun doprinosa umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,35.

Članak 102.

(1) Doprinos se obračunava i dopijeva na naplatu do 30. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

(2) O vrsti i iznosu obveze doprinosa, osnovici prema kojoj su doprinosi obračunani, razdoblju na koje se obveza odnosi i o drugim podacima koje utvrdi, obveznik obračunavanja sastavlja obračunsku ispravu za svakoga osiguranika te sastavlja izvješće i dostavlja ga Poreznoj upravi. Način i rok te oblik i sadržaj izvješća propisat će ministar financija.

1.18. Za osiguranika po osnovi zaposlenja u inozemstvu kod međunarodnih organizacija i stranih poslodavaca

Članak 103.

(1) Osiguranik po osnovi zaposlenja u inozemstvu kod međunarodne organizacije i stranog poslodavca (iz članka 9. stavka 1. točke 18. ovoga Zakona) obveznik je doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa za osobno osiguranje.

(2) Obvezu doprinosa, vrste i mjesečne iznose doprinosa te razdoblje na koje se obveza odnosi utvrđuje Porezna uprava rješenjem.

Članak 104.

Doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 105. ovoga Zakona, i to:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje
2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)
3. doprinos za zdravstveno osiguranje
4. doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu.

Članak 105.

Mjesečna osnovica za obračun doprinosa umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 1,0.

Članak 106.

Doprinosi dospijevaju na naplatu do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

1.19. Za osiguranika po osnovi zaposlenja u tuzemstvu kod poslodavaca sa sjedištem u inozemstvu koji nemaju registriranu podružnicu u tuzemstvu

Članak 107.

(1) Osiguranik po osnovi zaposlenja u tuzemstvu kod poslodavca sa sjedištem u inozemstvu koji nema registriranu podružnicu u tuzemstvu (iz članka 9. stavka 1. točke 19. ovoga Zakona) obveznik je doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa za osobno osiguranje.

(2) Obvezu doprinosa, vrste i mjesečne iznose doprinosa te razdoblje na koje se obveza odnosi utvrđuje Porezna uprava rješenjem.

Članak 108.

Doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 109. ovoga Zakona, i to:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje
2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)
3. doprinos za zdravstveno osiguranje
4. doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu.

Članak 109.

Mjesečna osnovica za obračun doprinosa umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 1,0.

Članak 110.

Doprinosi dospijevaju na naplatu do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

1.20. Za osiguranika po osnovi primitaka od kojih se utvrđuje drugi dohodak

Članak 111.

(1) Za osiguranika po osnovi primitaka od kojih se utvrđuje drugi dohodak (iz članka 9. stavka 1. točka 20. ovoga Zakona) obveznik doprinosa iz osnovice jest primatelj, a obveznik doprinosa na osnovicu jest isplatitelj primitka.

(2) Obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja svih doprinosa jest isplatitelj primitka.

Članak 112.

Iznimno od odredbe članka 111. ovoga Zakona, prema primitku od kojega se utvrđuje drugi dohodak, a primatelj ga ostvari neposredno iz inozemstva ili od fizičke osobe koja nije poslovni subjekt, obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa jest primatelj.

Članak 113.

(1) Doprinosi se obračunavaju iz osnovice i na osnovicu prema pojedinačnoj osnovici iz članka 114. ovoga Zakona, i to:

1. doprinosi iz osnovice:

1.1. doprinos za mirovinsko osiguranje

1.2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)

2. doprinosi na osnovicu:

2.1. doprinos za zdravstveno osiguranje.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, prema primitku iz članka 112. ovoga Zakona obračunavaju se doprinosi iz osnovice, i to:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje

2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja).

Članak 114.

(1) Osnovica za obračun doprinosa jest drugi dohodak te primitak po osnovi kojega se, sukladno propisima o porezu na dohodak, utvrđuje dohodak od nesamostalnog rada kada ga poslodavac isplaćuje ili daje u naravi bivšem radniku ili drugoj osobi umjesto bivšeg radnika, a taj se primitak ne odnosi na naknadu za rad za trajanja radnog odnosa niti je primitak stečen unutar vremena u kojem je postojao radni odnos, kao što su:

1. primitak koji se isplaćuje nasljednicima po osnovi rada bivšeg zaposlenika, osim mjesečne plaće bivšeg radnika,

2. primitak po osnovi povoljnije kamate pri odobravanju kredita bivšem zaposleniku,

3. prigodne nagrade, naknade i pomoći bivšim radnicima ili izabranim i imenovanim osobama - iznad neoporezivih iznosa,

4. naknada plaće što je poslodavac isplaćuje bivšem zaposleniku po osnovi ugovorene zabrane tržišne utakmice, sukladno posebnom propisu, te

5. ostali slični primici.

(2) Osnovicom za obračun doprinosa smatraju se i primici od kojih se, prema propisima o porezu na dohodak, utvrđuje dohodak od nesamostalnog rada a koji se isplaćuju osobi koju isplatitelj tog primitka nije prijavio na obvezna osiguranja po osnovi rada. Osobito su to:

1. poduzetnička plaća što ju sebi isplaćuje fizička osoba koja od samostalne djelatnosti utvrđuje dobit, a tu djelatnost obavlja kao drugu djelatnost, te

2. primitak što ga tuzemni poslodavac isplaćuje osobi izaslanjoj na rad u Republiku Hrvatsku po nalogu inozemnog poslodavca, ako međudržavnim ugovorom nije drugačije uređeno.

Članak 115.

(1) Doprinosi se obračunavaju s obračunom primitaka i dospijevaju na naplatu istodobno s isplatom primitka.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, prema primitku iz članka 112. ovoga Zakona doprinosi se obračunavaju i dospijevaju na naplatu u roku od osam dana od dana kada je primitak ostvaren, a prema primitku koji se daje u naravi ili u pravu doprinosi se obračunavaju i dospijevaju na naplatu do posljednjeg dana u mjesecu u kojem je primitak ostvaren.

(3) Primitak naplaćen u inozemnoj valuti preračunava se u kunsku vrijednost na način kako je to uređeno propisima o porezu na dohodak.

Članak 116.

(1) Doprinosi obračunane iz osnovice isplatelj primitka obustavlja od primitka i plaća u ime i u korist osiguranika, a doprinosi obračunane na osnovicu isplatelj primitka plaća u svoje ime a u korist osiguranika.

(2) O vrsti i iznosu obveze doprinosa, osnovici prema kojoj su doprinosi obračunani, razdoblju na koje se obveza odnosi i o drugim podacima koje utvrdi, obveznik obračunavanja sastavlja obračunsku ispravu za svakoga osiguranika te sastavlja izvješće i dostavlja ga Poreznoj upravi. Način i rok te oblik i sadržaj izvješća propisat će ministar financija.

Članak 117.

Odredbe o obvezi doprinosa prema drugom dohotku na način kako je propisano člancima 111. do 116. ovoga Zakona odnose se i na primitke što ih ostvaruje osoba koja nije osiguranik po osnovi drugog dohotka jer je osigurana po nekoj drugoj od osnova obveznih osiguranja.

1.21. Za osiguranika po osnovi produženoga mirovinskog osiguranja

Članak 118.

(1) Osiguranik po osnovi produženoga mirovinskog osiguranja (iz članka 9. stavka 1. točke 21. ovoga Zakona) obveznik je doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa za osobno osiguranje.

(2) Obvezu doprinosa, vrste i mjesečne iznose doprinosa te razdoblje na koje se obveza odnosi utvrđuje Porezna uprava rješenjem.

Članak 119.

Doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 120. ovoga Zakona, i to:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje
2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja).

Članak 120.

Mjesečna osnovica za obračun doprinosa umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,35.

Članak 121.

Doprinosi dospijevaju na naplatu do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

1.22. Za osiguranika po osnovi produženoga mirovinskog osiguranja – bračnog druga profesionalnog odnosno ugovornog diplomata

Članak 122.

Za osiguranika po osnovi produženoga mirovinskog osiguranja – bračnog druga profesionalnog odnosno ugovornog diplomata (iz članka 9. stavka 1. točke 22. ovoga Zakona) obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja doprinosa jest poslodavac profesionalnog odnosno ugovornog diplomata – mjerodavno ministarstvo.

Članak 123.

Doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 124. ovoga Zakona, i to:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje
2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja).

Članak 124.

Mjesečna osnovica za obračun doprinosa umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,35.

Članak 125.

(1) Doprinos se obračunava i dospijeva na naplatu do 30. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

(2) O vrsti i iznosu obveze doprinosa, osnovici prema kojoj su doprinosi obračunani, razdoblju na koje se obveza odnosi i o drugim podacima koje utvrdi, obveznik obračunavanja sastavlja obračunsku ispravu za svakoga osiguranika te sastavlja izvješće i dostavlja ga Poreznoj upravi. Način i rok te oblik i sadržaj izvješća propisat će ministar financija.

1.23. Za osiguranika po osnovi produženoga mirovinskog osiguranja - stalnog sezonskog radnika

Članak 126.

Za osiguranika po osnovi produženoga mirovinskog osiguranja - stalnog sezonskog radnika (iz članka 9. stavka 1. točke 23. ovoga Zakona) obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja doprinosa jest poslodavac.

Članak 127.

Doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 128. ovoga Zakona, i to:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje
2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja).

Članak 128.

Mjesečna osnovica za obračun doprinosa umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,35.

Članak 129.

(1) Doprinos se obračunava i dospijeva na naplatu do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

(2) O vrsti i iznosu obveze doprinosa, osnovici prema kojoj su doprinosi obračunani, razdoblju na koje se obveza odnosi i o drugim podacima koje utvrdi, obveznik obračunavanja sastavlja obračunsku ispravu za svakoga osiguranika te sastavlja izvješće i dostavlja ga Poreznoj upravi. Način i rok te oblik i sadržaj izvješća propisat će ministar financija.

1.24. Za osiguranika po osnovi mirovine ili invalidnine iz inozemstva

Članak 130.

(1) Osiguranik po osnovi mirovine ili invalidnine iz inozemstva (iz članka 9. stavka 1. točke 24. ovoga Zakona) obveznik je doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa za osobno osiguranje.

(2) Obvezu doprinosa, vrste i mjesečne iznose doprinosa te razdoblje na koje se obveza odnosi utvrđuje Porezna uprava rješenjem.

Članak 131.

Doprinos se obračunava na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 132. ovoga Zakona, i to:

1. doprinos za zdravstveno osiguranje.

Članak 132.

Mjesečna osnovica iznos je mirovine ili invalidnine, ali ne može biti niža od najniže mjesečne osnovice niti viša od iznosa prosječne plaće.

Članak 133.

(1) Podatak o iznosu mirovine i invalidnine osiguranik dokazuje u postupku prijave na osiguranje, odnosno u postupku utvrđivanja statusa u obveznom zdravstvenom osiguranju.

(2) Mirovina ili invalidnina koja se zaprimi u inozemnoj valuti preračunava se u kunsku vrijednost prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan stjecanja svojstva osiguranika.

(3) Ako se promijeni srednji tečaj kune za inozemnu valutu u kojoj se isplaćuje mirovina ili invalidnina, i to za više od 5% u odnosu na iznos mjesečne osnovice utvrđene sukladno stavku 2. ovoga članka, Porezna uprava može, na zahtjev osiguranika ili po službenoj dužnosti, utvrditi novi iznos osnovice s početkom primjene za godinu koja slijedi iza godine u kojoj je promjena nastala.

Članak 134.

Doprinos dospijeva na naplatu do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

1.25. Za osiguranika po osnovi učenika srednjih škola i redovitih studenata visokih učilišta koji nisu osigurani kao članovi obitelji osiguranika

Članak 135.

Za osiguranika po osnovi učenika srednjih škola i redovitih studenata visokih učilišta koji nisu osigurani kao članovi obitelji osiguranika (iz članka 9. stavka 1. točke 25. ovoga Zakona) obveznik doprinosa, obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja doprinosa jest

srednja škola za učenike srednjih škola, te visoko učilište za redovite studente, koji su izvršili prijavu osiguranika na obvezno zdravstveno osiguranje.

Članak 136.

Doprinos se obračunava na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 137. ovoga Zakona, i to:

1. doprinos za zdravstveno osiguranje.

Članak 137.

Mjesečna osnovica za obračun doprinosa umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,35.

Članak 138.

(1) Doprinos se obračunava i dospijeva na naplatu do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

(2) O vrsti i iznosu obveze doprinosa, osnovici prema kojoj su doprinosi obračunani, razdoblju na koje se obveza odnosi i o drugim podacima koje utvrdi, obveznik obračunavanja sastavlja obračunsku ispravu za svakoga osiguranika te sastavlja izvješće i dostavlja ga Poreznoj upravi. Način i rok te oblik i sadržaj izvješća propisat će ministar financija.

1.26. Za osiguranika po osnovi osobe koja je prekinula rad a bivši ju je poslodavac uputio na obrazovanje ili stručno usavršavanje

Članak 139.

Za osiguranika po osnovi osobe koja je prekinula rad a bivši ju je poslodavac uputio na obrazovanje ili stručno usavršavanje (iz članka 9. stavka 1. točke 26. ovoga Zakona) obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja doprinosa jest pravna ili fizička osoba ili drugi poslovni subjekt koji je izvršio prijavu osiguranika na obvezno zdravstveno osiguranje.

Članak 140.

Doprinos se obračunava na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 141. ovoga Zakona, i to:

1. doprinos za zdravstveno osiguranje.

Članak 141.

Mjesečna osnovica za obračun doprinosa umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,35.

Članak 142.

(1) Doprinos se obračunava i dospijeva na naplatu do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

(2) O vrsti i iznosu obveze doprinosa, osnovici prema kojoj su doprinosi obračunani, razdoblju na koje se obveza odnosi i o drugim podacima koje utvrdi, obveznik obračunavanja sastavlja obračunsku ispravu za svakoga osiguranika te sastavlja izvješće i dostavlja ga Poreznoj upravi. Način i rok te oblik i sadržaj izvješća propisat će ministar financija.

1.27. Za osiguranika po osnovi osobe koju je pravna ili fizička osoba, prije stupanja u radni odnos, uputila na praktični rad

Članak 143.

Za osiguranika po osnovi osobe koju je pravna ili fizička osoba, prije stupanja u radni odnos, uputila na praktični rad (iz članka 9. stavka 1. točke 27. ovoga Zakona) obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja doprinosa jest pravna ili fizička osoba ili drugi poslovni subjekt koji je izvršio prijavu osiguranika na obvezno zdravstveno osiguranje i na zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu.

Članak 144.

Doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 145. ovoga Zakona, i to:

1. doprinos za zdravstveno osiguranje
2. doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu.

Članak 145.

Mjesečna osnovica za obračun doprinosa umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,35.

Članak 146.

(1) Doprinos se obračunava i dospijeva na naplatu do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

(2) O vrsti i iznosu obveze doprinosa, osnovici prema kojoj su doprinosi obračunani, razdoblju na koje se obveza odnosi i o drugim podacima koje utvrdi, obveznik obračunavanja sastavlja obračunsku ispravu za svakoga osiguranika te sastavlja izvješće i dostavlja ga Poreznoj upravi. Način i rok te oblik i sadržaj izvješća opisat će ministar financija.

1.28. Za osiguranika po osnovi osobe upućene u inozemstvo u sklopu međunarodne tehničko-prosvjetne i kulturne suradnje

Članak 147.

Za osiguranika po osnovi osobe upućene u inozemstvo u sklopu međunarodne tehničko-prosvjetne i kulturne suradnje (iz članka 9. stavka 1. točke 28. ovoga Zakona) obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja doprinosa jest pravna ili fizička osoba ili drugi poslovni subjekt koji je izvršio prijavu osiguranika na obvezno zdravstveno osiguranje.

Članak 148.

Doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 149. ovoga Zakona, i to:

1. doprinos za zdravstveno osiguranje
2. doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu.

Članak 149.

Mjesečna osnovica za obračun doprinosa umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,35.

Članak 150.

(1) Doprinosi se obračunavaju i dospijevaju na naplatu do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

(2) O vrsti i iznosu obveze doprinosa, osnovici prema kojoj su doprinosi obračunani, razdoblju na koje se obveza odnosi i o drugim podacima koje utvrdi, obveznik obračunavanja sastavlja obračunsku ispravu za svakoga osiguranika te sastavlja izvješće i dostavlja ga Poreznoj upravi. Način i rok te oblik i sadržaj izvješća propisat će ministar financija.

1.29. Za osiguranika po osnovi osobe koja zdravstveno osiguranje ne ostvaruje po drugoj osnovi

Članak 151.

(1) Osiguranik po osnovi osobe koja zdravstveno osiguranje ne ostvaruje po drugoj osnovi (iz članka 9. stavka 1. točke 29. ovoga Zakona) sam je obveznik doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa za osobno osiguranje.

(2) Obvezu doprinosa, vrste i mjesečne iznose doprinosa te razdoblje na koje se obveza odnosi utvrđuje Porezna uprava rješenjem.

Članak 152.

Doprimos se obračunava na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 153. ovoga Zakona, i to:

1. doprimos za zdravstveno osiguranje.

Članak 153.

Mjesečna osnovica za obračun doprinosa umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,35.

Članak 154.

Doprimos dospijeva na naplatu do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

1.30. Za člana obitelji osobe zaposlene u inozemstvu

Članak 155.

(1) Za člana obitelji osobe zaposlene u inozemstvu (iz članka 9. stavka 1. točke 30. ovoga Zakona) obveznik doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa za svakoga pojedinog člana obitelji jest osoba zaposlena u inozemstvu.

(2) Obvezu doprinosa, vrste i mjesečne iznose doprinosa te razdoblje na koje se obveza odnosi utvrđuje Porezna uprava rješenjem za svakoga osiguranog člana obitelji.

Članak 156.

Doprimos se obračunava na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 157. ovoga Zakona, i to:

1. doprimos za zdravstveno osiguranje.

Članak 157.

Mjesečna osnovica za obračun doprinosa umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,35.

Članak 158.

Doprimos dospijeva na naplatu do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

2. Obveze doprinosa za osobe osigurane na mirovinsko osiguranje u određenim okolnostima i na zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti

2.1. Za osiguranika po osnovi učenika i studenta za vrijeme rada preko posrednika pri zapošljavanju

Članak 159.

Za osiguranika po osnovi učenika i studenta za vrijeme rada preko posrednika pri zapošljavanju (iz članka 10. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona) obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja doprinosa jest posrednik pri zapošljavanju učenika i redovitih studenata.

Članak 160.

Doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema osnovici iz članka 161. ovoga Zakona, i to:

1. posebni doprinos za mirovinsko osiguranje za osobe osigurane u određenim okolnostima
2. posebni doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu.

Članak 161.

Osnovica za obračun doprinosa jest svaki pojedinačni primitak koji se isplaćuje za rad pojedinog učenika ili studenta.

Članak 162.

(1) Doprinosi se obračunavaju s obračunom primitaka i dospijevaju na naplatu istodobno s isplatom primitka.

(2) O vrsti i iznosu obveze doprinosa, osnovici prema kojoj su doprinosi obračunani, razdoblju na koje se obveza odnosi i o drugim podacima koje utvrdi, obveznik obračunavanja sastavlja obračunsku ispravu za svakoga osiguranika te sastavlja izvješće i dostavlja ga Poreznoj upravi. Način i rok te oblik i sadržaj izvješća propisat će ministar financija.

2.2. Za ostale osobe

Članak 163.

Za ostale osobe osigurane na mirovinsko osiguranje u određenim okolnostima i na zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti (iz članka 10. stavka 1. ovoga Zakona) obveznici doprinosa te obveznici obračunavanja i plaćanja jesu:

1. za osiguranike po osnovi učenika i studenata na dodiplomskom studiju za vrijeme praktične nastave i za vrijeme stručne prakse kod poslodavaca i stručnih putovanja (iz članka 10. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona) te za osiguranike po osnovi djece i mladeži sa smetnjama u tjelesnom i duševnom razvoju na praktičnoj nastavi ili na obveznom praktičnom radu u pravnoj osobi za osposobljavanje (iz članka 10. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona), obveznik doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa jest Republika Hrvatska putem ministarstva mjerodavnog za obrazovanje, a obveznik obračunavanja jest škola i/ili visokoškolska ustanova i/ili druga ustanova koja osiguranika upućuje na praktičnu nastavu ili stručnu praksu, odnosno na stručno putovanje ili obvezan praktični rad;

2. za osiguranike po osnovi nezaposlene osobe za vrijeme stručnog osposobljavanja ili profesionalne rehabilitacije, na koje ih je uputila nadležna služba zapošljavanja (iz članka 10. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona), obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa jest Hrvatski zavod za zapošljavanje;

3. za ostale osiguranike u određenim okolnostima (iz članka 10. stavka 1. točaka 5. do 15. ovoga Zakona) obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa jest tijelo državne uprave ili javna ustanova, druga pravna ili fizička osoba ili drugi poslovni subjekt koji imaju obvezu izvršiti prijavu osiguranika na osiguranje.

Članak 164.

Doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 165. ovoga Zakona, i to:

1. posebni doprinos za mirovinsko osiguranje za osobe osigurane u određenim okolnostima (za osiguranika toga osiguranja)
2. posebni doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu (za osiguranika toga osiguranja).

Članak 165.

Mjesečna osnovica za obračun doprinosa umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,35.

Članak 166.

(1) Doprinosi se obračunavaju i dospijevaju na naplatu do 15. dana u mjesecu za prethodno tromjesečje.

(2) O vrsti i iznosu obveze doprinosa, osnovici prema kojoj su doprinosi obračunani, razdoblju na koje se obveza odnosi i o drugim podacima koje utvrdi, obveznik obračunavanja sastavlja obračunsku ispravu za svakoga osiguranika te sastavlja izvješće i dostavlja ga Poreznoj upravi. Način i rok te oblik i sadržaj izvješća propisat će ministar financija.

(3) O vrsti i iznosu obveze doprinosa te osnovici prema kojoj je doprinos obračunan i drugim podacima obveznik obračunavanja iz članka 163. stavka 1. ovoga Zakona, sastavlja izvješće i dostavlja obvezniku plaćanja doprinosa.

3. Obveze doprinosa za osiguranje radi zdravstvene zaštite stranaca

3.1. Za osiguranika po osnovi stranca

Članak 167.

(1) Osiguranik zdravstvenog osiguranja po osnovi stranca (iz članka 11. stavka 1. točki 1. ovoga Zakona) obveznik je doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa za osobno osiguranje.

(2) Obvezu doprinosa, vrste i mjesečne iznose doprinosa te razdoblje na koje se obveza odnosi utvrđuje Porezna uprava rješenjem.

Članak 168.

Doprinos se obračunava na osnovicu, prema mjesečnoj osnovici iz članka 169. ovoga Zakona, i to:

1. doprinos za zdravstveno osiguranje.

Članak 169.

Mjesečna osnovica za obračun doprinosa umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,35.

Članak 170.

Doprinos dopijeva na naplatu do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

3.2. Za osiguranika po osnovi člana obitelji stranca

Članak 171.

(1) Za osiguranika po osnovi člana obitelji stranca (iz članka 11. stavka 1. točki 2. ovoga Zakona) obveznik doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa za osiguranje svakoga pojedinog člana obitelji jest nositelj osiguranja - stranac koji je člana obitelji prijavio na obvezno zdravstveno osiguranje.

(2) Obvezu doprinosa, vrste i mjesečne iznose doprinosa za svakoga osiguranog člana obitelji te razdoblje na koje se obveza odnosi utvrđuje Porezna uprava rješenjem.

Članak 172.

Doprinos se obračunava na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 172. ovoga Zakona, i to:

1. doprinos za zdravstveno osiguranje.

Članak 173.

Mjesečna osnovica za obračun doprinosa umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,35.

Članak 174.

Doprinos dopijeva na naplatu do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

3.3. Za osiguranika po osnovi stranca za kojega troškove zdravstvene zaštite snosi davatelj stipendije

Članak 175.

Za osiguranika po osnovi stranca na školovanju, specijalizaciji ili znanstvenom istraživanju kao stipendist tijela državne vlasti Republike Hrvatske ili pravne osobe za čije zdravstveno osiguranje doprinose plaća davatelj stipendije (iz članka 11. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona) obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja doprinosa jest pravna ili fizička osoba ili drugi subjekt koji je izvršio prijavu osiguranika na obvezno zdravstveno osiguranje.

Članak 176.

Doprinos se obračunava na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 177. ovoga Zakona, i to:

1. doprinos za zdravstveno osiguranje.

Članak 177.

Mjesečna osnovica za obračun doprinosa umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,35.

Članak 178.

(1) Doprinos se obračunava i dospijeva na naplatu do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

(2) O vrsti i iznosu obveze doprinosa, osnovici prema kojoj su doprinosi obračunani, razdoblju na koje se obveza odnosi i o drugim podacima koje utvrdi, obveznik obračunavanja sastavlja obračunsku ispravu za svakoga osiguranika te sastavlja izvješće i dostavlja ga Poreznoj upravi. Način i rok te oblik i sadržaj izvješća propisat će ministar financija.

V. OBVEZE DOPRINOSA PREMA NAKNADI PLAĆE

Članak 179.

(1) Za osiguranika koji pravo na naknadu plaće za vrijeme bolovanja ostvaruje na teret sredstava nositelja obveznoga zdravstvenog osiguranja obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja jest Hrvatski zavod za obvezno zdravstveno osiguranje.

(2) Za osiguranika koji pravo na naknadu plaće za vrijeme bolovanja ostvaruje na teret sredstava državnog proračuna, prema posebnom propisu, obveznik doprinosa jest Republika Hrvatska, putem ministarstva mjerodavnog za obitelj a obveznik obračunavanja i plaćanja jest ministarstvo mjerodavno za obitelj.

(3) Za osiguranika koji pravo na naknadu plaće za vrijeme bolovanja ostvaruje na teret sredstava zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa jest Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu.

(4) Za osiguranika koji pravo na naknadu plaće ostvaruje na teret sredstava mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja doprinosa jest Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje.

(5) Za osiguranika koji ostvaruje pravo na plaćeni dopust ili na rad s polovicom punog radnog vremena poradi njege djeteta s teškoćama u razvoju, te po toj osnovi ostvaruje pravo na naknadu plaće na teret sredstava socijalne skrbi, obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa jest mjerodavni centar za socijalnu skrb koji je osiguraniku utvrdio to pravo odnosno drugo tijelo javne uprave koje osiguraniku isplaćuje naknadu plaće po toj osnovi.

Članak 180.

Doprinos se obračunava na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 181. ovoga Zakona, i to:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja).

Članak 181.

Mjesečna osnovica za obračun doprinosa jest iznos naknade plaće za određeni mjesec.

Članak 182.

(1) Obveza doprinosa prema naknadi plaće obračunava se za svaki mjesec za koji se ostvaruje pravo i dospijeva na naplatu istodobno s isplatom naknade plaće osiguraniku ili istodobno s povratom naknade plaće poslodavcu.

(2) O vrsti i iznosu obveze doprinosa, osnovici prema kojoj su doprinosi obračunani, razdoblju na koje se obveza odnosi i o drugim podacima koje utvrdi, obveznik obračunavanja sastavlja obračunsku ispravu za svakoga osiguranika te sastavlja izvješće i dostavlja ga Poreznoj upravi. Način i rok te oblik i sadržaj izvješća propisat će ministar financija.

VI. OBVEZE DOPRINOSA PO OSNOVI OBAVLJANJA DRUGE DJELATNOSTI

Članak 183.

(1) Osoba koja obavlja drugu djelatnost iz članka 7. točke 6. ovoga Zakona obveznik je doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa utvrđenog po toj osnovi.

(2) Iznos godišnje osnovice, vrste i godišnje iznose doprinosa te razdoblje na koje se obveza odnosi utvrđuje Porezna uprava rješenjem.

Članak 184.

Doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema godišnjoj osnovici iz članka 185. ovoga Zakona, i to:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje
2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)
3. doprinos za zdravstveno osiguranje.

Članak 185.

(1) Godišnja osnovica za obračun doprinosa obvezniku koji, prema propisima o porezu na dohodak, od druge djelatnosti utvrđuje dohodak jest dohodak ostvaren u poreznom razdoblju - razlika između poslovnih primitaka i poslovnih izdataka ili dohodak utvrđen procjenom, u skladu s odredbama Općega poreznog zakona, prije umanjenja dohotka za preneseni gubitak i ostalih umanjenja dohotka prema propisima o porezu na dohodak i posebnim propisima.

(2) Godišnja osnovica za obračun doprinosa obvezniku koji, prema propisima o porezu na dobit, od druge djelatnosti utvrđuje dobit jest dobit ostvarena u poreznom razdoblju - razlika između prihoda i rashoda ili dobit utvrđena procjenom, u skladu s odredbama Općega poreznog zakona, prije umanjenja za preneseni gubitak i ostalih umanjenja dobiti prema propisima o porezu na dobit i posebnim propisima.

(3) Godišnja osnovica za obračun doprinosa obvezniku koji, prema propisima o porezu na dohodak, od druge djelatnosti porez na dohodak plaća prema paušalnom dohotku jest paušalni dohodak utvrđen za isto razdoblje prema propisima o porezu na dohodak.

Članak 186.

(1) Godišnja osnovica može iznositi najviše do umnoška iznosa prosječne plaće, koeficijenta 0,65 i brojke 12.

(2) Kada se doprinosi obračunavaju prema godišnjoj osnovici a razdoblje u kojem je obveznik doprinosa obavljao drugu djelatnost kraće je od godine dana, najviši iznos godišnje osnovice razmjern je broju mjeseci u kojima je obveznik doprinosa obavljao drugu djelatnost u odnosu na brojku 12.

(3) U broj mjeseci obavljanja druge djelatnosti iz stavka 2. ovoga članka računa se svaki puni mjesec obavljanja druge djelatnosti uvećan za posljednji mjesec, bez obzira na broj dana obavljanja druge djelatnosti u tom mjesecu te bez umanjenja za mjesece u kojima je djelatnost privremeno obustavljena i mjesece u kojima je korišteno pravo na bolovanje.

(4) Iznimno od odredbe stavka 3. ovoga članka, u broj mjeseci obavljanja druge djelatnosti obvezniku doprinosa se koji od te djelatnosti porez na dohodak plaća prema paušalnom dohotku ne uzima razdoblje u kojem je privremeno obustavio obavljanje druge djelatnosti, sukladno propisu o obrtu.

(5) Odredbe stavaka 2. i 3. ovoga članka ne primjenjuju se na obveznika doprinosa koji ostvari primitke po osnovi samostalne djelatnosti iz članka 18. stavka 1. točke 3. Zakona o porezu na dohodak.

Članak 187.

Godišnja obveza doprinosa dospijeva na naplatu u roku od 15 dana od dana uručjenja rješenja obvezniku.

VII. OSTALE OBVEZE DOPRINOSA

1. Obveza posebnog doprinosa za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu

Članak 188.

Za osiguranika obveznoga zdravstvenog osiguranja, a radi prava na korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu, obveznik posebnog doprinosa za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu te obveznik obračunavanja i plaćanja toga doprinosa su:

1. poslodavac: za osiguranika po osnovi radnog odnosa - izaslanog radnika,
2. poslodavac: za osiguranika po osnovi radnog odnosa - koji službeno boravi u inozemstvu,
3. poslodavac: za osiguranika po osnovi radnog odnosa - koji boravi na službenom putu u inozemstvu,
4. predstavničko tijelo ili izvršno tijelo državne vlasti, jedinice područne (regionalne) samouprave ili jedinice lokalne samouprave: za osiguranika po osnovi izabrane ili imenovane osobe - koji službeno boravi u inozemstvu,
5. predstavničko tijelo ili izvršno tijelo državne vlasti, jedinice područne (regionalne) samouprave ili jedinice lokalne samouprave: za osiguranika po osnovi izabrane ili imenovane osobe - koji boravi na službenom putu u inozemstvu,
6. isplatitelj primitka od kojega se utvrđuje drugi dohodak: za primatelja koji po osnovi tog primitka boravi na službenom putu u inozemstvu,
7. osiguranik po osnovi obavljanja samostalnih djelatnosti iz članka 9. stavka 1. točaka 9. do 13. ovoga Zakona kada osobno boravi na službenom putu u inozemstvu,
8. osiguranik po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti iz članka 9. stavka 1. točaka 9. do 13. ovoga Zakona koji, sukladno propisima o obveznim osiguranjima, ima status izaslanog radnika sam je obveznik posebnog doprinosa za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu te obveznik obračunavanja i plaćanja toga doprinosa i obveznik izvješćivanja.

Članak 189.

(1) Za osobu koja privatno boravi u inozemstvu, a radi prava na korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu, obveznik posebnog doprinosa za zdravstvenu zaštitu u inozemstvu te obveznik plaćanja toga doprinosa za razdoblje u kojem boravi u inozemstvu jest sam

osiguranik ili druga pravna ili fizička osoba ili drugi subjekt koji je izvršio prijavu osiguranika na osiguranje.

(2) Za osiguranika iz stavka 1. ovoga članka doprinos obračunava Hrvatski zavod za obvezno zdravstveno osiguranje prije njegova polaska u inozemstvo.

Članak 190.

Doprinos se obračunava na osnovicu prema mjesečnim osnovicama iz članka 191. ovoga Zakona, i to:

1. posebni doprinos za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu.

Članak 191.

(1) Za osiguranika iz članka 188. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona - izaslanog radnika doprinos se obračunava prema mjesečnoj osnovici za obračun doprinosa izaslanog radnika iz članka 37. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Za osiguranika iz članka 188. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona doprinos se obračunava prema mjesečnoj osnovici – plaći iz članka 21. stavka 1. ovoga Zakona, a za osiguranika iz članka 188. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona prema mjesečnoj osnovici – plaći iz članka 29. stavka 1. ovoga Zakona. Ako se za vrijeme službenog boravka u inozemstvu ne isplaćuje plaća, tada se posebni doprinos za osiguranike iz ovoga stavka obračunava prema iznosu prosječne plaće.

(3) Za osiguranike iz članka 188. stavka 1. točaka 3., 5., 6., 7. i 8. i članka 189. ovoga Zakona osnovica za obračun doprinosa jest umnožak iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,35.

Članak 192.

(1) Doprinos se obračunava i dospijeva na naplatu:

1. za osiguranika iz članka 188. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona – izaslanog radnika - doprinos se obračunava istodobno s obračunom ostalih doprinosa i dospijeva na naplatu u roku propisanom za uplatu ostalih doprinosa za tog osiguranika;

2. za osiguranika iz članka 188. stavka 1. točaka 2. i 4. ovoga Zakona – osiguranika koji službeno boravi u inozemstvu - doprinos se obračunava istodobno s obračunom ostalih doprinosa i dospijeva na naplatu u roku propisanom za uplatu ostalih doprinosa a ako se za vrijeme službenog boravka u inozemstvu plaća ne isplaćuje doprinosi se obračunavaju i dospijevaju na naplatu do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec;

3. za osiguranika iz članka 188. stavka 1. točaka 3., 5., 6. i 7. ovoga Zakona – osiguranika koji boravi u inozemstvu na službenom putu - doprinos se obračunava i dospijeva na naplatu do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec;

4. za osiguranika iz članka 188. stavka 1. točke 8. ovoga Zakona mjesečna obveza doprinosa dospijeva na naplatu do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec;

5. za osiguranika iz članka 189. ovoga Zakona doprinos dospijeva na naplatu prije polaska na put, odnosno prije izdavanja vjerodostojne isprave kojom se dokazuje status osiguranika.

(2) O vrsti i iznosu obveze doprinosa, osnovici prema kojoj su doprinosi obračunani, razdoblju na koje se obveza odnosi i o drugim podacima koje utvrdi, obveznik obračunavanja sastavlja obračunsku ispravu za svakoga osiguranika te sastavlja izvješće i dostavlja ga Poreznoj upravi. Način i rok te oblik i sadržaj izvješća propisat će ministar financija.

2. Obveza dodatnog doprinosa za osiguranika po osnovi radnog odnosa čiji se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem

Članak 193.

Za osiguranika obveznoga mirovinskog osiguranja po osnovi radnog odnosa iz članka 9. stavka 1. točaka 1. i 3. ovoga Zakona koji je, sukladno propisima o stažu osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem i posebnim propisima, zaposlen na radnome mjestu na kojemu se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem ili koji obavlja poslove zanimanja za koja se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem, obveznik dodatnog doprinosa te obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa jest poslodavac.

Članak 194.

Doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici - plaći iz članka 21. stavka 1. ovoga Zakona (za osiguranika po osnovi radnog odnosa), odnosno prema mjesečnoj osnovici iz članka 37. stavka 1. ovoga Zakona (za osiguranika po osnovi izaslanog radnika), i to:

1. dodatni doprinos za mirovinsko osiguranje za staž osiguranja s povećanim trajanjem
2. dodatni doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje za staž osiguranja s povećanim trajanjem (za osiguranika toga osiguranja).

Članak 195.

(1) Doprinosi se obračunavaju istodobno s obračunom ostalih doprinosa prema plaći odnosno prema osnovici za izaslanoga radnika i dospijevaju na naplatu istodobno s ostalim doprinosima koji se obračunavaju prema plaći odnosno prema osnovici za izaslanog radnika.

(2) O vrsti i iznosu obveze doprinosa, osnovici prema kojoj su doprinosi obračunani, razdoblju na koje se obveza odnosi i o drugim podacima koje utvrdi, obveznik obračunavanja sastavlja obračunsku ispravu za svakoga osiguranika te sastavlja izvješće i dostavlja ga Poreznoj upravi. Način i rok te oblik i sadržaj izvješća propisat će ministar financija.

3. Obveza dodatnog doprinosa za osiguranika - invalidnu osobu kojemu se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem

Članak 196.

(1) Za osiguranika obveznog mirovinskoga osiguranja, neovisno o tome po kojoj je osnovi osiguran - invalidnu osobu iz članka 7. Zakona o stažu osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem, obveznik je doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa Republika Hrvatska za koju plaćanje obavlja Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje.

(2) Obveznik obračunavanja doprinosa jest Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje.

Članak 197.

Doprinos se obračunava na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 198. ovoga Zakona, i to:

1. dodatni doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje za staž osiguranja s povećanim trajanjem (za osiguranika mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje) a koji se obračunava po stopi od 2,01% sukladno odredbi članka 16. stavka 2. ovoga Zakona.

Članak 198.

Osnovica za obračun doprinosa jest iznos prosječne plaće.

Članak 199.

(1) Doprinos se obračunava i dospijeva na naplatu do 30. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

(2) O vrsti i iznosu obveze doprinosa, osnovici prema kojoj su doprinosi obračunani, razdoblju na koje se obveza odnosi i o drugim podacima koje utvrdi, obveznik obračunavanja sastavlja obračunsku ispravu za svakoga osiguranika te sastavlja izvješće i dostavlja ga Poreznoj upravi. Način i rok te oblik i sadržaj izvješća propisat će ministar financija.

VIII. POSEBNE ODREDBE O OSNOVICAMA I OBVEZI DOPRINOSA

1. Obveza doprinosa prema najnižoj mjesečnoj osnovici

Članak 200.

(1) Za osiguranike po osnovi radnog odnosa te izaslanog radnika i izabrane ili imenovane osobe koji s poslodavcem imaju ugovoren rad u punom radnom vremenu, za razdoblje provedeno u obveznim osiguranjima po toj osnovi u trajanju od mjesec dana, ako je mjesečna osnovica – iznos plaće uvećan za ostale primitke koji se odnose na naknadu za rad u mjesecu na koji se odnosi plaća, niža od najniže mjesečne osnovice, obveza je obračunati i uplatiti sve doprinose prema najnižoj mjesečnoj osnovici.

(2) Za osiguranika iz stavka 1. ovoga članka koji s poslodavcem ima ugovoren rad u nepunom radnom vremenu, za razdoblje provedeno u obveznim osiguranjima po toj osnovi iznos najniže mjesečne osnovice razmjernan je broju ugovorenih tjednih sati rada u odnosu na puno radno vrijeme od 40 sati tjedno, odnosno u odnosu na tjedni broj sati rada poslodavca čije je tjedno radno vrijeme kraće od 40 sati.

(3) Najniža mjesečna osnovica umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,35.

Članak 201.

Najniža mjesečna osnovica primjenjuje se za obračun doprinosa i za sve osiguranike i za sve slučajeve za koje ovim Zakonom nije propisana drugačija osnovica.

2. Razmjerni iznos osnovice i viša osnovica za obračun doprinosa

Članak 202.

Kada je mjesečna osnovica propisana kao umnožak iznosa prosječne plaće i određenoga koeficijenta, a razdoblje u osiguranju kraće je od mjesec dana, iznos osnovice za taj mjesec razmjernan je broju dana u osiguranju u odnosu na ukupan broj dana toga mjeseca.

Članak 203.

(1) Obveznik doprinosa kojemu je osnovica za obračun doprinosa propisana u mjesečnom iznosu kao umnožak iznosa prosječne plaće i određenoga koeficijenta, a sam je obveznik doprinosa za svoje osiguranje, može izabrati višu osnovicu za obračun doprinosa od mjesečne osnovice propisane za osnovu po kojoj je osiguran.

(2) Radi izbora više osnovice, osiguranik može izabrati viši koeficijent za izračun više osnovice, a to mogu biti koeficijenti: 1,0 ili 2,0 ili 3,0 ili 4,0 ili 5,0 ili 6,0.

(3) Viša mjesečna osnovica primjenjuje se za obračun svih doprinosa koji su propisani prema osnovi osiguranja osiguranika koji je izabrao višu osnovicu.

(4) Obveza doprinosa prema višoj mjesečnoj osnovici nastaje od prvoga dana sljedećeg mjeseca nakon podnošenja zahtjeva i prestaje posljednjeg dana u mjesecu u kojem je podnesen zahtjev za prestanak obveze prema višoj osnovici.

(5) Način postupka radi odabira više osnovice za obračun doprinosa propisati će ministar financija.

3. Najviša mjesečna osnovica

Članak 204.

(1) Za osiguranika pojedinca i za određeni mjesec u mirovinskom osiguranju obveza je obračuna i plaćanja doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti i za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje do iznosa najviše mjesečne osnovice propisane za godinu na koju se taj mjesec odnosi. Obveza doprinosa do najviše mjesečne osnovice primjenjuje se bez obzira na broj dana provedenih u osiguranju određenog mjeseca.

(2) Najviša mjesečna osnovica utvrđuje se i primjenjuje za obračun doprinosa, i to:

1. za osiguranika po osnovi radnog odnosa prema osnovici iz članka 21. stavka 1. ovoga Zakona,

2. za osiguranika po osnovi izabrane i imenovane osobe prema osnovici iz članka 29. stavka 1. ovoga Zakona i

3. za osiguranika po osnovi izaslanog radnika prema osnovici iz članka 37. stavka 1. ovoga Zakona.

(3) Najviša mjesečna osnovica utvrđuje se i primjenjuje i za obračun dodatnih doprinosa na osnovicu za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti i mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje za osiguranika čiji se staž mirovinskog osiguranja računa s povećanim trajanjem.

Članak 205.

Najviša mjesečna osnovica umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 6,0.

4. Najviša godišnja osnovica

Članak 206.

(1) Za osiguranika pojedinca i za određenu godinu u mirovinskom osiguranju obveza je obračunavanja i plaćanja doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti do iznosa najviše godišnje osnovice propisane za istu godinu. Obveza je obračuna i plaćanja doprinosa do iznosa najviše godišnje osnovice bez obzira na broj dana provedenih u osiguranju te godine.

(2) Najvišu godišnju osnovicu za pojedinog osiguranika utvrđuje Porezna uprava te u postupku godišnjeg obračuna utvrđuje obvezu i obračunava doprinos prema najvišoj godišnjoj osnovici.

(3) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, najvišu godišnju osnovicu mogu utvrditi i primijeniti je za obračun doprinosa i:

1. poslodavci pri obračunu doprinosa prema plaći iz članka 21. stavka 1. ovoga Zakona i prema ostalim primicima iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona što ih isplaćuju osiguranicima po osnovi radnog odnosa ako se plaća i ostali primici odnose na isto obračunsko razdoblje (godinu),

2. predstavnička tijela ili izvršna tijela državne vlasti, jedinice područne (regionalne) samouprave ili jedinice lokalne samouprave pri obračunu doprinosa prema plaći iz članka 29. stavka 1. ovoga Zakona i ostalim primicima iz članka 30. ovoga Zakona što ih isplaćuju osiguranicima po osnovi imenovanih ili izabranih osoba ako se plaća i ostali primici odnose na isto obračunsko razdoblje (godinu),

3. poslodavci izaslanih radnika pri obračunu doprinosa prema izvedenoj mjesečnoj osnovici iz članka 37. stavka 1. ovoga Zakona i ostalim primicima iz članka 38. ovoga Zakona što ih isplaćuju osiguranicima po osnovi izaslanog radnika ako se mjesečna osnovica i ostali primici odnose na isto obračunsko razdoblje (godinu),

4. isplatitelji primitaka od kojih se utvrđuje drugi dohodak pri obračunu doprinosa prema primicima od kojih se utvrđuje drugi dohodak iz članka 114. ovoga Zakona.

(4) Najvišu godišnju osnovicu mogu utvrditi i primijeniti je za obračun doprinosa i Porezna uprava i Financijska policija kada, u postupku nadzora poslovnog subjekta - poslodavca ili isplatitelja primitaka od kojih se utvrđuje drugi dohodak utvrđuju osnovicu za obračun doprinosa za određeno razdoblje i za određenog osiguranika.

Članak 207.

(1) Poslodavci i druge osobe iz članka 206. stavka 3. ovoga Zakona mogu pri obračunu doprinosa za osiguranika pojedinca primijeniti najvišu godišnju osnovicu kada je za toga osiguranika od istoga obveznika obračunavanja za određeno razdoblje obračuna doprinosa (kalendarsku godinu) ispunjena obveza te su doprinosi za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti obračunani i uplaćeni do iznosa najviše godišnje osnovice. Porezna uprava i Financijska policija mogu, u postupku nadzora, primijeniti najvišu godišnju osnovicu pa obveze doprinosa utvrditi do iznosa najviše godišnje osnovice i u slučaju kada nije ispunjena obveza da su doprinosi do najviše godišnje osnovice i plaćeni.

(2) Prema plaći i ostalim primicima osiguranika te prema primicima od kojih se utvrđuje drugi dohodak za osiguranika iz stavka 1. ovoga članka, koji se odnose na isto razdoblje obračuna doprinosa (kalendarsku godinu), a obračunavaju se i isplaćuju nakon što je ispunjen uvjet najviše godišnje osnovice, nema obveze doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti.

Članak 208.

Najviša godišnja osnovica umnožak je iznosa prosječne plaće, koeficijenta 6,0 i brojke 12.

IX. IZNIMKE OD OBVEZE DOPRINOSA I OBVEZE U SLUČAJU PROMJENE NAČINA UTVRĐIVANJA OPOREZIVA DOHOTKA

1. Iznimka od obveze doprinosa prema primicima od kojih se utvrđuje drugi dohodak ili dohodak od nesamostalnog rada

Članak 209.

(1) Iznimno od odredaba članaka 111. do 117. ovoga Zakona, ne postoji obveza doprinosa prema primicima od kojih se utvrđuje drugi dohodak ili dohodak od nesamostalnog rada, i to prema sljedećim vrstama primitaka:

1. naknada za isporučeno autorsko pravo i/ili srodna prava,
2. naknada za isporučeno umjetničko djelo,
3. nagrada za rad učeniku odnosno nagrada redovitom studentu za vrijeme praktičnog rada i naukovanja,
4. primitak za rad učenika odnosno studenta preko posrednika pri zapošljavanju učenika i redovitih studenata,
5. stipendija učeniku odnosno studentu,
6. športska stipendija,
7. potpora obitelji za slučaj smrti radnika,
8. potpora za školovanje djetetu bivšeg radnika ili poginulog branitelja iz Domovinskog rata do 15. godine života, odnosno do završetka osmogodišnjeg školovanja,
9. stalna mjesečna nagrada koja se isplaćuje članu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, sukladno posebnom propisu,
10. naknada športskom sucu i delegatu,
11. novčane pomoći i pomoći u naravi što ih, na temelju odredaba svojih općih akata, isplaćuju ili daju općina, grad, županija i Grad Zagreb u svrhu zaštite majčinstva, roditeljske njege novorođenog djeteta, podizanja i odgoja djeteta a koje su namijenjene roditelju ili drugoj osobi koja se brine o djetetu, sukladno posebnom propisu,
12. primitak za rad osobe mlađe od 15 godina života,
13. renta koju bivši poslodavac isplaćuje po sudskoj presudi članu obitelji bivšeg radnika,
14. novčana naknada koju mobiliziranom a nezaposlenom građaninu isplaćuje tijelo koje je naložilo mobilizaciju, sukladno posebnom propisu i
15. primitak od kojega se utvrđuje drugi dohodak isplaćen umirovljeniku.

(2) Odredbe stavka 1. ovoga članka ne odnose se na obvezu posebnog doprinosa za zdravstveno osiguranje za pravo na korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu u slučaju kada primatelj na osnovi ostvarenih primitaka iz stavka 1. ovoga članka, po nalogu isplatitelja primitka, boravi na službenom putu u inozemstvu.

(3) Način dokazivanja da je riječ o primicima iz stavka 1. ovoga članka propati će ministar financija.

(4) Iznimno, odredbe stavka 1. točaka 1. i 2. ovoga članka ne primjenjuju se kad primatelj, prema propisima o porezu na dohodak, promijeni način oporezivanja, pa umjesto utvrđivanja i plaćanja poreza po odbitku, dohodak od tih primitaka utvrđuje na način propisan za utvrđivanje dohotka od samostalne djelatnosti ili od tih primitaka utvrđuje dobit.

2. Obveze doprinosa u slučaju promjene načina utvrđivanja oporeziva dohotka

Članak 210.

(1) Iznimno od odredaba članaka 111. do 117. ovoga Zakona, prema primicima od kojih se utvrđuje drugi dohodak, a isplaćuju se osobi koja se na osobni zahtjev upiše u registar obveznika poreza na dohodak po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti pa prema tim primicima utvrđuje dohodak na način propisan za utvrđivanje dohotka od samostalne djelatnosti ili prema tim primicima utvrđuje dobit, obveza doprinosa utvrđuje se na način propisan člancima 64. do 71. ovoga Zakona, odnosno člancima 183. do 187., ovisno o statusu u osiguranju.

Članak 211.

(1) Iznimno od odredaba članka 111. do 117. ovoga Zakona, prema primitku po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti novinara te športaša ili umjetnika, a koji su, u skladu s propisima o porezu na dohodak, promijenili način utvrđivanja dohotka prema tim primicima pa dohodak i predujam poreza na dohodak prema tim primicima obračunava isplatelj primitka, nema obveze doprinosa.

(2) Primicima iz stavka 1. ovoga članka smatraju se samo oni primici koji se odnose na naknadu za rad po osnovi djelatnosti novinara ili športaša odnosno umjetnika, a način dokazivanja poreznog statusa isplatelju primitka od kojega se utvrđuje drugi dohodak, radi primjene odredbe stavaka 1. ovoga članka, propati će ministar financija.

3. Ostale iznimke

Članak 212.

(1) Primici od kojih se utvrđuje drugi dohodak odnosno dohodak ili dobit ostvarena od obavljanja druge djelatnosti, a koji su ostvareni prije smrti obveznika doprinosa - ostavitelja, izuzimaju se od obveze pod uvjetom da obveza doprinosa prema tim primicima nije obračunana niti evidentirana u Poreznoj upravi niti je namirena do prije smrti ostavitelja.

(2) Ako se osnovica za obračun doprinosa temelji na plaći i ostalim primicima ili naknadi plaće osiguranika po osnovi radnog odnosa ili izaslanog radnika odnosno izabrane ili imenovane osobe, a koji su ostvareni za vrijeme koje se osiguraniku priznaje u staž mirovinskog osiguranja do njegove smrti, osnovica se pripisuje osiguraniku te se doprinosi obračunavaju, obustavljaju i uplaćuju u ime i za račun staža osiguranja ostavitelja, pa se u tom smislu i izvješćuje Porezna uprava i Središnji registar osiguranika.

(3) Obvezu prema godišnjem dohotku ne utvrđuje se umirovljeniku koji dohodak od samostalne djelatnosti ostvaruje po osnovi obavljanja domaće radinosti ili sporednog zanimanja istovremeno uz korištenje prava na mirovinu.

Članak 213.

Poslodavac te poslodavac izaslanog radnika i predstavničko tijelo ili izvršno tijelo državne vlasti, jedinice područne (regionalne) samouprave ili jedinice lokalne samouprave koji osiguraniku, umjesto Hrvatskog zavoda za obvezno zdravstveno osiguranje ili Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu, isplaćuju naknadu plaće za vrijeme bolovanja, a koja ide na teret sredstava tih zavoda, ne obračunavaju doprinose prema isplaćenju naknadi plaće.

X. OBVEZE DOPRINOSA ZA STRANCE I PRIMJENA MEĐUDRŽAVNIH UGOVORA O SOCIJALNOM OSIGURANJU

1. Obveza doprinosa za stranca iz države s kojom Republika Hrvatska nije sklopila ugovor o socijalnom osiguranju

Članak 214.

Stranac iz države s kojom Republika Hrvatska nije sklopila međudržavni ugovor o socijalnom osiguranju obveznik je doprinosa u skladu s odredbama ovoga Zakona, ovisno o njegovu radnom i/ili socijalnom statusu u Republici Hrvatskoj.

2. Obveza doprinosa za stranaca iz države s kojom je Republika Hrvatska sklopila ugovor o socijalnom osiguranju

Članak 215.

(1) Za stranca iz države s kojom je Republika Hrvatska sklopila međudržavni ugovor o socijalnom osiguranju obveza doprinosa ovisi o njegovu radnom i/ili socijalnom statusu u Republici Hrvatskoj i o njegovu statusu u obveznom osiguranju te države, ali i u skladu s odredbama tog ugovora.

(2) Primjenu odredaba međudržavnih ugovora o socijalnom osiguranju i obvezu osiguranja u Republici Hrvatskoj stranca iz stavka 1. ovoga članka tumači, po potrebi, mjerodavno ministarstvo i nositelji obveznih osiguranja.

3. Obveza doprinosa za državljanina Republike Hrvatske koji je obvezno osiguran u državi s kojom je Republika Hrvatska sklopila ugovor o socijalnom osiguranju

Članak 216.

(1) Za državljanina Republike Hrvatske koji ima uređen status u osiguranju u državi s kojom je Republika Hrvatska sklopila međudržavni ugovor o socijalnom osiguranju obveza doprinosa ovisi o njegovu statusu u obveznom osiguranju te države, ali i u skladu s odredbama toga ugovora.

(2) Primjenu odredaba međudržavnih ugovora o socijalnom osiguranju i obvezu osiguranja u Republici Hrvatskoj državljanina Republike Hrvatske iz stavka 1. ovoga članka tumači, po potrebi, mjerodavno ministarstvo te nositelji obveznih osiguranja.

XI. MIROVANJE OBVEZE DOPRINOSA

1. Mirovanje obveze utvrđene rješenjem Porezne uprave

Članak 217.

(1) Obvezniku doprinosa koji je sam obveznik doprinosa za svoje osiguranje obveza svih doprinosa utvrđenih rješenjem Porezne uprave miruje za razdoblje u kojem koristi prava prema posebnim propisima, i to:

1. za razdoblje u kojem je na bolovanju na teret sredstava obveznoga zdravstvenog osiguranja ili sredstava državnog proračuna,

2. za razdoblje u kojem je na bolovanju na teret sredstava zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu,

3. za razdoblje u kojem koristi pravo na dopust ili pravo na rad s pola punoga radnog vremena kao roditelj djeteta s težim smetnjama u razvoju.

(2) Obvezniku doprinosa iz stavka 1. točke 3. ovoga Zakona koji koristi pravo na rad s pola punoga radnog vremena obveza doprinosa miruje u polovici iznosa utvrđene mjesečne obveze.

(3) Obvezniku doprinosa iz stavka 1. točaka 1. i 2. ovoga članka obveza doprinosa miruje i u slučaju kada su, prema posebnim propisima, obvezniku sužena prava iz obveznih osiguranja.

Članak 218.

(1) Mirovanje obveze doprinosa utvrđuje Porezna uprava, i to:

1. obvezniku iz članka 217. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona na temelju podatka Hrvatskog zavoda za obvezno zdravstveno osiguranje o početku i o prestanku bolovanja,
2. obvezniku iz članka 217. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona na temelju podatka Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu o početku i o prestanku privremene nesposobnosti za rad zbog ozljede na radu i/ili profesionalne bolesti,
3. obvezniku iz članka 217. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona na temelju podatka mjerodavnog centra za socijalnu skrb o tome da je odobreno pravo na dopust zbog njege djeteta ili pravo na rad s pola punoga radnog vremena te na temelju podatka o početku i o prestanku ostvarivanja toga prava.

(2) Način dostave podataka o početku i prestanku prava i postupanja u skladu sa stavkom 1. ovoga članka propisat će ministar financija.

2. Ostala prava na mirovanje obveze

Članak 219.

(1) Obvezniku doprinosa koji je sam obveznik doprinosa za svoje osobno osiguranje i koji je sam obvezan obračunati doprinose prema poduzetničkoj plaći i o tome izvijestiti obveza svih doprinosa što bi ih trebao obračunati prema poduzetničkoj plaći miruje pod uvjetima propisanim odredbama članka 217. i 218. ovoga Zakona.

(2) Za osiguranika po osnovi samostalne djelatnosti slobodnih zanimanja – samostalnog umjetnika kojemu se doprinosi plaćaju iz državnog proračuna obveza svih doprinosa miruje pod uvjetima i na način sukladno odredbama članka 217. ovoga Zakona te za vrijeme mirovanja obveze.

(3) Način dokazivanja početka i prestanka prava i postupanja u skladu sa stavcima 1. i 2. ovoga članka propisat će ministar financija.

XII. RAZDOBLJE OBVEZE DOPRINOSA

1. Razdoblje obveze doprinosa

Članak 220.

(1) Razdoblje obveze doprinosa jest razdoblje koje osiguranik provede u osiguranju prema bilo kojoj od osnova obveznih osiguranja, a to mogu biti:

1. dani (od–do unutar određenog mjeseca) i
2. mjeseci (puni) ili
3. godina (puna) u osiguranju.

(2) Osnovica prema kojoj su obračunani doprinosi, koja nije neposredno vezana uz razdoblje u kojem je osiguranik proveo u osiguranju sukladno stavku 1. ovoga članka, smatra se osnovicom za godinu u kojoj su doprinosi obračunati prema toj osnovici i plaćeni.

(3) Osnovica prema kojoj su obračunani doprinosi, utvrđena prema primitku od kojega se utvrđuje drugi dohodak, smatra se osnovicom za godinu u kojoj su doprinosi obračunani prema toj osnovici i plaćeni.

2. Početak i prestanak obveze doprinosa

Članak 221.

(1) Obveza doprinosa nastaje s prvim danom provedenim u osiguranju i prestaje s posljednjim danom u osiguranju, što ih utvrđuju nositelji osiguranja.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, prestanak obveze doprinosa može utvrditi i Porezna uprava osobi kojoj se obveza utvrđuje rješenjem Porezne uprave i sama je obveznik doprinosa za osobno osiguranje, i to onda kada postoje dokazi o tome da su prestali uvjeti pod kojima je nastala obveza osiguranja, kao što je dokaz da je osiguranik prestao obavljati djelatnost na osnovi koje je nastala obveza prijave na obvezna osiguranja ili dokaz da je osiguranik umro.

Članak 222.

(1) Datumom prestanka obveze što ga utvrđuje Porezna uprava smatra se:

1. datum prestanka obavljanja djelatnosti naznačen na pravomoćnom rješenju tijela koje je izdalo odobrenje za obavljanje djelatnosti ili
2. datum smrti osiguranika.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka Porezna uprava prestaje obračunavati obveze doprinosa s danom prestanka obveze i o tome obavješćuje nositelje osiguranja u kojima je uređen i evidentiran status osiguranika.

XIII. GODIŠNJI OBRAČUN DOPRINOSA

1. Pravo na povrat doprinosa plaćenih iznad najviše godišnje osnovice

Članak 223.

Obveznik doprinosa koji je sam uplatio ili su u njegovo ime i u njegovu korist drugi obveznici plaćanja doprinosa uplatili doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti, za određenu kalendarsku godinu, a koji je doprinos obračunan prema osnovici čiji je ukupni iznos viši od iznosa najviše godišnje osnovice propisane za tu godinu, ima pravo na povrat toga doprinosa obračunanog i plaćenog prema dijelu osnovice koji prelazi iznos najviše godišnje osnovice.

2. Postupak godišnjeg obračuna i utvrđivanja prava na povrat doprinosa

Članak 224.

(1) Pravo na povrat doprinosa plaćenih iznad najviše godišnje osnovice utvrđuje se u postupku godišnjeg obračuna doprinosa.

(2) Postupak godišnjeg obračuna provodi Porezna uprava u upravnom postupku na temelju zahtjeva obveznika doprinosa.

(3) Postupak kojim se provodi godišnji obračun doprinosa te rok za njegovo pokretanje i način dokazivanja propisat će ministar financija.

XIV. RAZMJENA PODATAKA O OSIGURANICIMA I OBVEZNICIMA DOPRINOSA

1. Razmjena podataka

Članak 225.

(1) Porezna uprava dužna je nositeljima obveznih osiguranja i Središnjem registru osiguranika dostaviti podatke o obveznicima doprinosa, o osnovici prema kojoj su doprinosi obračunani i razdoblju na koje se utvrđena osnovica odnosi, o obračunanim i naplaćenim doprinosima te druge podatke prema njihovom zahtjevu i potrebama za njihove službene svrhe.

(2) Porezna uprava dužna je nositeljima obveznih osiguranja dostaviti podatke o upisu u registar i ispisu iz registra obveznika poreza na dohodak fizičke osobe po osnovi obavljanja ostalih samostalnih djelatnosti iz članka 7. točaka 4. i 5. ovoga Zakona.

Članak 226.

(1) Nositelji obveznih osiguranja i Središnji registar osiguranika dužni su Poreznoj upravi dostavljati podatke o osiguranicima kojima se obveza doprinosa utvrđuje rješenjem, o obveznicima podnošenja prijave na obvezna osiguranja i o broju osoba prijavljenih na obvezna osiguranja, o osnovi osiguranja i datumu početka i prestanka obveze doprinosa te druge podatke potrebne Poreznoj upravi u službene svrhe.

(2) Način dostave i vrstu podataka što su ih Poreznoj upravi dužni dostavljati nositelji obveznih osiguranja i Središnji registar osiguranika propisat će ministar financija.

2. Ostale obveze razmjene podataka i izvješćivanja

Članak 227.

Tijela državne uprave i tijela javne uprave dužna su međusobno razmjenjivati podatke o osiguranicima i obveznim osiguranjima te druge podatke bitne za poslove prikupljanja doprinosa.

Članak 228.

(1) Nositelji osiguranja i Središnji registar osiguranika, od kojih je Porezna uprava preuzela podatke o saldu doprinosa, dužni su za svaku promjenu iznosa salda doprinosa Poreznoj upravi dostaviti podatke o promjeni iznosa salda.

(2) Pod promjenom iznosa salda, sukladno stavku 1. ovoga članka, podrazumijeva se svaka promjena iznosa koji je kao dug ili kao preplata predan Poreznoj upravi, i to:

1. povećanje ili smanjenje tog iznosa nastalog zbog naknadnog obračuna ili ispravka ranijeg obračuna ili naknadnog obračuna kamata,

2. odvajanje iznosa obračunane kamate od glavnice prema kojoj su kamate obračunane te analitički iskaz glavnice prema godinama na koje se obveze odnose,

3. utvrđivanje ili ukidanje obveze osiguraniku – pojedincu za razdoblje osiguranja do zaključno 31. prosinca 2002.,

4. utvrđivanje ili ukidanje obveze obvezniku doprinosa – poslodavcu za razdoblje osiguranja do zaključno 31. prosinca 2002. te

5. drugi ispravci iznosa salda.

(3) Nakon što Porezna uprava zaprimi i evidentira podatke o promjeni salda sukladno stavku 1. ovoga članka, ti se podaci smatraju konačnim saldovima i mogu se promijeniti samo u slučaju naknadne promjene vezane uz utvrđivanje ili ukidanje obveze sukladno stavku 2. točki 3. ovoga članka.

(4) Podatak o promjeni salda prema kojemu se dužniku povećavaju obveze, a Porezna uprava taj podatak zaprimi od nositelja osiguranja i temelji na nalazu iz postupka nadzora u nadležnosti nositelja osiguranja, Porezna uprava evidentirat će samo onda kad uz nalog za promjenu salda zaprimi i pravomoćno rješenje kojim je utvrđena nova obveza.

(5) Način dostave podataka o promjeni salda doprinosa i potrebne dokaze iz stavka 1. ovoga članka propisat će ministar financija.

Članak 229.

(1) Banka koja vodi račun poslovnog subjekta - obveznika plaćanja doprinosa – a u slučaju kada istodobno s isplatom plaće i ostalih primitaka te primitaka od kojih se utvrđuje drugi dohodak i primitaka za rad učenika i studenata nisu predani i nalozi za uplatu doprinosa, dužna je područni ured Porezne uprave nadležan prema sjedištu poslovnog subjekta obavijestiti o tome - u roku od osam dana od dana isplate.

(2) Poslovni subjekt - obveznik plaćanja doprinosa - može banci koja vodi njegov račun izdati trajni nalog za prijenos sredstava na teret njegova računa određenog za izvršenje naloga za plaćanje zakonskih obveza i javnih prihoda, a u korist uplatnih računa za plaćanje obveznih doprinosa čije je iznose prethodno sam obračunao.

XV. ZASTARA

1. Zastara prava na obračun i naplatu doprinosa

Članak 230.

Pravo na obračun obveze doprinosa i kamata te na pokretanje prekršajnog postupka i na naplatu doprinosa, kamata, troškova ovrhe i novčanih kazni, kao i pravo obveznika na povrat više plaćenih doprinosa, kamata, troškova ovrhe i novčanih kazni zastarijeva za pet godina, računajući od dana kada je zastara prvi put počela teći.

Članak 231

Apsolutni rok zastare prava na obračun obveze doprinosa i kamata te na pokretanje prekršajnog postupka i na naplatu doprinosa, kamata, troškova ovrhe i novčanih kazni, kao i zastare prava obveznika na povrat više plaćenih doprinosa, kamata, troškova ovrhe i novčanih kazni nastupa za deset godina, računajući od dana kada je zastara počela prvi put teći.

Članak 232.

Radi utvrđivanja zastare prava na naplatu ili zastare prava na povrat doprinosa koji se odnosi na saldo doprinosa, zavod od kojega je Porezna uprava preuzela podatak o iznosu salda doprinosa i Središnji registar osiguranika obvezni su Poreznoj upravi, na njezin zahtjev, dostaviti potrebne podatke i dokumentaciju.

Članak 233.

Na temelju rješenja kojim je utvrđena zastara prava na naplatu određene vrste i svote duga doprinosa, iznos se duga za čiju je naplatu nastupila zastara otpisuje.

Članak 234.

(1) Postupak utvrđivanja zastare provodi Porezna uprava na način propisan Općim poreznim zakonom za postupak kojim se utvrđuje porezna zastara, ako ovim Zakonom nije drugačije uređeno.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, radi utvrđivanja zastare prava na naplatu duga doprinosa u slučaju dužnika koji je umro postupak može, po službenoj dužnosti, pokrenuti Porezna uprava.

2. Naknadna uplata doprinosa koji su otpisani zbog zastare prava na naplatu

Članak 235.

(1) Osiguranik koji je sam za sebe obveznik doprinosa za osobno osiguranje može na vlastiti zahtjev, naknadno, u cijelosti uplatiti doprinose za mirovinska osiguranja koji su otpisani zbog zastare prava na naplatu, i to doprinos za mirovinsko osiguranje i doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje, a radi mogućnosti ostvarivanja prava iz mirovinskog osiguranja.

(2) Način postupanja prema stavku 1. ovoga članka, uz suglasnost ministra financija, uređuje Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje općim aktom, u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

(3) Zahtjev za naknadu uplatu doprinosa otpisanih zbog zastare prava na naplatu osiguranik može podnijeti do isteka dvije godine od dana kada je rješenje o utvrđivanju zastare prava na naplatu postalo pravomoćno.

XVI. OSTALE ODREDBE

1. Primjena odredaba Općega poreznog zakona

Članak 236.

(1) Postupke utvrđivanja odnosno obračunavanja obveze doprinosa i postupka inspeksijskog nadzora, naplate, obračuna i plaćanja zatezних kamata, povrata više uplaćenih doprinosa i doprinosa plaćenih bez pravne osnove, otpisa nenaplativih doprinosa, prodaje duga, zastare, odgode naplate i jamstva te postupke u vezi s ostalim pitanjima koja nisu uređena ovim Zakonom provodi Porezna uprava prema odredbama Općega poreznog zakona.

(2) Postupak nadzora primjene odredaba ovog Zakona Financijska policija provodi sukladno odredaba Zakona o financijskoj policiji.

2. Izvješća obveznika obračunavanja doprinosa

Članak 237.

Izvješće koje je Poreznoj upravi dužan podnositi obveznik obračunavanja doprinosa smatra se obračunskom prijavom i ovršnom ispravom, u smislu odredaba Općega poreznog zakona.

3. Naknadna uplata doprinosa koji su otpisani zbog nenaplativosti

Članak 238.

(1) Osiguranik koji je sam za sebe obveznik doprinosa za osobno osiguranje može na vlastiti zahtjev, naknadno, u cijelosti uplatiti doprinose za mirovinska osiguranja koji su otpisani zbog nenaplativosti i to doprinos za mirovinsko osiguranje i doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje, a radi mogućnosti ostvarivanja prava iz mirovinskog osiguranja.

(2) Način postupanja sukladno stavku 1. ovoga članka, uz suglasnost ministra financija, uređuje Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje općim aktom, u roku 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Zahtjev za naknadnu uplatu doprinosa koji su otpisani zbog nenaplativosti osiguranik može, sukladno stavku 1. ovoga članka, podnijeti do isteka dvije godine od dana kada je utvrđena nenaplativost doprinosa.

4. Primjena propisa

Članak 239.

(1) Doprinosi se obračunavaju prema propisima važećima za razdoblje osiguranja na koje se obveza odnosi.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, za osiguranike po osnovi radnog odnosa i na razdoblje u osiguranju (staž) do zaključno 31. prosinca 2002. doprinosi se obračunavaju prema vrstama doprinosa i stopama za obračun važećima na dan 31. prosinca 2002., osim doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje i posebnog doprinosa za zdravstveno osiguranje za prava u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti koji se ne obračunavaju ako se obveza odnosi na razdoblje u kojemu nije postojala obveza tih doprinosa.

(3) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, osiguranicima koji su sami obveznici plaćanja doprinosa, a to im je svojstvo utvrđeno za razdoblje koje prethodi godini u kojoj je pokrenut postupak za utvrđivanje svojstva osiguranika, doprinosi se obračunavaju prema osnovici te prema vrstama doprinosa i stopama za obračun važećima za godinu u kojoj je postupak pokrenut.

5. Utvrđivanje obveze doprinosa

Članak 240.

(1) Osiguranicima koji su sami obveznici te obveznici plaćanja doprinosa za osobno osiguranje, a mjesečna osnovica propisana im je u stalnom mjesečnom iznosu kao umnožak iznosa prosječne plaće i propisanog koeficijenta, Porezna uprava rješenjem utvrđuje obvezu doprinosa, vrste i mjesečne iznose te razdoblje na koje se obveza odnosi.

(2) Rješenje prema stavku 1. ovoga članka donosi se za svako obračunsko razdoblje (kalendarsku godinu), a mjesečne obveze doprinosa utvrđene rješenjem konačna su obveza i vrijede do prestanka osiguranja, do promjene osnove osiguranja ili do prestanka obveze doprinosa utvrđene sukladno odredbi članka 221. stavka 2. ovoga Zakona, a najdulje do posljednjeg dana u godini na koju se obveza odnosi.

(3) Do donošenja rješenja prema stavku 1. ovoga članka obveznik je dužan plaćati predujam za svaku vrstu doprinosa propisanu prema osnovi osiguranja i u iznosu - umnošku iznosa prosječne plaće i koeficijenta propisanog za obračun mjesečne osnovice za određenu osnovu osiguranja te propisane stope za obračun doprinosa. Mjesečni iznos predujma dospijeva na naplatu u rokovima propisanim za uplatu doprinosa za istu osnovu osiguranja.

Članak 241.

(1) Obveznicima doprinosa po osnovi obavljanja druge djelatnosti Porezna uprava rješenjem utvrđuje obvezu doprinosa te iznos godišnje osnovice, vrste doprinosa i godišnje iznose doprinosa koje je dužan platiti.

(2) Rješenje prema stavku 1. ovoga članka donosi se za obračunsko razdoblje (kalendarsku godinu) za koje postoji obveza, a godišnje obveze doprinosa utvrđene rješenjem konačna su obveza.

Članak 242.

Obveznicima doprinosa odnosno obveznicima obračunavanja doprinosa koji su sami dužni utvrditi obvezu za svoje osobno osiguranje ili su dužni obračunati obvezu za druge osobe odnosno osiguranike i izvijestiti Poreznu upravu o nastaloj obvezi, ali obvezu nisu utvrdili na način i u rokovima propisanim ovim Zakonom i provedbenim propisima, obvezu doprinosa utvrđuje i iznose obračunava Porezna uprava u postupku nadzora ili u posebnom postupku.

6. Evidentiranje obveze doprinosa

Članak 243.

(1) Porezna uprava evidentira obveze doprinosa na poreznom broju dužnika - obveznika plaćanja doprinosa po vrstama doprinosa i brojčanim oznakama (šiframa) uplatnog računa, a za osiguranike koji su sami za sebe obveznici plaćanja doprinosa i prema osnovama osiguranja i to:

1. saldo doprinosa preuzet od nositelja osiguranja i Središnjeg registra osiguranika,
2. mjesečne odnosno tromjesečne obveze doprinosa utvrđene rješenjem Porezne uprave,
3. godišnje obveze doprinosa utvrđene rješenjem Porezne uprave,
4. obveze što ih, na obračunskim prijavama – izvješćima iskažu obveznici obračunavanja doprinosa, te
5. obveze utvrđene u postupku nadzora koje vodi Porezna uprava i Financijska policija te obveze utvrđene u posebnom postupku Porezne uprave.

(2) Porezna uprava evidentira i uplate doprinosa te obračunava i evidentira zatezne kamate.

Članak 244.

Utvrđene obveze i uplate doprinosa za mirovinsko osiguranje i doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje za osiguranika po osnovi produženoga mirovinskog osiguranja osiguranika, koji je sam dužnik doprinosa za svoje osobno osiguranje, evidentiraju se na posebnim brojčanim oznakama (šiframa) uplatnog računa, odvojeno od evidencije tih doprinosa koji su nastali kao moguća obveza po drugim osnovama i drugim razdobljima za istog osiguranika.

7. Prebijanje obveze doprinosa s pravom na povrat naknade plaće ili s pravom na isplatu naknade plaće

Članak 245.

(1) Poslodavac koji podnosi zahtjev za povrat (refundaciju) naknade plaće koju je, sukladno propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju odnosno zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu, privremeno isplatio osiguraniku za razdoblje provedeno na bolovanju

na teret svojih sredstava, uz zahtjev za povrat naknade obvezan je isplatitelju naknade dokazati da je podmirio sve dospjele obveze doprinosa.

(2) Obveznik doprinosa koji je sam dužnik doprinosa za svoje osobno osiguranje, a prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju odnosno zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu i ima pravo na naknadu plaće za vrijeme provedeno na bolovanju na teret sredstava tih osiguranja, prije ostvarivanja prava na naknadu plaće obvezan je isplatitelju naknade dokazati da je podmirio sve dospjele obveze doprinosa.

Članak 246.

(1) Obvezniku doprinosa iz članka 245. ovoga Zakona koji ima dospjele a nepodmirene obveze isplatitelj naknade (refundacije) obustavlja iznos potraživanja po toj osnovi do visine duga te ga doznačuje u korist uplatnog računa doprinosa radi namirenja duga ili dijela duga.

(2) Način postupanja sukladno stavku 3. ovoga članka te redoslijed namirivanja duga propisat će ministar financija.

8. Registar obveznika doprinosa

Članak 247.

Porezna uprava uspostavlja registar obveznika doprinosa u kojemu se evidentiraju podaci o obveznicima doprinosa te obveznicima obračunavanja i/ili plaćanja i/ili izvješćivanja o nastaloj obvezi doprinosa, osobito podaci o početku i prestanku obveze doprinosa, podaci o podnesenim izvješćima te drugi podaci bitni za prikupljanje doprinosa, i to za obveznike:

1. kojima se obveza doprinosa utvrđuje rješenjem prema propisanoj mjesečnoj osnovici i koji su sami dužnici doprinosa za svoje osobno osiguranje,
2. kojima se obveza doprinosa utvrđuje rješenjem prema godišnjoj osnovici po osnovi obavljanja druge djelatnosti,
3. koji su kao poslodavci i/ili druge osobe, sukladno propisima o obveznim osiguranjima, dužni prijaviti fizičke osobe na obvezna osiguranja po osnovi radnog odnosa,
4. kojima je ovim Zakonom ili posebnim propisom određena obveza doprinosa ili obveza obračunavanja i/ili plaćanja i/ili izvješćivanja o utvrđenoj obvezi,
5. koji su preuzimatelji obveze doprinosa.

9. Čuvanje podataka i čuvanje tajnosti podataka

Članak 248.

(1) Obveznik obračunavanja doprinosa dužan je knjigovodstvenu i izvanknjigovodstvenu dokumentaciju o iznosima osnovica prema kojima su obračunani doprinosi, o vrstama doprinosa i iznosima obračunanih i uplaćenih doprinosa, te o razdoblju na koje se obveza odnosi čuvati u rokovima propisanim posebnim propisima.

(2) Službene i druge osobe koje su uključene u postupak evidentiranja, naplate, nadzora i prikupljanja podataka o doprinosima dužne su čuvati tajnost podataka sukladno odredbama Općega poreznog zakona i Zakona o zaštiti tajnosti podataka te drugih propisa kojima je utvrđena zaštita tajnosti podataka.

10. Preuzimanje obveze plaćanja doprinosa

Članak 249.

(1) Za obveznike doprinosa koji su ovim Zakonom određeni i kao obveznici plaćanja doprinosa za svoje osobno osiguranje, obvezu plaćanja doprinosa može preuzeti treća osoba – preuzimatelj.

(2) Preuzimatelj se smatra solidarnim dužnikom u smislu odredaba Općega poreznog zakona, a obveza doprinosa evidentira se na poreznom broju osiguranika - dužnika.

(3) Način postupanja odnosno preuzimanja obveze plaćanja doprinosa propisat će ministar financija.

XVII. KAZNENE ODREDBE

Članak 250.

(1) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj:

1. poslodavac koji za osiguranika po osnovi radnog odnosa ne obračuna doprinose ili ne utvrdi osnovicu, odnosno ne uplati doprinose u roku ili ne izvršiti Poreznu upravu o utvrđenim obvezama doprinosa, sve na način sukladan odredbama članka 19. do 26. ovoga Zakona;

2. predstavničko tijelo ili izvršno tijelo državne vlasti, jedinice područne (regionalne) samouprave ili jedinice lokalne samouprave koje za osiguranika po osnovi izabrane ili imenovane osobe ne obračuna doprinose ili ne utvrdi osnovicu, odnosno ne uplati doprinose u roku ili ne izvršiti Poreznu upravu o utvrđenim obvezama doprinosa, sve na način sukladan odredbama članka 27. do 34. ovoga Zakona;

3. poslodavac koji za osiguranika po osnovi radnog odnosa – izaslanog radnika ne obračuna doprinose ili ne utvrdi osnovicu, odnosno ne uplati doprinose u roku ili ne izvršiti Poreznu upravu o utvrđenim obvezama doprinosa, sve na način sukladan odredbama članka 35. do 41. ovoga Zakona;

4. poslodavac koji za osiguranika po osnovi volonter ne obračuna doprinose ili ne utvrdi osnovicu, odnosno ne uplati doprinose u roku ili ne izvršiti Poreznu upravu o utvrđenim obvezama doprinosa, sve na način sukladan odredbama članka 42. do 46. ovoga Zakona;

5. poslodavac stalnog sezonskog radnika koji za osiguranika po osnovi stalnog sezonskog radnika ne obračuna doprinose ili ne utvrdi osnovicu, odnosno ne uplati doprinose u roku ili ne izvršiti Poreznu upravu o utvrđenim obvezama doprinosa, sve na način sukladan odredbama članka 126. do 129. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 20.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 251.

(1) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj:

1. osiguranik po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti obrta, slobodnog zanimanja ili poljoprivrede i šumarstva, ili trgovca pojedinca koji od obavljanja samostalne djelatnosti utvrđuju dobit, ako ne obračuna doprinose ili ne utvrdi osnovicu, odnosno ne uplati doprinose u roku ili ne izvršiti Poreznu upravu o utvrđenim obvezama doprinosa, sve na način sukladan odredbama članka 80. do 85. ovoga Zakona;

2. isplatelj primitka od kojega se utvrđuje drugi dohodak i sam primatelj primitka neposredno iz inozemstva ili od druge fizičke osobe koji po toj osnovi ne obračuna doprinose ili ne utvrdi osnovicu, odnosno ne uplati doprinose u roku ili ne izvršiti Poreznu upravu o utvrđenim obvezama doprinosa, sve na način sukladan odredbama članka 111. do 117. ovoga Zakona;

3. škola i/ili visoko učilište koji su dužni prijaviti na obvezno zdravstveno osiguranje učenike srednjih škola i redovite studente koji nisu osigurani kao članovi obitelji, a koji za osiguranika po toj osnovi ne obračunaju doprinos ili ne utvrde osnovicu, odnosno ne uplate doprinose u roku ili ne izvršite Poreznu upravu o utvrđenim obvezama doprinosa, sve na način sukladan odredbama članka 135. do 138. ovoga Zakona;

4. bivši poslodavac koji za osiguranika po osnovi osobe koja je prekinula rad, a bivši ju je poslodavac uputio na obrazovanje ili stručno usavršavanje, ne obračuna doprinos ili ne utvrdi osnovicu, odnosno ne uplati doprinos u roku ili ne izvršiti Poreznu upravu o utvrđenim obvezama doprinosa, sve na način sukladan odredbama članka 139. do 142. ovoga Zakona;

5. pravna ili fizička osoba koja za osiguranika po osnovi osobe koju je pravna ili fizička osoba, prije stupanja u radni odnos, uputila na praktični rad u drugu pravnu ili fizičku osobu ne obračuna doprinos ili ne utvrdi osnovicu, odnosno ne uplati doprinose u roku ili ne izvršiti Poreznu upravu o utvrđenim obvezama doprinosa, sve na način sukladan odredbama članka 143. do 146. ovoga Zakona;

6. pravna ili fizička osoba koja za osiguranika po osnovi osobe upućene u inozemstvo u sklopu međunarodne tehničko-prosvjetne i kulturne suradnje ne obračuna doprinos ili ne utvrdi osnovicu, odnosno ne uplati doprinose u roku ili ne izvršiti Poreznu upravu o utvrđenim obvezama doprinosa, sve na način sukladan odredbama članka 147. do 150. ovoga Zakona;

7. posrednik pri zapošljavanju učenika i redovitih studenata koji za osiguranika po toj osnovi ne obračuna doprinose ili ne utvrdi osnovicu, odnosno ne uplati doprinose u roku ili ne izvršiti Poreznu upravu o utvrđenim obvezama doprinosa, sve na način sukladan odredbama članka 159. do 162. ovoga Zakona;

8. pravna ili fizička osoba – davatelj stipendije strancu koji za osiguranika po toj osnovi ne obračuna doprinos ili ne utvrdi osnovicu, odnosno ne uplati doprinose u roku ili ne izvršiti Poreznu upravu o utvrđenim obvezama doprinosa, sve na način sukladan odredbama članka 175 do 178. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom od 3.000,00 do 20.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 252.

(1) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj:

1. obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i plaćanja posebnog doprinosa za zdravstveno osiguranje za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu koji za osiguranika po toj osnovi ne obračuna poseban doprinos ili ne utvrdi osnovicu, odnosno ne uplati doprinose

u roku ili ne izvijesti Poreznu upravu o utvrđenoj obvezi doprinosa, sve na način sukladan odredbama članka 188. do 192. ovoga Zakona;

2. poslodavac koji zapošljava radnike na radnome mjestu na kojemu se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem i/ili radnike koji obavljaju poslove zanimanja za koja se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem, a koji za osiguranike po toj osnovi ne obračuna dodatne doprinose ili ne utvrdi osnovicu, odnosno ne uplati doprinose u roku ili ne izvijesti Poreznu upravu o utvrđenim obvezama doprinosa, sve na način sukladan odredbama članka 193. do 195. ovoga Zakona;

(2) Novčanom kaznom od 3.000,00 do 20.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 253.

(1) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj osiguranik koji je sam obveznik doprinosa za svoje osobno osiguranje ako dospjelu obvezu doprinosa ne uplati u roku, i to:

1. osiguranik po osnovi pomorac – član posade broda u međunarodnoj plovidbi (članak 62.),

2. osiguranik po osnovi obavljanja samostalnih djelatnosti obrta, slobodnog zanimanja (profesionalne), vrhunskih športaša i šahista, poljoprivrede i šumarstva te ostalih samostalnih djelatnosti koji od tih djelatnosti utvrđuje dohodak od samostalne djelatnosti (članak 67.),

3. osiguranik po osnovi obavljanja samostalnih djelatnosti obrta i poljoprivrede koji od tih djelatnosti porez na dohodak plaća prema paušalnom dohotku (članak 71.),

4. osiguranik po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja umjetnika ili športaša koji prema primicima od djelatnosti porez na dohodak plaćaju po odbitku (članak 75.),

5. osiguranik po osnovi poljoprivrede (članak 89.),

6. osiguranik po osnovi člana uprave trgovačkog društva (članak 93.),

7. osiguranik po osnovi svećenik i drugi član vjerske zajednice (članak 98.),

8. osiguranik po osnovi zaposlenja u inozemstvu kod međunarodnih organizacija i poslodavaca (članak 106.),

9. osiguranik po osnovi zaposlenja u tuzemstvu kod poslodavca sa sjedištem u inozemstvu (članak 110.),

10. osiguranik po osnovi mirovine ili invalidnine iz inozemstva (članak 134.),

11. osiguranik po osnovi osobe koja zdravstveno osiguranje ne ostvaruje po drugoj osnovi (članak 154.),

12. nositelj osiguranja za osobu osiguranu po osnovi člana obitelji osiguranika koji je zaposlen u inozemstvu (članak 158.),

13. osiguranik po osnovi stranca u Republici Hrvatskoj koji sam snosi troškove zdravstvene zaštite (članak 170.),

14. stranac - nositelj osiguranja za osiguranika po osnovi člana obitelji stranca (članak 174.),

15. obveznik doprinosa po osnovi obavljanja druge djelatnosti (članak 187.).

Članak 254.

Novčanom kaznom od 5.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se banka koja vodi račun obveznika doprinosa ako u propisanom roku nije obavijestila nadležni područni ured Porezne uprave o isplati plaće, poduzetničke plaće ili primitaka od kojih se utvrđuje drugi dohodak, a prema kojima nisu, istodobno s isplatom, plaćeni obvezni doprinosi (članak 229. stavak 1.).

XVIII. OVLAŠTI MINISTRU FINANCIJA

Članak 255.

(1) Ministar financija provedbene će propise kojima će propisati način postupanja pri utvrđivanju i obračunu doprinosa, način dokazivanja, način izvješćivanja te rokove, oblik i sadržaj izvješća i druga pitanja kojima će se potanko urediti provedba odredaba Zakona i za koja je ovlašten ovim Zakonom, donijeti u roku od trideset (30) dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. Način i rokove izvješćivanja o obračunanim doprinosima te oblik i sadržaj izvješća ministar financija urediti će istim propisom kojim uređuje način i rokove izvješćivanja te oblik i sadržaj izvješća o nastaloj obvezi poreza na dohodak, sukladno propisima o porezu na dohodak.

Članak 256.

(1) Ministar financija za svako obračunsko razdoblje – kalendarsku godinu naredbom objavljuje iznose osnovica za obračun doprinosa, koje su propisane kao umnožak iznosa prosječne plaće i određenog koeficijenta. Naredba se donosi do 30. studenoga tekuće godine za sljedeću godinu i objavljuje se u Narodnim novinama.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, Naredbu o iznosima osnovica za obračun doprinosa za obračunsko razdoblje 2009. godine ministar financija donijet će u roku od osam (8) dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

XIX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 257.

(1) Obveze doprinosa koje su nastale za staž u osiguranju od 1. siječnja 2003. do 31. prosinca 2008. utvrđuju se prema odredbama Zakona o doprinosima za obvezna osiguranja (Narodne novine, broj 147/02 i 177/04) i provedbenim propisima donesenim na temelju tog Zakona.

(2) Na obveze doprinosa prema primicima od kojih se utvrđuje drugi dohodak kada dužničko – vjerovnički odnos na temelju kojeg je nastala obveza isplate nastao do 31. prosinca 2008. primjenjuju se odredbe Zakona o doprinosima za obvezna osiguranja (Narodne novine, broj 147/02 i 177/04).

Članak 258.

Za osobu koja se tijekom 2008. prvi put zaposlila temeljem ugovora o radu ili volonterskog ugovora odredbe članka 20. stavaka 2. i 3., članka 36. stavaka 2. i 3. i članka 43. stavaka 2. i 3. primjenjuju se pri obračunu doprinosa prema mjesečnim osnovicama koje se odnose na staž u mirovinskom osiguranju s početkom od 1. siječnja 2009. do isteka godine dana od dana prvog zaposlenja.

Članak 259.

Do donošenja provedbenoih propisa sukladno članku 255. ovoga Zakona primjenjuju se provedbeni propisi doneseni na temelju odredaba Zakona o doprinosima za obvezna osiguranja (Narodne novine, broj 147/02 i 177/04).

Članak 260.

Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o doprinosima za obvezna osiguranja (Narodne novine, broj 147/02 i 177/04).

Članak 261.

Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu 1. siječnja 2009.

VI. OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ČLANAKA

Uz članak 1.

Ovim člankom uređuje se pravni okvir odnosno osnovna pitanja koja uređuje Zakon, a to su: obveza doprinosa za obvezna osiguranja, vrste doprinosa i stope za obračun, nositelji novčanih sredstava prikupljenih od doprinosa, osnovice za obračun doprinosa i način njihova utvrđivanja, rokovi za uplatu i obveza izvješćivanja, te druga pitanja vezana uz poslove prikupljanja doprinosa

Uz članak 2.

Ovim člankom uređuju se osiguranja koja se smatraju obveznim osiguranjima u Republici Hrvatskoj, jer osim obveznih osiguranje postoji i sustav dobrovoljnih (neobveznih) socijalnih osiguranja koja su uređena posebnim propisima.

Stavkom 2. uređuju se nositelji obveznih osiguranja, a to su javne ustanove – zavodi čiji je status uređen propisima o obveznim osiguranjima. Uređuje se i da su nositelji osiguranja i nositelji sredstava ubranih od doprinosa.

Uz članak 3.

Ovim člankom uređuju se tko se smatra obvezno osiguranim osobama i poziva na odredbe propisa o obveznim osiguranjima prema kojima su pojedinačno navedene fizičke osobe koje se, ovisno o njihovu radnom ili socijalnom statusu, smatraju obvezno osiguranim osobama. Obvezno osiguranim osobama smatraju se i stranci u Republici Hrvatskoj te članovi njihovih obitelji, sukladno propisima o zdravstvenoj zaštiti stranaca.

Uz članak 4.

Stavkom 1. ovoga članka razgraničava se pojam obveze doprinosa u užem smislu od obveze doprinosa u širem smislu. Pod obvezom u užem smislu podrazumijeva se na teret doprinosa (plaćanje na teret sredstava obveznika), a pod obvezom u širem smislu podrazumijevaju se radnje odnosno postupci obračunavanja te plaćanja i izvješćivanja. Naime, postupak plaćanja jest radnja koja je, primjerice, propisana poslodavcu na način da doprinose koji se obračunavaju „iz osnovice“ odnosno plaće radnika ima ustegnuti od plaće (bruto) te umjesto radnika uplatiti u ime i u korist osiguranika (radnika).

Stavkom 2. propisuje se tko se smatra obveznikom doprinosa, a stavkom 3. propisuje se da se odredbe o obvezi doprinosa odnose i na strance u RH, osim ako međudržavnim ugovorima nije drukčije određeno (odnosi se na međudržavne ugovore o socijalnom osiguranju što ih je RH sklopila s drugim državama).

Uz članak 5.

Stavkom 1. ovoga članka propisuje se da se obveza doprinosa utvrđuje za razdoblje provedeno u osiguranju, a početak i prestanak te osnovu osiguranja utvrđuju nositelji osiguranja.

Stavkom 2. propisuje se obveza doprinosa i po više osnova za istog osiguranika i za isto razdoblje. Ova se odredba odnosi na osobe koje su osigurane po nekoj od osnova obveznih

osiguranja (prema propisima o obveznim osiguranjima), primjerice zaposleni su i osigurani po osnovi radnog odnosa a pored toga obavljaju samostalnu djelatnost obrta ili slobodnog zanimanja odnosno poljoprivrede i šumarstva ili ostvaruju primitke od kojih se utvrđuje drugi dohodak i za koje je primitke propisana obveza doprinosa, pa osim obveze doprinosa po osnovi po kojoj su osigurani (plaća) imaju i dodatnu obvezu doprinosa prema dohotku što ga ostvare obavljanjem dopunske djelatnosti i/ili prema primicima od kojih se utvrđuje drugi dohodak.

Uz članak 6.

Odredbom stavka 1. ovoga članka potanko se propisuje što se sve smatra poslovima prikupljanja doprinosa, a stavkom 2. da poslove prikupljanja doprinosa obavljaju Porezna uprava i druga tijela, prema posebnom propisu. Misli se na poslove Financijske policije i odredbe Zakona o Financijskoj policiji).

Uz članak 7.

Ovim člankom pojašnjavaju se pojedini pojmovi koji se u tekstu Zakona pojavljuju višekratno, što pojednostavnjuje primjenu (čitanje) propisa.

Uz članke 8. do 11.

Ovim se člancima propisuju jedinstveni nazivi osnova obveznih osiguranja, a na temelju osnova obveznih osiguranja propisanih u svim propisima iz područja obveznih osiguranja. Naime, iste osnove osiguranja različito su nazvane u raznim propisima koji uređuju osnove osiguranja pa se propisivanjem jedinstvenih naziva nastoji osigurati jedinstveni pristup uređenju i ostalih elemenata bitnih za provedbu propisa, kao što su vrste doprinosa koji se imaju plaćati prema određenoj osnovi osiguranja i prema obvezniku doprinosa, način utvrđivanja i slično, a koji propisi obuhvaćaju osnove osiguranja:

a) iz osnovnih propisa o obveznim osiguranjima, kao što su:

- Zakon o mirovinskom osiguranju
- Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju
- Zakon o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu
- Zakon o posredovanju pri zapošljavanju i osiguranju za slučaj nezaposlenosti

b) iz posebnih propisa, kao što su:

- Zakon o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji
- Zakon o socijalnoj skrbi
- Pomorski zakonik
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti stranaca
- Zakon o vanjskim poslovima.

Obvezno osigurane osobe razvrstane su u posebne skupine, a to su:

1. osiguranici obveznoga mirovinskog i/ili obveznoga zdravstvenog osiguranja i/ili zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu i/ili osiguranja za slučaj nezaposlenosti (članak 9.)
2. osiguranici osigurani na mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti u određenim okolnostima za slučajeve invalidnosti i tjelesnog oštećenja i na zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu zbog ozljede na radu i profesionalne bolesti (članak 10.)

3. osiguranici osigurani kao stranci u Republici Hrvatskoj ili članovi njihovih obitelji (članak 11.).

Odredbama članka 9. stavka 2., te članka 10. stavka 2. i članka 11. stavka 2. ovlašćuje se ministar financija da u slučaju naknadnih izmjena i dopuna propisa o osiguranicima može dodatno objasniti jedinstvene nazive osiguranja u skladu s tim promjenama. To znači da ako se naknadno budu propisivale nove osnove osiguranja (propisima o obveznim osiguranjima ili posebnim propisima), ne bi trebalo mijenjati ovaj Zakon, već bi ministar financija dao tumačenje o tome u koju se skupinu osiguranika (jedinstveni naziv) ubraja nova osnova osiguranja. Dakako, samo do sljedeće promjene Zakona.

Uz članak 12.

Ovim se člankom, općenito, propisuju vrste doprinosa.

Uz članak 13.

Ovim se člankom propisuju se vrste doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti, stope za obračun doprinosa i stope za obračun doprinosa za staž s povećanim trajanjem te način prikupljanja doprinosa (u korist uplatnog računa državnog proračuna).

Uz članak 14.

Ovim člankom propisuju se vrste doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje, stope za obračun doprinosa te način prikupljanja doprinosa (u korist uplatnog računa državnog proračuna).

Uz članak 15.

Ovim člankom propisuju se vrste doprinosa za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu, stope za obračun doprinosa te način prikupljanja doprinosa (u korist uplatnog računa državnog proračuna).

Uz članak 16.

Ovim člankom propisuju su vrste doprinosa za obvezno osiguranje u slučaju nezaposlenosti, stope za obračun doprinosa te način prikupljanja doprinosa (u korist uplatnog računa državnog proračuna).

Odredbom stavka 3. uređeno je da se obveznim doprinosom smatra i posebni doprinos za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom, sukladno posebnom propisu (Zakonu o profesionalnoj rehabilitaciji i poticanju zapošljavanja osoba s invaliditetom) te utvrđuje način prikupljanja doprinosa (u korist uplatnog računa državnog proračuna).

Uz članak 17.

Ovim se člankom propisuju vrste doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje, stope za obračun doprinosa, stope za obračun doprinosa za

staž s povećanim trajanjem i način prikupljanja doprinosa (u korist posebnog računa Središnjeg registra osiguranika).

Uz članak 18.

Posebnom (općom) odredbom ovoga članka uređuje se obveza doprinosa (teret), obveznik doprinosa te obveza i obveznik (ili način) utvrđivanja (obračunavanja), obveza plaćanja i izvješćivanja, vrste doprinosa i stope za obračun, osnovica za obračun doprinosa i način obračunavanja, rokovi za uplatu i obveza izvješćivanja.

Uz članke 19. do 26.

Ovim člancima uređuje se:

- obveza doprinosa (teret)
- obveza obračunavanja
- obveza plaćanja
- vrste doprinosa
- osnovica za obračun doprinosa
- način i rokovi obračunavanja
- rokovi dospjeća na naplatu, te
- obveza izvješćivanja o nastaloj obvezi

za osiguranika po osnovi radnog odnosa.

Prema odredbi članka 20. stavaka 2. i 3. za osobu koja se prvi put zapošljava nema obveze doprinosa „na osnovicu“ u trajanju od jedne godine.

Uz članke 27. do 34.

Ovim člancima uređuje se:

- obveza doprinosa (teret)
- obveza obračunavanja
- obveza plaćanja
- vrste doprinosa
- osnovica za obračun doprinosa
- način i rokovi obračunavanja
- rokovi dospjeća na naplatu, te
- obveza izvješćivanja o nastaloj obvezi

za osiguranika po osnovi izabranih ili imenovanih osoba.

Uz članke 35. do 41.

Ovim člancima uređuje se:

- obveza doprinosa (teret)
- obveza obračunavanja
- obveza plaćanja
- vrste doprinosa
- osnovica za obračun doprinosa
- način i rokovi obračunavanja
- rokovi dospjeća na naplatu, te
- obveza izvješćivanja o nastaloj obvezi

za osiguranika po osnovi radnog odnosa – izaslanog radnika.

Prema odredbi članka 36. stavaka 2. i 3. za osobu koja se prvi put zapošljava nema obveze doprinosa „na osnovicu“ u trajanju jedne godine.

Uz članke 42. do 46.

Ovim člancima uređuje se:

- obveza doprinosa (teret)
- obveza obračunavanja
- obveza plaćanja
- vrste doprinosa
- osnovica za obračun doprinosa
- način i rokovi obračunavanja
- rokovi dospjeća na naplatu, te
- obveza izvješćivanja o nastaloj obvezi

za osiguranika po osnovi volontera, i obveze doprinosa ako poslodavac osiguraniku – volonteru isplati primitak.

Prema odredbi članka 43. stavaka 2. i 3. za osobu koja se prvi puta zapošljava nema obveze doprinosa „na osnovicu“ u trajanju od jedne godine.

Uz članke 47. do 50.

Ovim člancima uređuje se:

- obveza doprinosa (teret)
- obveza obračunavanja
- obveza plaćanja
- vrste doprinosa
- osnovica za obračun doprinosa
- način i rokovi obračunavanja
- rokovi dospjeća na naplatu, te
- obveza izvješćivanja o nastaloj obvezi

za osiguranika po osnovi nezaposlene osobe.

Uz članke 51. do 55.

Ovim člancima uređuje se:

- obveza doprinosa (teret)
- obveza obračunavanja
- obveza plaćanja
- vrste doprinosa
- osnovica za obračun doprinosa
- način i rokovi obračunavanja
- rokovi dospjeća na naplatu, te
- obveza izvješćivanja o nastaloj obvezi

za osiguranika po osnovi njegovatelja HRVI.

Uz članke 56. do 59.

Ovim člancima uređuje se:

- obveza doprinosa (teret)
- obveza obračunavanja

- obveza plaćanja
- vrste doprinosa
- osnovica za obračun doprinosa
- način i rokovi obračunavanja
- rokovi dospijeća na naplatu, te
- obveza izvješćivanja o nastaloj obvezi

za osiguranika po osnovi roditelja - njegovatelja.

Uz članke 60. do 63.

Ovim člancima uređuje se:

- obveza doprinosa (teret)
- obveza plaćanja
- utvrđivanje obveze doprinosa rješenjem Porezne uprave
- vrste doprinosa, te
- rokovi dospijeća na naplatu

za osiguranika po osnovi pomorac – član posade broda u međunarodnoj plovidbi, kao i obveze doprinosa ako tuzemni poslodavac osiguraniku – pomorcu, članu posade broda u međunarodnoj plovidbi, uz plaću za rad na brodu isplati druge primitke podložne obvezi poreza na dohodak.

Uz članke 64. do 67.

Ovim člancima uređuje se:

- obveza doprinosa (teret)
- obveza plaćanja
- utvrđivanje obveze doprinosa rješenjem Porezne uprave
- vrste doprinosa
- osnovice za obračun doprinosa, te
- rokovi dospijeća na naplatu

za osiguranike po osnovi obavljanja samostalnih djelatnosti obrta i slobodnih zanimanja te poljoprivrede i šumarstva koji od tih djelatnosti utvrđuju dohodak od samostalne djelatnosti.

Uz članke 68. do 71.

Ovim člancima uređuje se:

- obveza doprinosa (teret)
- obveza plaćanja
- utvrđivanje obveze doprinosa rješenjem Porezne uprave
- vrste doprinosa
- osnovice za obračun doprinosa, te
- rokovi dospijeća na naplatu

za osiguranike po osnovi obavljanja samostalnih djelatnosti obrta te poljoprivrede i šumarstva koji od tih djelatnosti porez na dohodak plaćaju prema paušalnom dohotku.

Uz članke 72. do 75.

Ovim člancima uređuje se:

- obveza doprinosa (teret)
- obveza plaćanja

- utvrđivanje obveze doprinosa rješenjem Porezne uprave
- vrste doprinosa
- osnovice za obračun doprinosa, te
- rokovi dospjeća na naplatu

za osiguranike po osnovi obavljanja samostalnih djelatnosti umjetnika i športaša koji prema primicima od djelatnosti porez na dohodak plaćaju po odbitku.

Uz članke 76. do 79.

Ovim se člancima uređuje:

- obveza doprinosa (teret)
- obveza obračunavanja
- obveza plaćanja
- vrste doprinosa
- osnovica za obračun doprinosa
- način i rokovi obračunavanja
- rokovi dospjeća na naplatu, te
- obveza izvješćivanja o nastaloj obvezi

za osiguranike po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja – samostalne umjetnike kojima se doprinosi plaćaju iz državnog proračuna.

Uz članke 80. do 85.

Ovim se člancima uređuje:

- obveza doprinosa (teret)
- obveza obračunavanja
- obveza plaćanja
- vrste doprinosa
- osnovica za obračun doprinosa
- način i rokovi obračunavanja
- rokovi dospjeća na naplatu, te
- obveza izvješćivanja o nastaloj obvezi

za osiguranike po osnovi obavljanja samostalnih djelatnosti koji od tih djelatnosti utvrđuju dobit.

Uz članke 86. do 89.

Ovim se člancima uređuje:

- obveza doprinosa (teret)
- obveza obračunavanja
- obveza plaćanja
- utvrđivanja obveze doprinosa rješenjem Porezne uprave
- vrste doprinosa
- osnovice za obračun doprinosa, te
- rokovi dospjeća na naplatu

za osiguranike po osnovi poljoprivrede.

Uz članke 90. do 94.

Ovim se člancima uređuje:

- obveza doprinosa (teret)

- obveza obračunavanja
- obveza plaćanja
- utvrđivanje obveze doprinosa rješenjem Porezne uprave
- vrste doprinosa
- osnovice za obračun doprinosa, te
- rokovi dospijeća na naplatu

za osiguranike po osnovi člana uprave trgovačkog društva.

Uz članke 95. do 98.

Ovim se člancima uređuje:

- obveza doprinosa (teret)
- obveza obračunavanja
- obveza plaćanja
- utvrđivanje obveze doprinosa rješenjem Porezne uprave
- vrste doprinosa
- osnovice za obračun doprinosa, te
- rokovi dospijeća na naplatu

za osiguranike po osnovi svećenika i drugih članova vjerske zajednice.

Uz članke 99. do 102.

Ovim se člancima uređuje:

- obveza doprinosa (teret)
- obveza obračunavanja
- obveze plaćanja
- vrste doprinosa
- osnovica za obračun doprinosa
- način i rokovi obračunavanja
- rokovi dospijeća na naplatu, te
- obveza izvješćivanja o nastaloj obvezi

za osiguranike po osnovi roditelja koji obavlja roditeljske dužnosti.

Uz članke 103. do 106.

Ovim se člancima uređuje:

- obveza doprinosa (teret)
- obveza obračunavanja
- obveza plaćanja
- utvrđivanje obveze doprinosa rješenjem Porezne uprave
- vrste doprinosa
- osnovice za obračun doprinosa, te
- rokovi dospijeća na naplatu

za osiguranike po osnovi zaposlenja u inozemstvu kod međunarodnih organizacija i stranih poslodavaca.

Uz članke 107. do 110.

Ovim se člancima uređuje:

- obveza doprinosa (teret)

- obveza plaćanja
- utvrđivanje obveze doprinosa rješenjem Porezne uprave
- vrste doprinosa
- osnovice za obračun doprinosa, te
- rokovi dospijeća na naplatu

za osiguranike po osnovi zaposlenja u tuzemstvu kod poslodavaca sa sjedištem u inozemstvu koji nemaju registriranu podružnicu u tuzemstvu.

Uz članke 111. do 117.

Ovim se člancima uređuje:

- obveza doprinosa (teret)
- obveza obračunavanja
- obveza plaćanja
- vrste doprinosa
- osnovica za obračun doprinosa
- način i rokovi obračunavanja
- rokovi dospijeća na naplatu, te
- obveza izvješćivanja o nastaloj obvezi

za osiguranike po osnovi primitka od kojega se utvrđuje drugi dohodak.

Uz članke 118. do 121.

Ovim se člancima uređuje:

- obveza doprinosa (teret)
- obveza plaćanja
- utvrđivanje obveze doprinosa rješenjem Porezne uprave
- vrste doprinosa
- osnovice za obračun doprinosa, te
- rokovi dospijeća na naplatu

za osiguranike po osnovi produženoga mirovinskog osiguranja – općeg.

Uz članke 122. do 125.

Ovim se člancima uređuje:

- obveza doprinosa (teret)
- obveza plaćanja
- obveza obračunavanja
- vrste doprinosa
- osnovica za obračun doprinosa, te
- rokovi dospijeća na naplatu

za osiguranike po osnovi produženog mirovinskog osiguranja – bračnog druga profesionalnog odnosno ugovornog diplomata.

Uz članke 126. do 129.

Ovim se člancima uređuje:

- obveza doprinosa (teret)

- obveza plaćanja
- obveza obračunavanja
- vrste doprinosa
- osnovice za obračun doprinosa, te
- rokovi dospijeća na naplatu

za osiguranike po osnovi produženoga mirovinskog osiguranja – stalnoga sezonskog radnika.

Uz članke 130. do 134.

Ovim se člancima uređuje:

- obveza doprinosa (teret)
- obveza plaćanja
- utvrđivanje obveze doprinosa rješenjem Porezne uprave
- vrste doprinosa
- osnovice za obračun doprinosa, te
- rokovi dospijeća na naplatu

za osiguranike po osnovi mirovine ili invalidnine iz inozemstva.

Uz članke 135. do 138.

Ovim se člancima uređuje:

- obveza doprinosa (teret)
- obveza plaćanja
- vrsta doprinosa
- obveza obračunavanja
- osnovica za obračun doprinosa
- način i rokovi obračunavanja
- rokovi dospijeća na naplatu, te
- obveza izvješćivanja o nastaloj obvezi

za osiguranike po osnovi učenika srednjih škola i redovitih studenata visokih učilišta koji nisu osigurani kao članovi obitelji osiguranika.

Uz članke 139. do 142.

Ovim se člancima uređuje:

- obveza doprinosa (teret)
- obveza plaćanja
- vrste doprinosa
- obveza obračunavanja
- osnovica za obračun doprinosa
- način i rokovi obračunavanja
- rokovi dospijeća na naplatu, te
- obveza izvješćivanja o nastaloj obvezi

za osiguranike obveznog zdravstvenog osiguranja po osnovi osobe koja je prekinula rad, a bivši ju je poslodavac uputio na obrazovanje ili stručno usavršavanje.

Uz članke 143. do 146.

Ovim se člancima uređuje:

- obveza doprinosa (teret)

- obveza plaćanja
- vrsta doprinosa
- obveza obračunavanja
- osnovica za obračun doprinosa
- način i rokovi obračunavanja
- rokovi dospijeća na naplatu, te
- obveza izvješćivanja o nastaloj obvezi

za osiguranike obveznog zdravstvenog osiguranja po osnovi osobe koju je pravna ili fizička osoba, prije stupanja u radni odnos, uputila na praktični rad.

Uz članke 147. do 150.

Ovim se člancima uređuje:

- obveza doprinosa (teret)
- obveza plaćanja
- vrsta doprinosa
- obveza obračunavanja
- osnovica za obračun doprinosa
- način i rokovi obračunavanja
- rokovi dospijeća na naplatu, te
- obveza izvješćivanja o nastaloj obvezi

za osiguranike obveznog zdravstvenog osiguranja po osnovi osobe upućene u inozemstvo u sklopu međunarodne tehničko prosvjetne i kulturne suradnje.

Uz članke 151. do 154.

Ovim se člancima uređuje:

- obveza doprinosa (teret)
- obveza plaćanja
- vrsta doprinosa
- utvrđivanje obveze doprinosa rješenjem Porezne uprave
- osnovica za obračun doprinosa, te
- rokovi dospijeća na naplatu

za osiguranike obveznoga zdravstvenog osiguranja po osnovi osobe koja zdravstveno osiguranje ne ostvaruje po drugoj osnovi.

Uz članke 155. do 158.

Ovim se člancima uređuje:

- obveza doprinosa (teret)
- obveza plaćanja
- utvrđivanje obveze doprinosa rješenjem Porezne uprave
- vrste doprinosa
- osnovica za obračun doprinosa, te
- rokovi dospijeća na naplatu

za osiguranike obveznoga zdravstvenog osiguranja po osnovi člana obitelji osiguranika koji je zaposlen u inozemstvu.

Uz članke 159. do 162.

Ovim se člancima uređuje:

- obveza doprinosa (teret)

- obveza plaćanja
- vrste doprinosa
- osnovica za obračun doprinosa
- način i rokovi obračunavanja
- rokovi dospijeća na naplatu, te
- obveza izvješćivanja o nastaloj obvezi

za osiguranike u određenim i posebnim okolnostima po osnovi učenika i studenata za vrijeme rada preko posrednika pri zapošljavanju.

Uz članke 163. do 166.

Ovim se člancima uređuje:

- obveza doprinosa (teret)
- obveza obračunavanja
- obveza plaćanja
- vrste doprinosa
- osnovica za obračun doprinosa
- način i rokovi obračunavanja
- rokovi dospijeća na naplatu, te
- obveza izvješćivanja o nastaloj obvezi

za osiguranike u određenim i posebnim okolnostima – ostale osobe.

Uz članke 167. do 170.

Ovim se člancima uređuje:

- obveza doprinosa (teret)
- obveza plaćanja
- utvrđivanje obveze doprinosa rješenjem Porezne uprave
- vrste doprinosa
- osnovice za obračun doprinosa
- rokovi dospijeća na naplatu, te
- obveza izvješćivanja o nastaloj obvezi

za osiguranike po osnovi stranaca u Republici Hrvatskoj koji sami snose troškove zdravstvene zaštite.

Uz članke 171. do 174.

Ovim se člancima uređuje:

- obveza doprinosa (teret)
- obveza plaćanja
- utvrđivanje obveze doprinosa rješenjem Porezne uprave
- vrste doprinosa
- osnovice za obračun doprinosa, te
- rokovi dospijeća na naplatu

za osiguranike po osnovi člana obitelji stranaca koji sam snosi troškove zdravstvene zaštite za članove obitelji koji s njim borave u Republici Hrvatskoj.

Uz članke 175. do 178.

Ovim se člancima uređuje:

- obveza doprinosa (teret)

- obveza obračunavanja
- obveza plaćanja
- vrste doprinosa
- osnovica za obračun doprinosa
- način i rokovi obračunavanja
- rokovi dospijeća na naplatu, te
- obveza izvješćivanja o nastaloj obvezi

za osiguranike po osnovi stranaca za kojega troškove zdravstvene zaštite snosi davatelj stipendije.

Uz članke 179. do 182.

Ovim se člancima uređuje:

- obveza doprinosa (teret)
- obveza obračunavanja
- obveza plaćanja
- vrste doprinosa
- osnovica za obračun doprinosa
- način i rokovi obračunavanja
- rokovi dospijeća na naplatu, te
- obveza izvješćivanja o nastaloj obvezi

kada se doprinosi imaju obračunati prema naknadi plaće koju kao pravo iz obveznih osiguranja, odnosno na teret državnog proračuna ili sredstava namijenjenih socijalnoj skrbi isplaćuju:

- Hrvatski zavod za obvezno zdravstveno osiguranje na teret sredstava obveznoga zdravstvenog osiguranja ili na teret sredstava državnog proračuna, ili
- Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu na teret sredstava zdravstvenog osiguranja zdravlja na radu, ili
- Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje na teret sredstava mirovinskog osiguranja, ili
- centri za socijalnu skrb na teret sredstava socijalne skrbi.

Uz članke 183. do 187.

Ovim se člancima uređuje:

- obveza doprinosa (teret)
- obveza plaćanja
- utvrđivanje obveze doprinosa rješenjem Porezne uprave
- vrste doprinosa
- osnovice za obračun doprinosa
- rokovi dospijeća na naplatu

za obveznike doprinosa koji obavljaju drugu djelatnost i po osnovi obavljanja te djelatnosti. Osnovica za obračun doprinosa je različita, a ovisi o načinu utvrđivanja dohotka (dohodak od samostalne djelatnosti ili dohodak u paušalnom iznosu), odnosno ako od druge djelatnosti utvrđuje dobit. Novina je obveza doprinosa koja se propisuje obveznicima koji od druge djelatnosti utvrđuju dobit te obveznicima koji od druge djelatnosti porez na dohodak plaćaju prema paušalnom dohotku.

Uz članke 188. do 192.

Ovim se člancima uređuje:

- obveza doprinosa (teret)
- obveza obračunavanja
- obveza plaćanja
- vrste doprinosa
- osnovica za obračun doprinosa
- način i rokovi obračunavanja
- rokovi dospjeća na naplatu, te
- obveza izvješćivanja o nastaloj obvezi

za osiguranika obveznoga zdravstvenog osiguranja, a radi prava na korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu.

Uz članke 193. do 195.

Ovim se člancima uređuje:

- obveza doprinosa (teret)
- obveza obračunavanja
- obveza plaćanja
- vrste doprinosa
- osnovica za obračun doprinosa
- način i rokovi obračunavanja
- rokovi dospjeća na naplatu, te
- obveza izvješćivanja o nastaloj obvezi

za osiguranika obveznoga mirovinskog osiguranja čiji se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem.

Uz članke 196. do 199.

Ovim se člancima uređuje:

- obveza doprinosa (teret)
- obveza obračunavanja
- obveza plaćanja
- vrste doprinosa
- osnovica za obračun doprinosa
- način i rokovi obračunavanja
- rokovi dospjeća na naplatu, te
- obveza izvješćivanja o nastaloj obvezi

za osiguranika obveznoga mirovinskog osiguranja – invalidnu osobu kojoj se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem.

Uz članke 200. i 201.

Ovim se člancima uređuje najniža mjesečna osnovica (opća) za obračun doprinosa, koja se primjenjuje u slučaju rada s punim radnim vremenom (40 sati tjedno) i način utvrđivanja razmjernog iznosa najniže mjesečne osnovice u slučaju rada s nepunim radnim vremenom (manje od 40 sati tjedno).

Uz članak 202.

Ovim se člankom uređuje način utvrđivanja razmjernog iznosa mjesečne osnovice u slučaju kada je staž u tom mjesecu kraći od punog mjeseca (kada se status osiguranika započne ili završi unutar određenog mjeseca).

Uz članak 203.

Ovim se člankom uređuje način utvrđivanja obveze doprinosa prema izabranoj višoj osnovici za obveznike koji sami za sebe plaćaju doprinose. Propisuju se i koeficijenti za izračun više osnovice (od propisane) te odredba da se viša osnovica primjenjuje od mjeseca koji slijedi iza mjeseca u kojem je podnesen zahtjev za višom osnovicom te traje do posljednjeg dana u mjesecu u kojemu je obveznik odustao od izbora više osnovice. Viša osnovica ne može se izabrati samo za pojedino osiguranje odnosno samo za pojedine doprinose već se primjenjuje za sve doprinose koje je obveznik dužan plaćati, ovisno o osnovi po kojoj je prijavljen na osiguranja.

Uz članke 204. i 205.

Ovim se člancima uređuje **najviša mjesečna osnovica** za obračun doprinosa. Najviša mjesečna osnovica primjenjuje se samo kada se doprinosi obračunavaju prema plaći, odnosno primitku za određeni mjesec rada za poslodavca. Na ostale oporezive primitke što ih poslodavac, uz plaću, isplaćuje radniku ne primjenjuje se najviša mjesečna osnovica. Najviša mjesečna osnovica umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 6 (članak 205.) a iznos za svaku godinu objavljuje ministar financija, posebnom naredbom, prije početka godine na koju se najviša mjesečna osnovica odnosi.

Uz članke 206. do 208.

Ovim se člancima uređuje **najviša godišnja osnovica** za obračun doprinosa. Najviša godišnja osnovica primjenjuje se samo pri utvrđivanju obveze doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti (I. STUP), a utvrđuje je Porezna uprava nakon isteka razdoblja obračuna (kalendarske godine).

Samo iznimno najvišu godišnju osnovicu mogu primijeniti i poslodavci te isplatitelji primitaka od kojih se utvrđuje drugi dohodak, i to onda kada je za određeno razdoblje (kalendarsku godinu) od istog poslodavca ili isplatitelja ispunjena obveza doprinosa do najviše godišnje osnovice. Nakon toga, prema isplatama za isto razdoblje nema više obveze doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti (I. STUP).

Najviša godišnja osnovica umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 6 te brojke 12 (članak 208.), a iznos za svaku godinu objavljuje ministar financija, posebnom naredbom, prije početka godine na koju se najviša mjesečna osnovica odnosi.

Uz članak 209.

Odredbom ovoga članka propisuju se iznimke od obveze doprinosa za neke primitke od kojih se utvrđuje drugi dohodak, a to su:

1. naknada za isporučeno autorsko pravo i/ili srodna prava
2. naknada za isporučeno umjetničko djelo
3. nagrada za rad učeniku odnosno redovitom studentu za vrijeme praktičnog rada i naukovanja
4. primitak za rad učeniku odnosno studentu preko posrednika pri zapošljavanju učenika i redovitih studenata

5. stipendija učeniku odnosno studentu
6. športska stipendija
7. potpora obitelji za slučaj smrti radnika
8. potpora za školovanje djetetu bivšeg radnika ili poginulog branitelja iz Domovinskog rata do njegove 15. godine života, odnosno do završetka osmogodišnjeg školovanja
9. stalna mjesečna nagrada što se isplaćuje članu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, prema posebnom propisu
10. naknada športskom sucu i delegatu
11. pomoć roditeljima koju isplaćuju jedinice lokalne samouprave na temelju posebne odluke isplatitelja, a vezano uz pronatalitetnu politiku
12. primitak za rad osobe mlađe od 15 godina života
13. renta što je bivši poslodavac isplaćuje po sudskoj presudi članu obitelji bivšeg radnika,
14. novčana naknada što je mobiliziranom a nezaposlenom građaninu isplaćuje tijelo koje je naložilo mobilizaciju, prema posebnom propisu te,
15. primitak od kojega se utvrđuje drugi dohodak isplaćen korisniku mirovine.

Iznimka od obveze doprinosa ne primjenjuje se u slučaju kada se ostvaruje primitak po osnovi naknade za isporučeno autorsko pravo i srodna prava ili za isporučeno umjetničko djelo a primatelj prema tim primicima utvrđuje dohodak na način propisan za utvrđivanje dohotka od samostalne djelatnosti, skladu s propisima o porezu na dohodak.

Uz članak 210.

Odredbom ovoga članka uređuju se iznimke od obveze obračunavanja doprinosa, a vezane su uz promjene u načinu oporezivanja primitaka te se prema primicima od kojih se utvrđuje drugi dohodak, u slučajevima kad se ti primici isplaćuju:

- osobi koja se na osobni zahtjev, prema propisima o porezu na dohodak, upiše u registar obveznika poreza na dohodak po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti te prema tim primicima utvrđuje dohodak na način propisan za utvrđivanje dohotka od samostalne djelatnosti ili prema tim primicima utvrđuje dobit
- osiguraniku novinaru, športašu ili umjetniku, koji je u skladu s propisima o porezu na dohodak promijenio način oporezivanja pa dohodak i predujam poreza na dohodak prema tim primicima utvrđuje isplatitelj.

Uz članak 211.

Odredbom ovoga članka propisuju se ostale iznimke od obveze doprinosa prema te se na primitke od kojih se utvrđuje drugi dohodak, odnosno prema dohotku ili dobiti ostvarenoj od obavljanja druge djelatnosti u slučaju smrti obveznika doprinosa nema obveze doprinosa.

Uz članak 212.

Ovim se člankom propisuje iznimka od obveze doprinosa prema naknadi plaće koju umjesto Hrvatskog zavoda za obvezno zdravstveno osiguranje i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu, isplaćuju poslodavac, poslodavac izaslanog radnika te predstavnička i izvršna tijela, a na teret sredstava zavoda.

Uz članak 213.

Ovim se člankom izuzimaju od obveze doprinosa osobe koje obavljaju domaću radinost i sporedno zanimanje a istovremeno su korisnici mirovine.

Uz članke 214. do 216.

Uređuju se pitanja obveze doprinosa za:

- stranca iz države s kojom Republika Hrvatska nije sklopila ugovor o socijalnom osiguranju
- stranca iz države s kojom je Republika Hrvatska sklopila ugovor o socijalnom osiguranju
- hrvatskog državljanina koji je obvezno osiguran u državi s kojom je Republika Hrvatska sklopila ugovor o socijalnom osiguranju.

Kada se primitak isplaćuje strancu, isplatitelj je dužan od primatelja pribaviti dokaz o statusu u osiguranju države svojeg prebivališta, a u slučaju da treba dodatno tumačiti odredbe međudržavnih ugovora o socijalnom osiguranju radi utvrđivanja činjenica bitnih za prosudbu o tome postoji li obveza doprinosa ili ne postoji, tumačenja sadržaja ugovora dužni su na traženje isplatitelja primitaka davati mjerodavno ministarstvo i/ili zavodi (nositelji osiguranja).

Uz članke 217. do 219.

Ovim se člancima uređuje mirovanje obveze doprinosa obveznicima kojima se obveza utvrđuje rješenjem Porezne uprave, kao i obveznicima koji doprinose utvrđuju prema poduzetničkoj plaći, i to:

- obvezniku koji je na bolovanju na teret sredstava obveznoga zdravstvenog osiguranja
- obvezniku koji je na bolovanju na teret sredstava državnog proračuna
- obvezniku koji je privremeno nesposoban za rad zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti doprinosa, te
- obvezniku koji koristi pravo na dopust poradi njege djeteta ili pravo na rad s pola punoga radnog vremena – roditelju djeteta s težim smetnjama u razvoju.

Uz članak 220.

Ovim se člankom uređuje razdoblje obveze doprinosa te početak i prestanak obveze doprinosa. Razdoblje obveze jednako je razdoblju u osiguranju (stažu), a početak i prestanak osiguranja utvrđuju zavodi. Iznimno, prema primicima od kojih se utvrđuje drugi dohodak a odnose se na osobe koje nisu prijavljene na osiguranje po toj osnovi, osnovica, radi ostvarivanja oprava iz osiguranja, smatra osnovicom za godinu u kojoj su doprinosi uplaćeni.

Uz članke 221. i 222.

Ovim se člancima utvrđuje početak i prestanak obveze doprinosa a oni su vezani uz početak odnosno prestanak statusa u osiguranju. Kako status u osiguranju utvrđuju nositelji osiguranja (zavodi) to se početak i prestanak obveze doprinosa utvrđuje na temelju podataka što ih Poreznoj upravi dostavljaju zavodi.

Iznimno je (člankom 221. stavkom 2.) propisana ovlast Porezne uprave prema kojoj može utvrditi prestanak obveze doprinosa (prestatu zaduživati tekuće obveze) osobi koja je prijavljena na osiguranje ali, prema službenim podacima Porezne uprave, više nema osnove

osiguranja, čemu razlog može biti da je ista osoba umrla ili je prestala obavljati djelatnost po kojoj je osigurana. U ovom će slučaju Porezna uprava o činjenici da je prestala sa zaduživanjem obveza izvijestiti zavod u kojemu je evidentiran osiguranik.

Uz članke 223. i 224.

Ovim se člancima uređuje postupak godišnjeg obračuna odnosno utvrđivanja i ostvarivanja prava na povrat doprinosa ako su plaćeni prema osnovici čiji ukupni iznos prelazi iznos najviše godišnje osnovice. Povrat doprinosa može se ostvariti samo za doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti, i to u dijelu obračunanog i plaćenog prema dijelu ukupne osnovice koji prelazi iznos najviše godišnje osnovice propisane za tu godinu.

Kao razdoblje obračuna najviše godišnje osnovice uvijek se uzima puna godina, a postupak obračunavanja i ostvarivanja prava na povrat propisuje ministar financija.

Uz članke 225. do 229.

Ovim se člancima uređuje razmjena podataka o osiguranicima i obveznicima doprinosa kao te izvješćivanja, i to:

- obveze Porezne uprave
- obveze nositelja osiguranja i Središnjeg registra osiguranika
- izvješća obveznika obračunavanja doprinosa
- obveze tijela državne uprave i tijela javne uprave
- obveza banke koja vodi račun poslovnog subjekta – obveznika plaćanja doprinosa

Uz članke 230. do 235.

Ovim se člancima uređuje:

- zastara prava na utvrđivanje obveze doprinosa i kamata, pokretanje prekršajnog postupka, prava na naplatu doprinosa, kamata, troškova ovrhe i novčanih kazni, kao i pravo obveznika na povrat više plaćenih doprinosa, kamata, troškova ovrhe i novčanih kazni
- postupak utvrđivanja zastare
- pravo na naknadnu uplatu doprinosa za mirovinska osiguranja koji su otpisani zbog zastare prava na naplatu.

Uz članak 236.

Ovim se člankom propisuje da Porezna uprava postupak utvrđivanja obveze doprinosa i inspekcijaskog nadzora, naplate, obračuna i plaćanja zateznih kamata, povrata više uplaćenih doprinosa i doprinosa plaćenih bez pravne osnove, otpisa nenaplativih doprinosa, prodaje duga, zastare, odgode naplate i jamstva, te druga pitanja koja nisu uređena Zakonom provodi prema odredbama Općega poreznog zakona.

Uz članak 237.

Ovim se člankom propisuje da se izvješća što su ih Poreznoj upravi dužni dostavljati obveznici obračunavanja smatraju obračunskom prijavom sukladno odredbama Općega poreznog zakona te ovršnom ispravom.

Uz članak 238.

Ovim se člankom uređuje mogućnost naknadne uplate doprinosa koji su otpisani zbog nenaplativosti.

Uz članak 239.

Ovim se člankom uređuje primjena propisa sukladno kojima se doprinosi imaju obračunati prema propisima važećima za razdoblje osiguranja na koje se obveza odnosi. Iznimno, prema osnovicama koje se odnose na staž osiguranja za razdoblje do zaključno 31. prosinca 2002. doprinosi se obračunavaju prema vrstama doprinosa i stopama za obračun važećima na dan 31. prosinca 2002.

Uz članke od 240. do 242.

Ovim se člancima uređuje ovlast Porezne uprave za donošenje rješenja kojima utvrđuju obveze doprinosa osiguranicima kojima se obveza utvrđuje prema propisanoj mjesečnoj i/ili godišnjoj osnovici.

Propisuje se da se obveza, vrste i iznosi doprinosa prema mjesečnoj osnovici utvrđuju rješenjem koje se donosi za svako obračunsko razdoblje (svaku godinu) te se uređuje obveza plaćanja predujma u visini mjesečne obveze do donošenja rješenja.

Propisana je i posebna ovlast Porezne uprave u slučaju da obveznik koji je bio sam dužan utvrditi obvezu i izvijestiti o tome, a obvezu nije izvršio, da mu Porezna uprava može utvrditi obvezu rješenjem ili u postupku nadzora (članak 242.).

Uz članak 243.

Ovim se člankom uređuje evidentiranje i praćenje obveza doprinosa na poreznom broju dužnika – obveznika plaćanja doprinosa, i to:

- salda doprinosa preuzetih od Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, Hrvatskog zavoda za obvezno zdravstveno osiguranje i Središnjeg registra osiguranika,
  - mjesečne odnosno tromjesečne obveze doprinosa utvrđene rješenjem Porezne uprave,
  - godišnje obveze doprinosa utvrđene rješenjem Porezne uprave obveznicima koji obavljaju drugu djelatnost,
  - obveze što ih, na obračunskim prijavama – izvješćima, iskažu obveznici obračunavanja doprinosa, te
  - obveze koje u postupku nadzora utvrde Porezna uprava i Financijska policija,
- te pitanje evidentiranja i uplate doprinosa kao i obračunavanja i uplate zateznih kamata

Uz članak 244.

Ovim se člankom uređuje evidentiranje obveze doprinosa osiguranika po osnovi produženoga mirovinskog osiguranja na posebnoj brojčanoj oznaci – šifri uplatnog računa, odvojeno od ostalih obveza. Razlog je tome u činjenici što, prema odredbama Zakona o mirovinskom osiguranju prestaje pravo na produženo mirovinsko osiguranje ako dužnik redovito ne plaća doprinos.

Uz članke 245. i 246.

Ovim se člancima uređuje obveza prebijanja doprinosa, odnosno pravo na povrat doprinosa (refundaciju) poslodavcu te pravo na isplatu naknade plaće osiguranicima koji pravo na naknadu plaće ostvaruju na teret sredstava obveznoga zdravstvenog osiguranja ili zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu ali to pravo ne mogu ostvariti ako imaju dospjele a nenamirene obveze doprinosa za ta osiguranja. Stanje obveze dokazuju potvrdom Porezne uprave te se u slučaju duga iznos prava prebija se s iznosom potraživanja i sredstva se doznačuju u korist uplatnog računa doprinosa za namirenje obveze, a isplaćuje se samo razlika iznad iznosa duga.

Uz članak 247.

Ovim se člankom propisuje registar obveznika doprinosa.

Registar će sadržavati podatke o obveznicima kojima se obveza utvrđuje rješenjem Porezne uprave i koji su sami dužnici doprinosa, ali i podatke o obveznicima koji su dužni sami obračunati obveze i izvijestiti o tome Poreznu upravu.

Time se u sustav systemske kontrole uvode svi poslodavci, zajedno sa svakim zaposlenim radnikom, te svi ostali obveznici koji su sami dužni utvrditi obveze. Registar obveznika ažurirat će se mjesečno preuzimanjem podataka od zavoda.

Uz članak 248.

Ovim se člankom uređuje čuvanje i čuvanje tajnosti podataka sukladno odredbama Općega poreznog zakona, Zakona o zaštiti tajnosti podataka i drugih propisa kojima je utvrđena zaštita tajnosti podataka.

Uz članak 249.

Ovim se člankom uređuje preuzimanje obveze plaćanja doprinosa, odnosno obvezu plaćanja doprinosa za obveznike koji su i obveznici plaćanja doprinosa za svoje osobno osiguranje može preuzeti treća osoba koja se smatra solidarnim dužnikom u smislu odredaba Općega poreznog zakona.

Uz članke 250. do 254.

Ovim se člancima uređuju kazne za kršenje odredaba Zakona. Iznosi novčanih kazni za pojedine prekršaje povećani su.

Uz članke 255. i 256.

Ovim se člancima uređuje ovlast ministra financija:

- da donese provedbeni propis kojim će se urediti način obračunavanja doprinosa, te način i rokovi izvješćivanja Porezne uprave o nastalim obvezama doprinosa što je obveznici obračunavanja i izvješćivanja imaju obvezu sastaviti i podnijeti Poreznoj

- upravi, te druga pitanja vezana uz provedbu odredaba ovoga Zakona, odnosno da način i rokove izvješćivanja o obračunanim doprinosima može urediti istim propisom kojim uređuje i izvješćivanje o nastaloj obvezi poreza na dohodak
- da za svako razdoblje obračuna – kalendarsku godinu objavi iznose osnovica za obračun doprinosa.

Uz članke 257. do 261.

Ovim se člancima uređuju prijelazne i završne odredbe, i to:

- da se obveze doprinosa nastale prema stažu u osiguranju od 1. siječnja do 31. prosinca 2008. utvrđuju sukladno odredbama Zakona o doprinosima za obvezna osiguranja (Narodne novine, broj 147/02 i 177/04),
- da se početkom primjene ovoga Zakona prestaju primjenjivati odredbe Zakona o doprinosima za obvezna osiguranja (Narodne novine, broj 147/02 i 177/04),
- da Zakon stupa na snagu s 1. siječnja 2009.